

STENOGRAMA
ședinței plenare a Parlamentului Republicii Moldova
din ziua de 9 iunie 2017

SUMAR

1.	Declararea ședinței ca fiind deliberativă. (<i>Onorarea Drapelului de Stat al Republicii Moldova.</i>)	4
2.	Dezbateri la ordinea de zi. Votat. (Pro – majoritatea)	5 – 13
3.	Proiectul de Lege cu privire la actele normative. Nr. 407 din 21.10.2016. Lectura II. (Pro – 52) (Raportor – Raisa Apolschii, președintele Comisiei juridice, numiri și imunități)	13 – 21 84
4.	Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nr.303 din 13 decembrie 2013 (<i>art.29</i>). Nr. 393 din 06.10.2016. Lectura I. (Pro – majoritatea) Pentru lectura a doua Comisia administrație publică, dezvoltare regională, mediu și schimbări climatice propune înglobarea proiectului nr.393 cu proiectul nr.6 din 21.01.2015 aprobat în primă lectură. (Raportor – Adrian Lebedinschi, Frațiunea Partidului Socialiștilor din Republica Moldova)	21 – 33 84
5.	Proiectul de Lege privind unele măsuri de control la frontieră, control vamal și asigurarea regimului fiscal în cadrul controlului în comun la unele puncte de trecere a frontierei de stat moldo-ucrainene. Nr. 162 din 24.05.2017. Lectura II. (Pro – 64) (Raportor – Eugen Carpov, membru al Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică)	34 – 35 88
6.	Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (<i>Legea ocrotirii sănătății – art.30; Legea cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală – art.4; Legea privind transplantul de organe, țesuturi și celule umane – art.2, 6, 9, 9¹, 9², 9³, 22, 23; Legea privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător – anexa;</i>). Nr. 449 din 30.11.2016. Lectura II. (Pro – 78) (Raportor – Oxana Domenti, președintele Comisiei protecție socială, sănătate și familie)	35 84 – 85
7.	Proiectul de Lege cu privire la dispozitivele medicale. Nr. 403 din 19.10.2016. Lectura II. (Pro – 57) (Raportor – Oxana Domenti, președintele Comisiei protecție socială, sănătate și familie)	35 – 37 85

8.	Proiectul de Lege pentru modificarea articolului 11 din Legea ocrotirii sănătății din 28 martie 1995. Nr. 157 din 19.05.2017. Lectura II. (Pro – 84) (Raportor – Oxana Domenti, președintele Comisiei protecție socială, sănătate și familie)	37 – 38 85
9.	Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (<i>Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi; Codul fiscal – art.12, 12¹, 24, 54¹, 90, 113 ș.a.; Codul civil – art.66, 67, 72, 76, 91; ș.a.). Nr. 492 din 15.12.2016. Lectura II. (Pro – 79) (Raportor – Ștefan Creangă, președintele Comisiei economie, buget și finanțe)</i>	38 85 – 86
10.	Proiectul de Lege privind declararea utilității publice de interes național a lucrărilor de construcție a conductei de transport gaze pe direcția Ungheni – Chișinău (Faza a II-a a implementării proiectului „Conducta de interconectare a sistemului de transport gaze naturale din România cu sistemul de transport gaze naturale din Republica Moldova”). Nr. 139 din 04.05.2017. Lectura II. (Pro – 64) (Raportor – Ștefan Creangă, președintele Comisiei economie, buget și finanțe)	38 – 39 86
11.	Proiectul de Lege pentru completarea Legii nr.81-XV din 18 martie 2004 cu privire la investițiile în activitatea de întreprinzător (<i>art.12¹</i>). Nr. 117 din 14.04.2017. Lectura II. (Pro – 54) (Raportor – Ștefan Creangă, președintele Comisiei economie, buget și finanțe)	39 – 40 86 – 87
12.	Proiectul de Lege pentru completarea Anexei Legii nr.121-XVI din 4 mai 2007 privind administrarea și deetatizarea proprietății publice. Nr. 161 din 27.04.2015. Lectura II. (Pro – 89) (Raportor – Ștefan Creangă, președintele Comisiei economie, buget și finanțe)	40 – 41 87 – 88
13.	Legea nr.47 din 30 martie 2017 pentru ratificarea Protocolului de amendare a Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind cooperarea în domeniul militar. Nr. 781 din 28.04.2017. Reexaminare. Referitor la proiectul de Lege nr.24 din 03.02.2017. Votat. (Pro – 64) (Raportor – Roman Boțan, președintele Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică)	41 – 44 87
14.	Proiectul de Lege pentru modificarea articolului 32 alineatul (1) din Legea nr.91 din 29 mai 2014 privind semnătura electronică și documentul electronic. Nr. 138 din 04.05.2017. Lectura I. (Pro – majoritatea) Lectura II. (Pro – 82) (Raportor – Ruslan	44 – 46 88 – 90

	Munteanu, director adjunct al Serviciului de Informații și Securitate)	
15.	Proiectul de Lege pentru modificarea articolului 19 din Legea nr.1456-XII din 25 mai 1993 cu privire la activitatea farmaceutică. Nr. 32 din 17.02.2017. Lectura I. (Pro – majoritatea) (Raportor – Liliana Iașan, viceministru al sănătății)	46 – 68 88
16.	Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii asociațiilor de economii și împrumut nr.139-XVI din 21 iunie 2007. Nr. 445 din 28.11.2016. Lectura I. (Pro – majoritatea) (Raportor – Iurie Filip, vicepreședinte al Consiliului de administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare)	68 – 83 88
17.	Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.135-XVI din 14 iunie 2007 privind societățile cu răspundere limitată (art.25, 30, 42). Nr. 153 din 18.05.2017. Lectura I. (Pro – majoritatea) (Raportor – Angela Susanu, Secretar de Stat în cadrul Ministerului Economiei)	90 – 95 97
18.	Proiectul de Hotărîre pentru modificarea și completarea articolului 1 din Hotărârea Parlamentului nr.68/2015 privind componența nominală a delegațiilor Parlamentului Republicii Moldova la organizațiile parlamentare internaționale și organizațiile parlamentare bilaterale. Nr. 186 din 08.06.2017. Votat. (Pro – majoritatea) (Raportor – Valentina Buliga, președintele Comisiei politice externă și integrare europeană)	95 – 97
19.	Întrebări.	98 – 100

Ședința începe la ora 10.22.

Lucrările sînt prezidate de domnul Andrian Candu, Președinte al Parlamentului, asistat de domnul Vladimir Vitiuc și domnul Iurie Leancă, vicepreședinți ai Parlamentului.

Domnul Andrian Candu:

Dragi colegi,

Bună dimineața.

Vă rog foarte mult să vă luați locul.

Secretariatul,

Vă rugăm să anunțați prezența.

Domnul Maxim Ganaciuc – șeful Direcției generale documentare parlamentară a Secretariatului Parlamentului:

Doamnelor și domnilor deputați,

Bună dimineața.

Vă anunț că la ședința Parlamentului, din totalul celor 101 deputați, și-au înregistrat prezența 96 de deputați. Nu s-au înregistrat deputații: Mizdrenco Irina – concediu medical, Pistrinciuc Vadim – cerere, Ciobanu Maria – concediu medical, Nesterovschi Alexandr, Ghimpu Mihai.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Avem cvorumul, putem începe. Nu înainte, însă, de a onora Drapelul de Stat. *(Se onorează Drapelul de Stat al Republicii Moldova.)*

Dragi colegi,

Înainte de a trece la subiectul ordinii de zi, dați-mi voie să vă anunț în mod obișnuit că, în perioada premergătoare ședinței de astăzi, și-au sărbătorit zilele de naștere colegii noștri Vladimir Golovatiuc și Ion Casian. Să le urăm „La mulți ani”, multă sănătate, fericire, numai bucurii și realizări frumoase. *(Aplauze.)*

În același timp, Curtea Constituțională prin Hotărârea sa nr.21 din 7 iunie 2017 a validat mandatele de deputat în Parlament ale candidaților supleanți pe lista Partidului Socialiștilor din Republica Moldova. Și dați-mi voie să le urez un bun venit domnilor noștri colegi Oleg Cuciuc și Sergiu Groza. Bine ați venit și realizări frumoase alături de noi în interesul Republicii Moldova. *(Aplauze.)*

Dragi colegi,

Noi avem o ordine de zi deja prestabilită, la care mai există și un supliment, propus de Biroul permanent în ședința sa de ieri, vedeți care sînt cele 16 subiecte propuse pe ordinea de zi. Înainte de a trece și pe marginea acesteia, dați-mi voie să trec în revistă propunerile făcute, la fel, la ordinea de zi în baza articolului 46 din Regulamentul Parlamentului, propunerile în scris din partea fracțiunilor parlamentare și le voi lua pe rînd.

Fracțiunea Partidului Liberal propune introducerea pe ordinea de zi de astăzi, 9 iunie 2017, a audierilor parlamentare ale domnului Octavian Calmîc, ministrul economiei, subiectul îl constituie semnarea contractului de procurare a energiei electrice de la Compania „Молдавская ГРЭС” în contextul în care deja există un contract valabil încheiat cu Compania „DTEK Trading” din Ucraina.

Cine din colegi ar putea să argumenteze propunerea? Un minut.

Doamna Zotea.

Doamna Alina Zotea:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Fracțiunea PL, într-adevăr, solicită audierea ministrului economiei. Constatăm că aceste contracte care au avut loc sînt doar în favoarea Federației Ruse și, într-adevăr, va duce la finanțarea regimului separatist de la Tiraspol, precum și la acumularea datoriilor la gaze.

De aceea solicităm ca ministrul economiei să vină în plenul Parlamentului să ofere explicații cu privire la acest subiect.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Văd că nu sînt alte opinii din partea fracțiunilor parlamentare, iată de ce voi supune votului.

Cine este pentru introducerea acestui subiect pe ordinea de zi ce ține de audierile ministrului economiei domnului Octavian Calmîc la subiectul care a fost argumentat de doamna Zotea, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot. (*Rumoare în sală.*)

Aș avea nevoie de numărători atunci.

Vă rog frumos, încă o dată. Cine este pentru, vă rog frumos să votați.

Iar numărătorii,

Vă rog frumos să numărați.

Cine este pentru, vă rog frumos.

Și numărătorii,

Vă rog.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 0.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Sîrbu,

Am să vă rog frumos să fiți atent la sala plenului și nu la telefon.

Încă o dată, vă rugăm frumos, sectorul nr.2, cine este pentru?

În sectorul nr.2 nu sînt voturi. Zero.

Vă mulțumim foarte mult.

N u m ă r ă t o r i i:

– 0.

Domnul Andrian Candu:

Sectorul nr.3?

Domnule Ghilețchi.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

12 voturi.

Domnul Andrian Candu:

Cu 12 voturi, propunerea nu a fost susținută.

Vă mulțumim foarte mult.

În continuare, o altă propunere făcută din partea unui grup de deputați privind introducerea pe ordinea de zi a proiectului de Lege privind unele măsuri de control la frontieră. Proiectul nr.162 din 24 mai 2017. Înțeleg că Guvernul și-a expus opinia prin aviz.

Domnule Boțan,

La proiectul nr.162 trebuia să fie avizul Guvernului pentru a trece la lectura a doua.

Vă rog frumos, eventual să ne confirmați dacă așa este.

Domnul Roman Boțan:

Există un aviz la acest proiect de lege. Știu să există o solicitare din partea unui grup de deputați în acest sens.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Din partea acestui grup, domnule Ghilețchi, vă rog frumos.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Eu, domnule Președinte, am vrut să fac o rectificare, în sectorul nr.3 au fost 13 voturi, nu 12. Doar pentru rectificare am solicitat microfonul.

Domnul Andrian Candu:

Pentru stenogramă, vă rog frumos, pentru votul precedent 13 voturi.

În schimb din autorii care au subsemnat privind introducerea proiectului nr.162, cine ar putea?

Vă rog frumos, domnule Carpov.

Poftiți.

Domnul Eugen Carpov:

Stimate domnule Președinte,

Noi am avut o ședință a Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică. Avem raportul comisiei pentru lectura a doua, avizul Guvernului s-a confirmat că este, avizul este pozitiv și propunem să fie susținut pentru examinare astăzi.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Cine este pentru introducerea pe ordinea de zi a proiectului nr.162 din 24 mai 2017, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Vă mulțumesc foarte mult.

Plenul Parlamentului a susținut introducerea pe ordinea de zi a proiectului nr.162 din 24 mai 2017.

Vă rugăm frumos, Secretariatul, să repartizați materialele în așa fel încât deputații să le aibă pentru dezbateri.

Un alt subiect propus de un grup de deputați din partea Frațiunii Partidului Socialiștilor ține de scoaterea de pe ordinea de zi a proiectului nr.407 din 21 octombrie 2016.

Cine din partea ...?

Domnule Gagauz,

Vă rugăm frumos, poftiți.

Domnul Fiodor Gagauz:

Da. Mulțumesc, domnule Președinte.

Уважаемые коллеги,

фракция социалистов предлагает снять с повестки дня проект № 407 от 21 октября 2016 года в связи с тем, что данный нормативный акт – достаточно важный документ, и в этом проекте не предусмотрены полномочия региональных властей автономии. На наш взгляд, это один из тех нормативных документов, в котором должны найти отражение полномочия Народного Собрания, башкана, исполнительного комитета. Этот тот нормативный документ, в котором должны быть даны определения юридическое терминов, таких как «местный закон».

На прошедшем первом после выборов в Народное Собрание заседании рабочей комиссии также была подтверждена необходимость обсуждения дополнительно данного законопроекта. Есть обращение рабочей группы, поэтому ...

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Domnul Fiodor Gagauz:

... В СВЯЗИ С ЭТИМ ...

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim, domnule Gagauz.

Este clară poziția, văd alte opinii din partea fracțiunilor nu sînt.

Voi supune votului propunerea acestui grup de deputați privind excluderea de pe ordinea de zi a proiectului nr.407 din 21 octombrie 2016.

Cine este pentru, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Nu a fost susținută propunerea privind excluderea proiectului nr.407 din 21 octombrie 2016.

Vă mulțumim.

Următorul subiect propus, la fel, de un grup de deputați din Frațiunea Partidului Socialiștilor ține de introducerea pe ordinea de zi a proiectului nr.318 din 15 iulie 2016 ce ține de completarea articolului 27 din Legea privind statutul juridic special al Găgăuziei.

Domnule Țurcan,

Vă rog frumos, aveți un minut la dispoziție pentru a vă argumenta propunerea.

Domnul Vladimir Țurcan:

Da. Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

La ședința precedentă noi am vorbit, de fapt, la acest subiect.

Luând în considerare faptul că ... sper că astăzi vom examina cele două proiecte din pachetul din trei. Este, în opinia noastră, absolut logic și oportun ca să fie, totodată, inclus și acest proiect nr.318 care a trecut prin grupul de lucru format de către Parlamentul Republicii Moldova, a fost acceptat, deci este solicitarea acestui grup de lucru ca să fie examinate în ședința plenară în pachet toate acele 3 proiecte. De aceea noi propunem la cele nr.319 și nr.354 să fie inclus și nr.318.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim.

Doamnă Ivanov,

Vă rog frumos, probabil, ce ține de raportul comisiei vreți să ne spuneți.

Vă rugăm frumos, doamnă președinte.

Doamna Violeta Ivanov:

Mulțumesc, stimate domnule Președinte.

Din numele comisiei, vreau să informez că noi sîntem gata să raportăm proiectele nr.319 și nr.354 astăzi, dar pentru proiectul nr.318 comisia încă nu are raportul.

Avem nevoie de ceva timp ca să-l examinăm și să-l propunem plenului Parlamentului.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Ați auzit, dragi colegi, care sînt opiniile și ale președintelui de comisie.

Dar, luînd în considerare prevederile Regulamentului Parlamentului, voi supune votului.

Cine este pentru introducerea pe ordinea de zi a proiectului nr.318 din 15 iulie 2016, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot. (*Voce nedeslușită din sală.*)

Dacă nu este raportul comisiei, prin plenul Parlamentului, se poate decide introducerea pe ordinea de zi.

Văd că nu este susținut, nu sînt suficiente voturi.

Plenul Parlamentului nu a susținut introducerea pe ordinea de zi a acestui subiect.

Vă mulțumesc foarte mult.

Ce ține de proiectele propuse de Biroul permanent, mă refer la cele... Ce ține de proiectele propuse de ... ordinul Parlament, subiectele de pe ordinea de zi nr.14 și nr.15, proiectul nr.354 din 17 august 2016 și proiectul nr.319 din 15 iulie 2016, rugămintea este ca, pe moment, plenul Parlamentului să nu se pronunțe privind introducerea pe ordinea de zi a acestora, deoarece va fi solicitată o pauză pe parcursul ședinței de astăzi, fiindcă sînt unele opinii diferite în fracțiuni.

Și luînd în considerare ultimul raport al Comisiei juridice, numiri și imunități, rugămintea este ca deputații din aceste fracțiuni să se mai consulte și, pe parcursul ședinței de astăzi, se va lua o pauză, se va mai discuta pe marginea acestor proiecte și revenim deja în plenul Parlamentului cu votul, dacă este introdus sau nu este introdus pe ordinea de zi. Asta este rugămintea de compromis ca, pe moment, să nu luăm o decizie acum.

Dragi colegi,

Domnule președinte Lupu,

Vă rugăm frumos.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Noi ieri, odată ce vorbesc de Frațiunea Partidului Democrat, în cadrul ședinței fracțiunii, am discutat pe îndelete aceste, de fapt, 3 proiecte. Respectiv, am susținut poziția comisiei de profil, la proiectul nr.318 raportul nu-i, mai trebuie de lucrat.

Dar și la proiectele nr.319 și nr.354, confirm, sînt anumite mici curențe, însă specialiștii noștri au constatat foarte și foarte clar că aceste curențe pot fi prelucrate și eliminate în procesul de pregătire a proiectului pentru lectura a doua. Nu este nimic grav în ceea ce găsim, sînt foarte multe lucruri pozitive.

Mai mult decît atît, este o poziție comună și cu Uniunea Europeană, atrag atenția, cu OSCE, un angajament al nostru comun pentru a elimina acele discrepante care s-au înregistrat de-a lungul anilor. Pe care motiv am spus acest lucru? Ca să dau de înțeles că acceptăm propunerea Președintelui Parlamentului privind această pauză, dar după această pauză care, sper că va fi folosită cu tâlc, cu sens pentru a arăta acelor colegi deputați care poate n-au citit foarte detaliat aceste prevederi, vom insista ca aceste două proiecte să fie incluse pe ordinea de zi, dat fiind importanța și urgența acestor două proiecte.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc foarte mult.

Am să rog ca acel grup de deputați care se vor consulta pe marginea acestor subiecte, pe parcursul pauzei care o s-o acordăm, să ia în considerare că astăzi în plenul Parlamentului îl avem și pe Președintele Adunării Populare a Găgăuziei, domnul Cîssa, pe care-l salutăm din nou. Și, bineînțeles, dacă sînt necesare mai multe discuții sau detalii la acest subiect, vor putea fi oferite.

Dragi colegi,

Trebuie să supunem votului ordinea de zi propusă de Biroul permanent, după care, bineînțeles, să revenim și la alte chestiuni de procedură.

Dar, domnul Creangă, înțeleg că dumneavoastră vreți pe marginea unui proiect de pe ordinea de zi să vă expuneți.

Poftiți, în calitate de președinte de comisie.

Domnul Ștefan Creangă:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Onorat Plen,

Propun ca proiectul de pe ordinea de zi cu nr.16 pe ordinea de zi, proiectul înregistrat nr.12 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi să fie amînat pentru o ulterioară ședință a plenului.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

În calitate de președinte de comisie solicitați acest lucru.

Dacă nu sînt alte opinii, ar fi, probabil, corect să acceptăm opinia președintelui de comisie și proiectul nr.12 să fie, astfel, exclus din supliment.

Vom lua decizia și prin votul plenului.

Doamnă Zotea,

Vă rugăm frumos, poftiți, de procedură.

Doamna Alina Zotea:

Mulțumesc frumos.

Stimate domnule Președinte,

Spuneți-ne, vă rog, în ce calitate a participat doamna Greceanîi alături de Alexandru Șerba, așa-zisul președinte al sovietului suprem de la Tiraspol, la masa rotundă din cadrul Dumei de Stat, unde Federația Rusă a cerut autorităților din Ucraina, Guvernului, Parlamentului Republicii Moldova și OSCE, să permită realizarea inițiativelor de menținere a păcii și stopare a procesului de dezghețare a conflictului de la Tiraspol? Cine a împuternicit-o pe doamna Greceanîi? Dumneavoastră, domnule Președinte?

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

N-am știut că eu pot să împuternicesc pe cineva în felul ăsta.

Bănuiesc că, dacă aveți întrebări, puteți să le adresați direct.

Noi, însă, ne referim la ordinea de zi, pe moment.

Bineînțeles, am să dau posibilitatea la replică, dacă este cazul, și la poziția expusă, eventual, de Frațiunea Partidului Socialiștilor, nu înainte, însă, de a lua decizia cum lucrăm astăzi și ceea ce ține de ordinea de zi propusă de Biroul permanent și ordinea de zi a ședinței plenului.

Dragi colegi,

Pe marginea ordinii de zi propusă de Biroul permanent, rog să vă pronunțați prin vot privind aprobarea ordinii de zi, cu excepția proiectelor nr.354 și nr.319 de pe propunerea respectivă, la care vom reveni astăzi pe parcursul zilei.

Cine este pentru, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Vă mulțumesc foarte mult.

Astfel, ordinea de zi este aprobată.

Înainte, însă, de a trece iarăși la subiectele care ar trebui să fie importante pentru noi, ofer...

Doamnă Greceanîi,

Cer scuze, dar nu domnul Batrîncea a fost vizat, dumneavoastră. Dacă vreți dumneavoastră dreptul la replică, vă pot oferi, dacă nu, atunci mergem mai departe pe procedură.

Doamnă președinte al fracțiunii, doamnă Greceanîi,

Poftiți.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Eu nu știu, domnișoara respectivă ce crede și de la cine vrea împuterniciri. Eu cred că atunci când o să fie domnișoara Președintele Parlamentului, poate atunci o să dea voie cuiva, asta se numește la noi „democrație”, în opinia Partidului Liberal.

De aceea eu n-aș acorda prea multă atenție, cred că-i prea mărunță întrebarea.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumesc foarte mult.

Domnule Președinte Voronin,

Vă rog frumos, poftiți.

Domnul Vladimir Voronin:

Da, eu mai mult timp în urmă am vorbit despre aceasta, cer scuze că o să repet. Vladimir Ilici Lenin în 1916 scria că dacă o să furi două pâini, o să nimerești la pușcărie, dacă o să furi calea ferată, o să nimerești în Duma de Stat.

Eu vreau să-l felicit pe Leancă cu marele post de vicespeaker și cu acele 11 miliarde la care el a contribuit să fie furate de la Banca de Economii. Și locul lui nu-i acolo, lângă dumneavoastră, domnule Candu, locul lui e acolo unde-i Filat astăzi, dacă „честно”.

Domnul Andrian Candu:

Dragi colegi,

Am să rog să revenim la o regulă de bază care ar trebui să fie în orice Parlament ... al Republicii Moldova ceea ce înseamnă – se discută idei, subiecte, se dezbate aceste idei, subiecte, dar nu se atacă la persoană.

Luând în considerare remarcă pe care ați făcut-o, bineînțeles, ofer cuvântul pentru dreptul la replică.

Domnule Leancă,

Poftiți.

Domnul Iurie Leancă:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Eu vreau să-i mulțumesc tovarășului Voronin pentru atenția permanentă pe care mi-o acordă mie din 2009 încoace. Tot ce faceți dumneavoastră este doar aceste atacuri, absolut nejustificate, absolut nemotivate și prin asta vă manifestați dumneavoastră în spațiul politic din Republica Moldova.

Domnule Voronin,

Vreau să vă anunț că decizia, pe care am luat-o împreună cu colegii din Guvern, de a oferi garanția bancară, a fost una poate cea mai dificilă din activitatea

mea politică, dar una absolut necesară, una care a salvat sistemul bancar, una care a salvat economia Republicii Moldova, una care a salvat cetățenii din Republica Moldova.

Dumneavoastră pricepeți în toate și în politica externă, și în probleme financiare și bancare. Eu totuși v-aș sfătui să mai citiți ce spun specialiștii din țară și din afara țării, în mod special. Chiar recent, acum două luni, cea mai prestigioasă revistă din lume „The Economist” spune că: datorită acestor decizii ale Guvernelor din 2014 și după aia 2015 a fost salvată economia din Republica Moldova.

În rest, tot ce pot să vă zic, nu aveți decât și în continuare să mă băgați pe mine în seamă. Eu în 2009 am venit cu anumite proprietăți și în 2014, din postul de Prim-ministru, tot cu acele am plecat. Iată dumneavoastră că ați venit cu un „Moskvici” în 2001, dar ați plecat cu parcuri de mașini, cu case, cu copii care cheltuiau milioane de dolari.

Îmi pare rău, nu stă în firea mea și chiar nu voi face mai departe, să cobor la nivelul dumneavoastră, unul primitiv și unul chiar care nu vă face cinste. În rest, tot ce vizează activitatea mea anterioară și viitoare o să o judece cetățenii și instituțiile, dacă au probleme în raport cu mine.

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc foarte mult. (*Aplauze.*)

Și în continuare... nu, domnule președinte, știți foarte bine, cu tot respectul și vă respect foarte mult, domnule președinte, dar există Regulamentul Parlamentului: replică la replică nu se dă.

Voce din sală:

Precizare. (*Rîsete.*)

Domnul Andrian Candu:

Nu, nu, nu. În cazul de față precizarea o să fie replică, după aia altă precizare, alta. Eu vă propun să facem ceea... (*Voci în sală.*) Eu propun să facem ceea ce ne-au mandatat cetățenii să facem, în mod special, creația legislativă.

Și pentru asta, vă rog frumos, doamnă Apolschii, vă rugăm foarte mult la tribuna principală, **să ne prezentați raportul pentru lectura a doua la proiectul de Lege privind actele normative, proiectul nr.407 din 21 octombrie 2016, primul subiect din ordinea de zi de bază.**

Cer scuze, ora votului la 14.00. Cer scuze, rectificare, la 13.30, fiindcă sînt unii colegi care au și unele deplasări. 13.30.

Să încercăm pînă la 13.30 ca majoritatea subiectelor să fie dezbătute.

Vă rugăm frumos, doamnă Apolschii.

Doamna Raisa Apolschii:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat pentru lectura a doua proiectul nr.407 din 21 octombrie 2016 cu privire la actele normative, inițiativă legislativă a Guvernului.

Proiectul, așa cum am menționat și la examinarea acestuia în primă lectură, are drept scop crearea unui cadru normativ unitar, bazat pe principii unice aplicabile procesului elaborării actelor normative, indiferent de organul emitent; reglementarea modului de funcționare a sistemului informațional e-Legislație; organizarea colaborării autorităților și instituțiilor publice precum și eliminarea dublelor standarde în procesul de elaborare a actelor normative.

În cadrul ședinței membrii comisiei au examinat avizele Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului, comisiilor permanente, precum și amendamentele deputaților. Decizia Comisiei juridice, numiri și imunități referitor la amendamentele asupra proiectului de lege sînt expuse în sinteză, anexă la prezentul raport.

În rezultatul examinării, membrii Comisiei juridice, numiri și imunități, cu majoritatea voturilor, au propus proiectul de Lege nr.407 din 21 octombrie 2016 spre examinare și adoptare de către Parlament în lectura a doua.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim mult.

Întrebări în adresa președintelui comisiei pe marginea raportului, lectura a doua. Vă atrag atenție că în lectura a doua se pun întrebări și se discută pe marginea amendamentelor care au fost expediate și anume de autorii amendamentelor.

Prima intervenție, domnule Țurcan, vă rog frumos.

Domnul Vladimir Țurcan:

Da, vă mulțumesc frumos.

Eu am înaintat 6 amendamente la acest proiect de lege, din care unul a fost acceptat, dar să nu pierdem mult timp, să trecem toate 5 care nu au fost acceptate. Eu aș vrea să explic plenului, în cazul dat – doamna președinte cunoaște foarte bine – că esența acestor amendamente constă într-aceea și sînt bazate, de fapt, pe articolul 64 al Constituției Republicii Moldova și Hotărîrea nr.9 din 21 mai 2013 a Curții Constituționale care clar prevede că, anume Regulamentul Parlamentului este acel instrument pentru a asigura, în mod deplin, procesul legislativ și dreptul constituțional la inițiativă legislativă a deputatului. Și esența acestor amendamente constă într-aceea că să fie clar expus că această lege, proiectul nr.407, nu se referă la inițiativele legislative ale deputaților din Parlament, deoarece procedura

respectivă este prevăzută în Regulamentul Parlamentului. Dacă această idee, acest concept este susținut, atunci evident că trebuie să fie susținute și cele 5 din 6 amendamente care nu au fost acceptate. Dacă nu, atunci eu nu văd esența ca să fie pus la vot fiecare din aceste amendamente, deoarece noi, pur și simplu, ne vom repeta.

Doamna Raisa Apolschii:

Eu am înțeles întrebarea dumneavoastră și, de fapt, am examinat toate amendamentele. Dumneavoastră vă referiți la excepția deputaților de la procedura care este propusă în proiectul nr.407. Dar vreau să vă atrag atenția, noi am discutat mult asupra ... că au fost păreri împărțite vizavi de acest subiect, dar vreau să vă spun că și la moment Regulamentul Parlamentului prevede expertizarea, prevede lucruri pe care noi nu le facem. Asta nu înseamnă că ele nu există. Acest proiect de lege vine să aducă o claritate sau o procedură clară pentru toți subiecții de inițiativă legislativă, în cazul de față, deputații inclusiv.

În discuțiile cu autorul proiectului, abordându-se problema asta, a fost spus, de fapt, că acest proiect de lege sau poziția autorului a fost ca acest proiect de lege, de fapt, favorizează într-o măsură oarecare, pentru că deputații inclusiv ... pentru că despre deputați discutăm acum, în poziția dumneavoastră era, pentru că ar putea coopta specialiști, ar putea de la autorități să ceară ajutor atunci când este necesară o expertizare în cazul... și, de fapt, această expertizare nu este obligatorie pentru toate actele normative, pentru că nu toate merită, cele care țin de o complexitate mai largă. Asta a fost ideea și poziția, pentru că s-a convenit că trebuie să fie o regulă, să zic, specială pentru toate. Asta nu înseamnă că noi nu ne putem ghida de Regulamentul Parlamentului și el cumva ar contravine și invers acest proiect de lege ar contravine prevederilor Regulamentului. Asta a fost poziția și asta a fost, de fapt, motivarea pentru decizia care este indicată în tabel.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc foarte mult.

Domnule Țurcan,

Poftiți.

Domnul Vladimir Țurcan:

Doar o precizare. Eu, din explicațiile respective, încă o dată am înțeles că – stimați colegi, eu vă rog atenție, deoarece se referă la fiecare din noi, la fiecare – că se vor întâmpla situații când vor interpreta în mod diferit prevederile Legii cu privire la actele normative și Regulamentul, din punct de vedere al obligațiilor autorului, deputatului, unii vor considera ca a trebuit să procedeze așa cum prevede Legea cu privire la actele normative, alții vor spune că nu, este Regulamentul și noi permanent vom fi într-o situație de, haideți să spunem așa, conflict legislativ. Concurența aceasta, doar și una, și alta este o lege organică, parcă speciale ambele, în sensul acesta, deci, drept că ultima este adoptată...

Doamna Raisa Apolschii:

Posterior.

Domnul Vladimir Țurcan:

De aceea juriștii înțeleg foarte bine acest lucru și eu vă rog să atrageți atenția la lucrurile acestea. Eu în cazul dat, încă o dată repet, nu este absolut, nimic politizat, să mă înțelegeți corect, uneori la noi amendamentele sînt ... Și eu sînt de acord că comisia s-a referit la aceste amendamente anume nu din punct de vedere politic, dar din punct de vedere juridic. Iată reconfirmarea faptului. Eu o văd și cei care mă vor susține văd așa situația, dar alții văd situația invers. Asta încă o dată confirmă că vor fi situațiile de concurență acestor... și de conflict.

Doamna Raisa Apolschii:

Stimate coleg,

Eu aș vrea ca noi din start să prezumăm că legea o să fie pentru toți lege și n-o să dăm tratări diferite. Noi în ultimul timp la orice proiect de lege întotdeauna invocăm motivul că, uite, o parte ar putea fi defavorizată. Eu nu știu ... cu atîta îngrijorare fiecare proiect că în eventualitate ar putea cineva fi defavorizat sau cumva tratat diferit, cred că este o practică ...

Noi ne-am expus poziția drept ca juriști. Și atunci cînd sînt niște reguli, trebuie să fie niște reguli clare pentru toată lumea. Nu, din păcate, nu se respectă întocmai și acum acele cerințe care sînt și în Legea cu privire la actele normative nr.780 exact sînt prevăzute, nu-i nimic nou sub Soare. Dar faptul că noi nu le respectăm, asta este o altă problemă. Și haideți să prezumăm din start, dacă adoptăm legea, trebuie să ne ghidăm și să o respectăm întocmai toți, indiferent de culoare, de tratare ș.a.m.d.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Domnule Casian,

Vă rugăm, poftiți.

Domnul Ion Casian:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Doamnă președinte,

Eu tot am venit cu un amendament la articolul 25, dat fiind faptul că proiectul în varianta care se propune poate crea impedimente în exercitarea dreptului deputatului la inițiativă legislativă. Cadrul existent, despre care se vorbește, la Legea nr.780, acolo se vorbește de crearea unui grup de lucru. Și prin intermediul ... se face toată bucatăria aceasta: care trebuie expertizarea, studiul și multe, multe altele care trebuie.

Din proiect se vorbește clar că anume subiecții petrec și expertiza, și toate. Eu așa îmi închipui, vasăzică, că deputatul trebuie să ia subțioară să se ducă cu tot pachetul acesta la expertiză, să se ducă în altă parte unde trebuiește, deci așa înțelegem și el poate fi interpretat anume în aspectul acesta.

De aceea am venit cu acest amendament la articolul 25. Eu pot să-i dau citire: în cazul inițiativelor legislative din partea deputaților, studiul de cercetare, armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene, avizarea, consultarea publică și expertizarea se efectuează de Secretariatul Parlamentului. Iată această claritate vrem să fie introdusă.

Și de aceea eu insist ca să fie pus la vot amendamentul și solicit susținerea dumneavoastră.

Vă mulțumesc.

Doamna Raisa Apolschii:

Mulțumesc.

Eu vreau să vă răspund. Noi am discutat mult la acest subiect, dumneavoastră știți, în comisie, dar cred că se induce puțin opinia publică în eroare atunci când spuneți că se încalcă dreptul la inițiativă. Racordarea la niște reguli pentru toți subiecții de inițiativă legislativă asta nu înseamnă încălcarea dreptului.

Mai cu seamă, dacă vă uitați la articolul 25, este expres indicat, și noi am propus această variantă, această formulă, că studiul de cercetare se efectuează de subiecții din partea cărora vine propunerea de elaborare a actului normativ. Pentru efectuarea acestuia subiecții respectivi solicită asistența altor autorități ale administrației publice centrale sau locale. Asta departe de ceea ce spuneți dumneavoastră mai sus că trebuie să-și ia subțioară nu știu unde actele și să fugă, să facă niște cercetări.

De aceasta aș vrea dacă formulați amendamentul dumneavoastră să fie întocmai așa cum este, dar nu eronat, pentru că puneți cumva și Comisia juridică într-o lumină așa mai proastă, că adică nu ne-am pătruns de esența problemelor.

Mai departe am spus că acelea se supun expertizării sau cercetărilor care sînt complexe, nu fiecare, credeți-mă. Și dumneavoastră știți foarte bine, nu fiecare proiect de lege necesită o asemenea expertizare. Dar, totodată, vreau să spun că acel proiect de lege cînd vine în Parlament, el trebuie să fie fundamentat, el trebuie să fie argumentat și nu de obicei cum vin altă dată, trei cuvinte, două foi și atunci facem mari discuții împrejurul dînsului. Așa, de fapt, este o cerință în toată lumea, nu sîntem noi cred că cei mai inventivi.

Mulțumesc.

Dar dacă insistați, domnul Președinte cred că va pune la vot amendamentul dumneavoastră.

Domnul Andrian Candu:

Insistați să punem la vot amendamentul? (*Rumoare în sală.*) Am înțeles. Comisia nu acceptă amendamentul dumneavoastră. Dumneavoastră insistați să-l punem la vot?

Vă rog frumos, domnule Casian.

Domnul Ion Casian:

Da, o precizare. În primul rând, vreau să menționez că eu sînt cu toată stima și respectul față de membrii Comisiei juridice, numiri și imunități, care, într-adevăr, s-a dezbătut, și-au expus fiecare opiniile, dar am spus că eu vin cu această propunere pentru a îmbunătăți acest proiect, fiindcă pot fi interpretări diferite.

Dacă citim atent proiectul, noi observăm că pot fi aceste interpretări și pentru a evita aceste interpretări deci am venit cu această propunere. Și eu insist ca amendamentul să fie pus la vot.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Cine este pentru amendamentul formulat de domnul Casian, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Nu a fost susținut de plenul Parlamentului.

Vă mulțumesc foarte mult.

În continuare, domnule Gagauz, vă rog frumos.

Domnul Fiodor Gagauz:

Da. Mulțumesc, domnule Președinte.

Уважаемая госпожа председатель комиссии,
при рассмотрении в первом чтении, мы говорили ...

Doamna Raisa Apolschii:

Dacă se poate aici mai încet, pentru că eu nu aud întrebarea.

Vă rog.

Domnul Andrian Candu:

Vă rog frumos. Numai puțin, domnule Gagauz.

Dragi colegi,

Rugămintea este să încercați să dezbateți subiectele de pe ordinea de zi, dacă e în afara ordinii de zi, puțin mai încet sau în afara sălii plenului.

Vă rog frumos, domnule Gagauz, poftiți.

Domnul Fiodor Gagauz:

Da. Mulțumesc.

Уважаемая госпожа председатель комиссии,

при рассмотрении в первом чтении я в своем выступлении отметил, что законопроект не учитывает полномочий региональных властей, и о том, что соответствующими поправками я воспользуюсь, и мы оформим соответствующие поправки.

Значит, 1 февраля нами за подписью четырех депутатов соответствующие поправки были внесены в комиссию. Судя по отчету комиссии, они не были вообще рассмотрены. Как вы объясните ситуацию?

Doamna Raisa Apolschii:

Мы на эту тему уже говорили. Eu v-am spus, dumneavoastră personal cu colegul meu Corneliu Dudnic ați fost în cadrul ședinței Comisiei juridice, numiri și imunități, aveți doi reprezentanți și cred că pot să confirme acest lucru. Eu nu știu de unde atîta insistență aveți, de fapt, să nu știu cuvîntul mai potrivit, ca să spuneți că nu ați fost, dacă dumneavoastră ați fost personal în cadrul comisiei, că ați trîntit ușa la un moment dat și ați plecat, asta este comportamentul dumneavoastră, dar nu este problema Comisiei juridice.

Nu sînt numai eu Comisia juridică, Comisia juridică sînt 11 oameni. Așa că eu vă rog foarte mult să fiți foarte atenți atunci cînd afirmați ceva. Pentru că eu nu știu de ce, dar aveți o deprindere în ultima vreme să faceți acest lucru.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.

Rugămintea este, dragi colegi, domnule Gagauz, aveți amendamentul, îl discutați și îl dezbateți și aflați motivele din partea comisiei de ce n-a fost acceptat. Dacă o să insistați, o să-l pun la vot. Și atît, fără a ataca pe cineva ori că e comisie, ori că sînt oamenii din comisie.

Domnule Gagauz,

Care este amendamentul pe care dumneavoastră vreți să-l supunem votului?

Domnul Fiodor Gagauz:

Да. Спасибо.

Никто никого не атакует, вы посмотрите отчет комиссии, и вы там не найдете информацию... Да, я посмотрел сейчас вот.

Doamna Raisa Apolschii:

Так вы посмотрите tabelul de sinteză, nu raportul.

Domnul Fiodor Gagauz:

А в tabelul de sinteză нету.

Doamna Raisa Apolschii:

Pagina 4, vă rog, să vă uitați, un grup de deputați la articolul 6, la categoriile de acte normative, dacă la asta vreți să vă referiți. Eu vă știu amendamentele pe de rost, dar dumneavoastră verificați și sinteza...

Domnul Fiodor Gagauz:

Если я пропустил, прошу прощения...

Doamna Raisa Apolschii:

... unde dumneavoastră propuneți ca la articolul 6 punctul g) să aibă un diferit cuprins unde să indicăm că actele normative ale autorităților unităților teritoriale autonome Găgăuzia ar fi, enumerăm: legile locale și hotărârile Adunării Populare, hotărârile Guvernatorului (Bașcanului), hotărârile comitetului executiv al Găgăuziei. E adevărat, acesta este?

Domnul Fiodor Gagauz:

Da, da.

Doamna Raisa Apolschii:

La care, în cadrul comisiei, eu personal v-am zis: dar ce facem cu litera g)? Noi avem aici și un comentariu de ce nu a fost acceptat. La litera g) în articolul propus de către Guvern este indicat: „actele normative ale autorităților unităților teritoriale autonome cu statut juridic special”. Și am scris în comentariu că atunci când vrem să facem o listă exhaustivă a actelor normative, riscăm să oitem vreuna ca ulterior trebuie să revenim la modificare. Și asta a fost argumentul.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Vă mulțumim foarte mult, doamnă președinte.

Domnule Gagauz,

După cum vedeți, ați încurcat-o cu președintele Comisiei juridice, o să trebuiască să...

Doamna Raisa Apolschii:

Nu, dar pe mine mă supără, domnule Președinte, atitudinea...

Domnul Andrian Candu:

Nu trebuie să vă supărați. E lucru.

Dar domnul Gagauz, cu siguranță, o să găsească o modalitate de a drege busuiocul, cum se zice.

Vedeți, domnul Gagauz deja este fericit, l-ați fericit.

Vă mulțumim foarte mult.

Se pare că nu mai sînt alte discuții și alte obiecții.

Vă mulțumim foarte mult, doamnă Apolschii.

Știm că proiectul acesta de lege v-a dat mare bătaie de cap, dar ați reușit cu brio.

Vă mulțumim foarte mult dumneavoastră și colegilor din comisie.

Aici încheiem dezbaterile la proiectul de Lege cu privire la actele normative, proiectul nr.407 din 21 octombrie 2016.

Vom reveni la procedura de vot, precum a fost agreat, la ora 13.30.

Următorul subiect de pe ordinea de zi, proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, proiectul de lege care a fost înaintat de domnul Lebedinschi.

Vă rugăm frumos, domnule Lebedinschi, vă invităm la tribuna principală să ne prezentați proiectul nr.393 din 6 octombrie 2016.

Domnul Adrian Lebedinschi:

Stimați colegi,

Varianta actuală a articolului 29 al Legii privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare prevede că urmează obligatoriu contractele să fie încheiate cu gestionarul fondului locativ de către furnizorul de apă.

Noi propunem ca acest drept să-l aibă și proprietarul de apartament. Respectiv, în cazul dacă proprietarul de apartament se adresează furnizorului de apă să încheie contract, obligațiunea îi revine furnizorului de a încheia acest contract timp de 30 de zile. Acesta-i un termen suficient pentru a pregăti toate proiectele, toată documentația necesară.

Atît. Dacă sînt careva întrebări.

Domnul Andrian Candu:

Da. Vă mulțumim frumos.

Se pare că sînt întrebări.

Și prima intervenție, din partea domnului Carp.

Domnul Lilian Carp:

Domnule deputat,

Uitați-vă, totuși, apare o problemă în ceea ce privește cînd într-un bloc locativ poate fi încheiat ... o parte încheie contractele direct cu furnizorul, o altă parte din locatari nu doresc ca să poată încheia și atunci noi o să avem o problemă foarte mare cu această repartiție a volumului care este în diferență de la contorul din casă și contorul care intră la bloc.

Spuneți-mi, vă rog, în asemenea situație, în ce condiții puteți impune toți locatarii ca să treacă la contracte directe? Fiindcă asta este cel mai logic, de fapt. Dacă există contracte directe cu consumatorul, atunci dispare problema asta cu repartiția de volum.

Domnul Adrian Lebedinski:

Anume în asta și constă noutatea. Noi nu vrem să impunem pe nimeni. Contractul urmează să fie ca și orișicare, contractul trebuie să fie încheiat benevol. Respectiv, în situația când persoana care a rămas la contractul încheiat cu ÎMGFL-ul, ea suportă și cheltuielile suplimentare.

Persoana care a perceput necesitatea de a încheia contractul direct cu furnizorul, ea a încheiat acest contract și se rezolvă absolut toată problema. Mai mult decât atât, obligațiunea persoanei care a încheiat contractul direct nu anulează obligațiunea de a contribui la repararea conductei, asta rămîne.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Carp,

Vă rog frumos, precizare sau a doua întrebare.

Domnul Lilian Carp:

Precizare, din care o să deducem și a doua întrebare.

Aici și constă problema. Cine mai departe exploatează aceste rețele din interior? În cazul când noi avem contractul cu gestionarul blocului locativ, deci pînă la bloc vine, este contorul, mai departe gestionarul este cel care, propriu-zis, exploatează și întreține toată rețeaua în interiorul blocului.

În cazul când are loc această încheiere de contract direct cu furnizorul, cine repară acestea, gestionarul? Ceea ce nu este corect, fiindcă gestionarul nu exploatează. În cazul când este pînă la bloc, gestionarul exploatează aceste rețele.

În cazul când deja ajunge pînă la consumator, deja trebuie, deci propriu-zis, să aibă grijă de exploatarea acestuia acela care furnizează. Și o să apară a doua problemă privind diferența de tarif, fiindcă va trebui de introdus în tarif și banii pentru, propriu-zis, întreținerea acestor rețele, bani care astăzi se găsesc în acel 1 leu, 1 leu 25 pentru întreținerea blocului se găsesc la gestionar. Cum aici noi rezolvăm problema?

Domnul Adrian Lebedinski:

Cu părere de rău, problema de bază-i, într-adevăr, că acești bani care sînt prevăzuți, cum spuneți dumneavoastră – 1 leu, ei nu sînt suficienți și ÎMGFL-urile nu sînt în stare să-i gestioneze.

Dar în cazul dacă persoanele vor încheia contracte direct și numărul consumatorilor care gestionează prin intermediul ÎMGFL-ului se va reduce, ÎMGFL-ul va face tot posibilul ca să transmită cît mai urgent aceste conducte către furnizor și atunci se rezolvă problema.

Altfel, cîți ani de zile, noi nu putem rezolva problema.

Noi cu gazul am rezolvat-o, noi cu lumina am rezolvat-o, cu apa nicidecum nu putem rezolva.

Domnul Lilian Carp:

Nici nu va fi rezolvată, din cauză că o parte de consumatori vor fi deserviți de către gestionarul blocului, alții – direct de către furnizori.

Domnul Adrian Lebedinschi:

Corect.

Domnul Lilian Carp:

Dar furnizarea va avea loc prin aceleași rețele. Cum noi putem spune cine, care și cât plătește, fie vorbim de Apă-Canal care este, din păcate, monopolist pe municipiul Chișinău și nu numai...

Domnul Adrian Lebedinschi:

Și în republică tot.

Domnul Lilian Carp:

... și vorbim de către... Cum ei împreună apare problema, dar noi știm că o să se întâmple fix ca-n bancul cu două moașe când copilul o să rămână cu buricul netăiat, fix așa-i.

Deci o să fie doi care vor răspunde de aceste rețele în interior. Ori noi decidem că transmit ... că se încheie direct contracte cu consumatorii și atunci răspunde furnizorul de apă sau în cazul când nu trec toți, deci atunci gestionarul este cel care răspunde. Noi trebuie să găsim această rezolvare a problemei. În caz contrar, o să fie mai multe probleme, decât soluționarea lor.

Domnul Adrian Lebedinschi:

La moment, obligațiunea gestionarului fondului locativ aceasta, de fapt, este o perioadă intermediară. Eu vorbesc de o perioadă, așa, preventiv, cred că 2–3 ani de zile pentru ca furnizorii să poată încheia aceste contracte. Și în timp de 2–3 ani de zile, majoritatea populației, având această posibilitate de a încheia contracte direct, o să se adreseze pentru a încheia contracte. O să rămână o pătură foarte-foarte mică de populație care, din principiu, o să spună că nu, eu nu vreau să instalez contor, nu vreau.

Nu vrei să instalezi contor, fii bun atunci și achită toate diferențele.

Deoarece la moment noi avem situații când o persoană nu are contor, i se calculează 3 cuburi pe lună și e foarte bine, dar ea afară stropește grădina în fața blocului, folosește apa cum vrea și nu știe nimeni. De aceea ar fi o soluție, totuși, să reglementăm în așa fel ca persoana de bună-credință să poată să-și încheie contractul. Ulterior, mergem pe etape.

Nu vrem să scoatem tot odată. Îi dăm o posibilitate persoanei să aleagă. ... ai posibilitatea sau nu?

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Ultima precizare, domnul Carp, vă rog frumos.

Domnul Lilian Carp:

... o să apară alte probleme încă suplimentare. Deci unica dacă dorim, cu adevărat, să soluționăm problema, ar trebui aici de introdus sintagma „dacă cel puțin 50+1 din numărul de locatari doresc încheierea contractului direct cu furnizorii, atunci obligatoriu tot blocul trece la contracte directe”.

Îi place, nu-i place. Și atunci rezolvăm problema cu rețelele din interior. Dar așa, o să apară că nu are cine să exploateze rețelele propriu-zis.

Domnul Adrian Lebedinschi:

Undeva și eu poate aș fi de părere de deciziile acestea dure, dar nu putem să mergem la ele, sînt o parte de persoane care, într-adevăr, din anumite viziuni și noi le obligăm numaidecît așa sau le deconectăm.

Să deconectezi persoanele în orașe de la alimentarea cu apă ... dar la asta ajungem, pînă la urma urmei, din propunerea asta.

Eu aș vrea Parlamentul să înțeleagă de concept, că-i necesar de schimbat, dar mai departe, pentru a doua lectură, care sînt propunerile, discutăm, vedem.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

În continuare, domnul Țap.

Domnul Iurie Țap:

Mulțumesc.

Domnule Președinte,

Eu, de fapt, solicit să mă înscrieți pentru o luare de cuvînt. O să economisim timpul.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult. *(Gălăgie în sală.)*

În continuare, doamna Zotea.

Doamna Alina Zotea:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Lebedinschi,

Spuneți, vă rog, care este motivul că prelungiți, de fapt, termenul de încheiere a contractelor, fiindcă pînă acum era la 5 zile lucrătoare, așa cum era specificat la punctul 46 din regulamentul ANRE și dumneavoastră le prelungiți la 30? Spuneți-mi, vă rog, nu se reușește sau care este motivul?

Domnul Adrian Lebedinschi:

Reieșind din modificările care vor fi făcute, eu presupun că va fi un flux foarte mare de cetățeni care vor încerca și furnizorul fizic nu o să fie în stare să execute obligațiunile și, pur și simplu, o să-i punem în situație incomodă. Dar timp de o lună de zile e suficient pentru ca să-și onoreze obligațiunile, să-și pregătească documentația necesară, deoarece, vrem, nu vrem, trebuie să fie verificate și țevile care duc, să modifice aceste țevi pentru a întocmi acest act de primire-predare.

Doamna Alina Zotea:

Și a doua întrebare. Spuneți-mi, vă rog, dacă, pînă la urmă, consumatorul final va suporta careva cheltuieli suplimentare odată cu adoptarea acestei legi?

Domnul Adrian Lebedinschi:

Pentru reparația conductelor, da.

Doamna Alina Zotea:

Cunoașteți suma?

Domnul Adrian Lebedinschi:

În dependență cît de tare e deteriorată. La cineva conducta poate să fie putredă cu totul, la cineva poate să supraviețuiască încă 10, 20 de ani.

Doamna Alina Zotea:

Am înțeles.

Mersi.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Și ultima intervenție, domnul Reidman.

Domnul Oleg Reidman:

Спасибо.

Господин Лебединский, требования по заключению контракта распространяются на поставщика услуг? Требования на заключение?

Domnul Adrian Lebedinschi:

Да.

Domnul Oleg Reidman:

Но ведь контракт – это двухстороннее действие. Обязанность заключить контракт должна быть в равной степени распределена.

Domnul Adrian Lebedinschi:

А тут так и предусмотрено, что по требованию одной из сторон.

Domnul Oleg Reidman:

Ну, ну, ну. По требованию одной из сторон... Услуга вообще не может быть оказана без ничего, без взаимоотношений, правильно? Значит, и вопрос здесь не в требовании одной из сторон. Если требование будет от «Апэ-Канал» – поскольку он монополист, ему надо регулировать по ценам, и тогда по условиям этого контракта, контракт model должен быть, и так далее, и тому подобное – обязанности по заключению контракта должны лежать на обеих сторонах. Так предусмотрено в законе, и срок этот... там не может быть такое, что кто-то отказался – правильно? – что кто-то отказался подписывать контракт, кто-то из жильцов или из юридических лиц, которые там расположены, потому что услуга в этом случае тогда не оказывается без контракта, așa e?

Domnul Adrian Lebedinschi:

Задайте вопрос до конца, и я отвечу.

Domnul Oleg Reidman:

Когда субъект становится абонентом, когда на него выписывается лицевой счет, и так далее – при смене квартиры и при покупке-продаже квартиры, при введении в эксплуатацию квартиры, правильно? – тогда и время заключения этого контракта, без того, чтобы он стал абонентом, и ему воду не поставляют, правда ведь?

Domnul Adrian Lebedinschi:

Дело в том, что сейчас конечный потребитель при заключении договора с ÎMGFL, он становится... ÎMGFL – посредник между ними, а у ÎMGFL есть договор, а мы хотим этого посредника исключить из цепочки. Если человек обращается, то в течение 30 дней подписывает, если человек не обращается, то он пользуется дальше через ÎMGFL, так, как ему сейчас нравится.

Poftim? Но при смене владельца квартиры, это, бесспорно, нормально – любой добросовестный покупатель, скажем так – порядочный, он пойдет и заключит все договора на свое имя и с ЖЭК, и с energie electrică, и газ, и все.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Reidman,

Vă rog frumos, precizare, poftiți.

Domnul Oleg Reidman:

Precizare. Это понятно, но почему мы не пытаемся унифицировать этот процесс? При чем здесь ассоциации жильцов, при чем здесь управляющие компании?

Domnul Adrian Lebedinschi:

У нас это сейчас предусмотрено законом.

Domnul Oleg Reidman:

Так это надо убирать, надо делать контракт напрямую с потребителем.

Domnul Adrian Lebedinschi:

Если мы сейчас их уберем, *gestionarul fondului locativ*, полностью, то у нас получится вакуум где-то на два года.

Domnul Oleg Reidman:

Нет, нет, нет. По мере... ну, конечно ...

Domnul Adrian Lebedinschi:

Я это и сказал. По сути, это предварительная мера.

Domnul Oleg Reidman:

По мере ... но конечная цель какая? Конечная цель какая? Прямой контракт и обязанность его заключать на обеих сторонах?

Domnul Adrian Lebedinschi:

А тут так и написано, я вам зачитаю: „Contractele de încheiere individuală... în mod obligatoriu cu fiecare proprietar la inițiativa uneia dintre părți, în cel mult 30...” То есть, если мы дойдем через какое-то время, что *furnizorul* не будет... Он подойдет, напишет заявление, предварительное заявление любому жильцу, который отказывается ставить счетчик, или каким-то образом и вот вам срок 30 дней, мотивируйте, почему вы не заключаете договор? Должны будут заключать, и будет основание даже через суд обязать этого человека, правильно, в соответствии с требованиями закона, и все – этот вопрос будет решен.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Domnule Reidman,

A doua întrebare, vă rog frumos.

Domnul Oleg Reidman:

Вопрос не в счетчике, вопрос в правовых отношениях, которые устанавливаются между потребителем... Есть две опции – есть со счетчиком, есть по норме.

Domnul Adrian Lebedinschi:

Правильно.

Domnul Oleg Reidman:

Все, не вопрос со счетчиком.

Domnul Adrian Lebedinschi:

С нормой, он со временем выйдет, если не будет счетчика.

Domnul Oleg Reidman:

Это второй вопрос, что он будет пересматривать договор.

Domnul Adrian Lebedinschi:

Само собой.

Domnul Oleg Reidman:

Вот это – инициатива с одной стороны.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Și ultima intervenție, doamnă Vodnarenco, vă rog.

Doamna Elena Vodnarenco:

Господин Лебединский, я абсолютно согласна с моим коллегой господином Рейдманом, и по аналогии приведу вам отношения, которые, существуют в жилищно-коммунальном хозяйстве по вывозу мусора. Там, где заключение контракта является обязательным условием для потребителя и для поставщика, и в случае отказа заключения контрактов вступает в силу наказание административное, поэтому... все-таки услуга по обеспечению питьевой водой, она, особенно если мы говорим о многоэтажных домах, она коллективная...

Domnul Adrian Lebedinschi:

Я согласен.

Doamna Elena Vodnarenco:

... и от одного человека зависят поставки для целого дома.

Domnul Adrian Lebedinschi:

Но для того, чтобы сейчас не блокировать полностью поставки... потому что есть дома, где два-три жильца не хотят подписывать – ну вот просто уперлись, потому что они такие – и из-за этого весь блок не может заключить договора. В таком случае будет период, ну – год, ну – полгода, ну – полтора года, ну – два года, и я думаю, что за это время уже все осмыслят, что выгоднее иметь индивидуальный договор.

Doamna Elena Vodnarenco:

Мы говорим о том, что договора должны быть обязательными, а уже каким будет...

Domnul Adrian Lebedinschi:

А они являются обязательными...

Doamna Elena Vodnarenco:

... каким будет этот период, вы обговорите.

Domnul Adrian Lebedinski:

... но с кем ты заключаешь. Хочу – с посредником заключаю, или хочу – напрямую с поставщиком.

Doamna Elena Vodnarencu:

Нет.

Domnul Adrian Lebedinski:

Тут уже зависит от человека.

Doamna Elena Vodnarencu:

Вы же предлагаете...

Domnul Adrian Lebedinski:

Если ему нравится через посредника работать, он будет оплачивать дополнительные суммы.

Doamna Elena Vodnarencu:

Вы же предлагаете другое. Вы же предлагаете, чтобы эти договора заключались с поставщиком напрямую.

Domnul Adrian Lebedinski:

Правильно. Вот поэтому это получается дешевле.

Doamna Elena Vodnarencu:

И правильнее получается для потребителя.

Domnul Adrian Lebedinski:

Вот это мы и предлагаем – исключить этого посредника.

Doamna Elena Vodnarencu:

Ну, собственно, эта не новая инициатива, потому что в инициативе номер 6, которая была зарегистрирована фракцией коммунистов еще в начале 2014 года, в 4 пункте предлагались эти изменения...

Domnul Adrian Lebedinski:

Я ничего против не имею.

Doamna Elena Vodnarencu:

Мы будем предлагать ко второму чтению объединить эти два проекта закона.

Domnul Adrian Lebedinski:

Только за.

Doamna Elena Vodnarencu:

Вашу законодательную инициативу мы поддержим сегодня.

Спасибо.

Domnul Adrian Lebedinschi:

Спасибо.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Lebedinschi,

Vă mulțumim foarte mult.

Nu mai sînt întrebări.

Și am să o rog pe doamna președinte Ivanov, președintele Comisiei administrație publică, dezvoltare regională, mediu și schimbări climatice să ne prezinte raportul comisiei pentru această lectură.

Doamna Violeta Ivanov:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi,

Comisia administrație publică, dezvoltare regională, mediu și schimbări climatice a examinat la ședința sa din 16 mai 2017 proiectul de Lege nr.393 din 06.10.2016 pentru modificarea și completarea Legii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare nr.303, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de domnul deputat în Parlament Lebedinschi, în conformitate cu prevederile articolului 73 din Constituția Republicii Moldova și articolului 47 din Regulamentul Parlamentului.

Comisia sesizată în fond menționează că proiectul de lege sus-numit prevede modificarea articolului 29 alineatul (4) litera a) și litera d) din Legea nr.303 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, în scopul instituirii caracterului obligatoriu de încheiere a contractelor individuale pentru furnizarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare. Astfel, potrivit autorului, modificările și completările propuse vor crea premisele necesare pentru a-l cointeresa pe operator să încheie contracte individuale cu toți proprietarii/chiriașii de apartamente în parte.

Totodată, atenționăm că modificarea propusă la articolul 29 alineatul (4) litera d) din proiectul de lege, care prevede transmiterea de către operator a rețelelor interne de apă doar ale unui apartament din blocul locativ pentru deservire și exploatare este imposibilă, deoarece consumatorii din blocul locativ efectuează orice act de dispoziție doar prin intermediul gestionatorului blocului locativ, fie individual, dar neapărat cu participarea tuturor membrilor asociației.

Introducerea sintagmei „sau proprietarul apartamentului” nu poate fi susținută, deoarece conform Legii condominiului în fondul locativ nr.913 din 30 martie 2000, rețelele interne de alimentare cu apă și de canalizare ale blocului locativ sînt proprietate comună indiviză, iar proprietarul apartamentului este coproprietar al acestora și nu poate să decidă de unul singur transmiterea în deservire și exploatare a rețelelor.

În contextul celor expuse, considerăm necesar revizuirea sintagmei „sau proprietarul apartamentului”.

Referitor la termenul de „30 zile calendaristice”, propus în proiectul de lege pentru încheierea contractelor individuale, propunem revederea acestui termen, deoarece în conformitate cu prevederile punctului 46 din Regulamentul ANRE cu privire la serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, aprobat prin Hotărârea ANRE nr.217 din 2015, operatorul încheie contractul de furnizare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare în termen de cel mult cinci zile lucrătoare.

La proiectul de lege au parvenit avizele ale trei comisii permanente, Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului și al Guvernului Republicii Moldova.

Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media în avizul prezentat s-a pronunțat pentru dezbateră proiectului de lege în plenul Parlamentului.

Comisia agricultură și industrie alimentară s-a pronunțat pentru examinarea și adoptarea proiectului de lege, cu condiția că consumatorul final nu va suporta cheltuieli suplimentare la implementarea acestuia.

Comisia drepturile omului și relații interetnice propune examinarea și aprobarea proiectului de lege de către Parlament după prezentarea poziției Guvernului Republicii Moldova.

Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului în avizul prezentat asupra proiectului de lege a menționat despre respectarea normelor tehnicii legislative, invocând, totodată, unele obiecții și propuneri.

Guvernul Republicii Moldova consideră inoportună aprobarea proiectului de lege menționat.

În scopul reglementării și implementării cu succes a procesului de regionalizare a serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare prin intermediul cooperării intercomunitare, care va contribui la îmbunătățirea vieții cetățenilor, precum și la dezvoltarea economică a țării, comunicăm că în procedură legislativă se află proiectul de Lege nr.6 din 21.01.2015 pentru modificarea și completarea Legii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare nr.303 din 13.12.2013, aprobat în primă lectură de Parlamentul Republicii Moldova.

Totodată, Guvernul Republicii Moldova urmează să prezinte proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, care vor fi examinate și înglobate într-un singur proiect de lege.

Reieșind din cele expuse, în conformitate cu prevederile articolului 63 alineatul (1) litera c) din Regulamentul Parlamentului, Comisia administrație publică, dezvoltare regională, mediu și schimbări climatice propune Parlamentului examinarea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.393 din

06.10.2016 pentru modificarea și completarea Legii privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nr.303.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Nu sînt întrebări.

Doamnă președinte,

Vă mulțumim pentru raportul prezentat.

Înainte de a încheia dezbaterile la acest subiect oferim luare de cuvînt domnului Iurie Țap.

Vă rugăm frumos, la tribuna principală.

Domnul Iurie Țap:

Stimați colegi,

Este un subiect mai vechi și eu aș vrea chiar de la bun început să spun că, de principiu, e logic să fie trecut pentru prima lectură, dar voi aminti că acum Guvernul, Ministerul Mediului lucrează asupra unui proiect de lege pentru a amenda, modifica Legea nr.303 privind serviciul public de apă și de canalizare.

Și acum revenind la subiect. Atunci, cînd în 2000, autoritățile centrale au transmis autorităților locale această dimensiune, acest serviciu, el nu a fost reglementat bine, este foarte prost reglementat. Ce am făcut noi atunci? Fiindcă Guvernul a venit cu un proiect de lege foarte prost, dar nu avea ... serviciul nu avea reglementări, de aceea am lucrat mai mult de trei luni de zile, am dat acel produs, Legea nr.303, care, de altfel, conține această prevedere privind contractele directe, drept că sînt anumite paranteze. Pentru că atunci cînd reglementăm trebuie să ținem cont de interesele consumatorului, dar și de interesele operatorului care în linii mari să fie cap-coadă bine reglementat ca serviciul să fie fiabil, să poată fi asigurat permanent. Iată de ce.

Și aici voi face referire, stimați colegi, aceste reglementări trebuie să fie făcute și în Legea condominiului, fiindcă este o problemă care s-a invocat și astăzi, este problema rețelelor interne. Și aici a sunat, președintele comisiei a spus, pentru că cetățenii, locatarii, deținătorii apartamentelor privatizate sînt coproprietari. De aceea toate aceste laturi, probleme trebuie reglementate foarte bine.

Deci Legea privind privatizarea fondului locativ, Legea condominiului și în acest context noi am putea ... respectiv și drepturile, obligațiunile autorităților publice locale, pentru că acest serviciu este asigurat de către autoritățile publice locale. Iată cînd vom echilibra și sper eu că Guvernul cu proiectul care vine va avea această abordare, dacă va fi necesar eu cred că ne vom implica în special și comisia noastră pentru a pregăti. Acest proiect va fi făcut parte integrantă, comasat cu proiectul Guvernului, pentru ca pînă la urmă acest serviciu public de apă și de canalizare să aibă o reglementare exhaustivă, care să fie în beneficiul consumatorului. Și aici, de fapt, aș atenționa Guvernul.

Stimați colegi,

Politicile le face Guvernul, ministerele, noi nu avem ... serviciile publice de gospodărie comunală sînt dispersate, sînt în 3 – 4 ministere și ceea ce vine foarte prost. Am vorbit de mai multe ori în acest context și 5 – 6 ani în urmă, și atunci cînd a fost aprobată Legea nr.303 și o spun și astăzi tocmai că sîntem în condițiile reformei administrației publice și centrale. Iată de ce este foarte important de a aduce aceste servicii publice de gospodărie comunală într-o singură mîină, să fie o responsabilitate, sperăm că atunci am putea avansa.

Iarăși spun, practica, cel puțin de cînd eu sînt în Parlament, sînt opt ani de zile, lucrurile nu au avansat. Ce se întîmplă? Au de suferit cetățenii, consumatorii. Și atunci mă întreb eu, care este marea grijă a Parlamentului și a Guvernului dacă nu se face nici un pas concret în acest sens?

De aceea susținem pentru prima lectură ca idee, dar în lectura a doua să reușim să avem un produs final bun care să asigure pentru toate părțile condiții egale și să fie un serviciu pentru consumatori eficient.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Domnule Lebedinschi,

Înainte de a închide dezbaterile, vreți o ultimă precizare?

Vă rog frumos, un minut la dispoziție.

Domnul Adrian Lebedinschi:

Stimați colegi,

Vă mulțumesc pentru susținere.

Dar, de fapt, problema se rezolvă foarte simplu, timp de două luni – trei luni de zile, un an de zile – doi ani de zile dacă fiecare proprietar își transmite dreptul său, prevederea care este menționată în proiectul de lege, de fapt, prezumă un accept al său de a renunța de această parte a proprietății, ceea ce reprezintă conductele, în folosul furnizorului și furnizorul le cumulează toate și se primește 100% transmit furnizorului și mai departe obligațiunea îi revine. De aceea și nu văd problema cu Legea condominiului.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Aici încheiem dezbaterile la proiectul nr.393 din 6 octombrie 2016. Vom reveni la procedura de vot la ora 13.30, precum a fost agreat.

Și dragi colegi,

Onorat Plen,

Vă propun pentru examinare și dezbateră un alt subiect aflat în lectura a doua și mă refer la proiectul nr.162 din 24 mai 2017, proiectul de Lege privind unele măsuri de control la frontieră, control vamal și asigurarea regimului fiscal în cadrul controlului în comun... Proiectul care se află în lectura a doua.

Și-l rugăm foarte mult pe ...

Domnule Carpov,

Înțeleg că dumneavoastră veți prezenta raportul pentru lectura a doua?

Vă rugăm. Poftiți.

Domnul Eugen Carpov:

Stimate domnule Președinte,

Onorat Plen,

Vă prezint raportul Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică la proiectul de Lege privind unele măsuri de control la frontieră, control vamal și asigurarea regimului fiscal în cadrul controlului în comun la unele puncte de trecere a frontierei de stat moldo-ucrainene nr.162 din 24 mai 2017 pentru lectura a doua.

În conformitate cu prevederile Regulamentului Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797 din 02.04.1996, Comisia securitate națională, apărare și ordine publică a fost sesizată spre dezbateră în fond cu proiectul Legii privind unele măsuri de control la frontieră, control vamal și asigurarea regimului fiscal în cadrul controlului în comun la unele puncte de trecere a frontierei de stat moldo-ucrainene.

Proiectul dat a fost aprobat de către Parlament în prima lectura, iar în cadrul pregătirii proiectului de lege pentru dezbateră în a doua lectură, la ședința comisiei au fost examinate amendamentele, propunerile și obiecțiile înaintate pe marginea acestui proiect, rezultatele cărora sînt expuse în sinteză care este parte componentă a prezentului raport.

Se informează Parlamentul că Comisia securitate națională, apărare și ordine publică, în rezultatul examinării proiectului respectiv, propune adoptarea proiectului de către Parlament.

Vă mulțumesc.

Suplimentar, aș putea să vă spun că în perioada dintre examinarea în primă lectură și pînă astăzi au venit avizele din partea Guvernului Republicii Moldova, a venit avizul Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului.

Și avem și propuneri ale Comisiei economie, buget și finanțe, precum și ale deputaților Ștefan Creangă și domnul Grișciuc.

Pot să vă menționez și este reflectat în sinteză că toate propunerile care au venit, au fost acceptate pozitiv și au fost introduse în proiectul legii respective.

Mulțumesc.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Domnule Carpov,

Vă mulțumesc. (*Rumoare în sală.*)

Întrebări nu-s.

Și următorul proiect din supliment, proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, proiectul nr.449 din 30 noiembrie 2016, proiect pentru lectura a doua.

Vă rugăm, doamnă Oxana Domentî, președinte al Comisiei protecție socială, sănătate și familie, prezentați raportul comisiei.

Doamna Oxana Domentî:

Stimați colegi,

Vă prezint raportul asupra proiectului de Lege cu nr.449 din 30.11.2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, raport pentru lectura a doua.

Comisia protecție socială, sănătate și familie a examinat pentru lectura a doua proiectul de lege în cauză și comunică următoarele.

Proiectul de lege a fost examinat și aprobat în primă lectură în cadrul ședinței plenare a Parlamentului din 6 aprilie anul curent.

Pentru lectura a doua, comisia a examinat amendamentele înaintate de către deputați, precum și propunerile și obiecțiile expuse în avizul Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului, iar rezultatul examinării lor este reflectat în tabelul de sinteză, parte componentă a prezentului raport.

În contextul propunerilor acceptate și în rezultatul examinării proiectului de lege, Comisia protecție socială, sănătate și familie, cu 8 membri prezenți la ședință, propune, în majoritate, plenului Parlamentului adoptarea proiectului de Lege nr.449 din 30 noiembrie 2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Proiectul de lege redactat se anexează la raport.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Mulțumesc, doamnă președinte.

Întrebări nu-s.

Următorul proiect, proiectul de Lege cu privire la dispozitivele medicale nr.403 din 19 octombrie 2016.

Doamnă Oxana Domentî, preşedinte al Comisiei protecţie socială, sănătate şi familie,

Vă rog, prezentaţi raportul comisiei. (*Voce nedesluşită din sală.*)

Следующий тоже, надо было взять все материалы.

Doamna Oxana Domentî:

Raportul asupra proiectului de Lege cu nr.403 din 19 octombrie 2016 cu privire la dispozitivele medicale.

Comisia protecţie socială, sănătate şi familie a examinat pentru lectura a doua proiectul de Lege cu nr.403 din 19 octombrie 2016 cu privire la dispozitivele medicale şi comunică următoarele.

Proiectul de lege a fost examinat şi aprobat în primă lectură în cadrul şedinţei plenare a Parlamentului din 24 ianuarie anul curent.

Pentru lectura a doua, comisia a examinat amendamentele înaintate de către deputaţi, precum şi propunerile şi obiecţiile expuse în avizul Direcţiei generale juridice a Secretariatului Parlamentului, iar rezultatul examinării lor este reflectat în tabela de sinteză, parte componentă a prezentului raport.

În contextul propunerilor acceptate şi în rezultatul examinării proiectului de lege, Comisia protecţie socială, sănătate şi familie, cu 11 membri prezenţi la şedinţă, în unanimitate votat, propune plenului Parlamentului adoptarea proiectului de lege prenotat.

Proiectul de lege redactat, precum şi toate amendamentele care au parvenit se anexează la prezentul raport.

Şi un aspect tehnic, stimaţi colegi. În procesul redactării, s-a făcut o... există o greşeală mecanică şi eu vreau, pentru stenogramă, să fie clar. La articolul 12 alineatul (3), unde este vorba de investigaţiile clinice pentru dispozitivele medicale, expresia „opinia Comitetului Naţional de Etică” să fie înlocuită cu expresia „avizul pozitiv al Comitetului Naţional de Etică”.

A fost un amendament care a fost discutat în cadrul comisiei, doar că a fost de redactori omis şi vreau, pentru stenogramă, să fie luat în considerare.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Mulţumesc, doamnă preşedinte.

Întrebări nu-s.

Doamna Oxana Domentî:

Deci a fost un proiect foarte complex la care s-a muncit mult. Şi, pe această cale, vreau să mulţumesc tuturor colegilor, consultanţilor, Ministerului Sănătăţii, pentru că a fost chiar un proces cooperant şi cred că s-a primit o lege bună.

Mulţumesc.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Mulțumesc.

Următorul proiect de Lege nr.157 din 19 mai 2017 pentru modificarea articolului 11 din Legea ocrotirii sănătății din 28 martie 1995.

Vă rog, doamnă președinte Domentii, prezentați raportul comisiei.

Doamna Oxana Domentii:

Stimați colegi,

Vă prezint raportul asupra proiectului de Lege pentru modificarea articolului 11 din Legea ocrotirii sănătății nr.411-XIII din 28 martie 1995, proiectul de Lege nr.157 din 19 mai 2017.

Comisia protecție socială, sănătate și familie a examinat în lectura a doua proiectul de Lege pentru modificarea articolului 11 din Legea ocrotirii sănătății, inițiativă legislativă a Guvernului, și comunică următoarele.

Proiectul de lege are drept scop sporirea gradului de motivare a tinerilor specialiști din domeniul ocrotirii sănătății și prevede majorarea cu 50% a indemnizației unice pentru absolvenții studiilor postuniversitare de rezidențiat (medici și farmaciști) și ai învățământului mediu medical și farmaceutic care, imediat după absolvire, se angajează, conform repartizării, în orașe și sate. Astfel, indemnizația pentru medici și farmaciști va constitui 45 de mii de lei integral, iar pentru personalul medical mediu – 36 de mii de lei.

Membrii comisiei au înaintat în unanimitate un amendament de a expune conținutul literei b) a articolului 11 din Legea ocrotirii sănătății într-o redacție nouă, după cum urmează:

„b) o indemnizație unică în mărime de 45 de mii de lei – pentru medici și farmaciști și 36 de mii de lei – pentru personalul medical și farmaceutic mediu, care se achită în rate egale, a câte 15 mii de lei și, respectiv, a câte 12 mii de lei, după expirarea primei luni de activitate, iar, ulterior, la finele fiecărui an de activitate”.

Vă amintiți că în varianta Guvernului era prevăzută achitarea indemnizației anuale în două tranșe: o parte – la începutul anului de activitate și cealaltă parte – la sfârșitul anului.

În conformitate cu amendamentele membrilor comisiei, s-a propus ca tranșa anuală să fie plătită într-o tranșă unică.

Deci amendamentul a fost coordonat și acceptat de către autor.

Cu votul unanim al membrilor comisiei, se propune adoptarea proiectului de lege de către plenul Parlamentului.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Mulțumesc, doamnă președinte.

Întrebări nu-s.

Și următorul proiect de Lege nr.492 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, Codul fiscal, Codul civil.

Domnule Ștefan Creangă,

Vă rog, prezentați raportul comisiei.

Domnul Ștefan Creangă:

Stimate domnule Președinte,

Onorat Plen,

Comisia economie, buget și finanțe, în contextul avizelor prezentate de comisiile parlamentare, Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului, amendamentele deputaților, a examinat proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative pentru lectura a doua.

Amendamentele și propunerile înaintate au fost puse în discuție în cadrul ședinței comisiei fiind expuse în anexa la prezentul raport.

Pornind de la cele menționate și ținând cont de majoritatea avizelor pozitive ale comisiilor permanente și Direcției generale juridice, comisia propune proiectul de lege Parlamentului spre examinare și adoptare în lectura a doua ca fiind finală, luând în considerare obiecțiile și amendamentele relatate în anexa la raport.

Rog susținerea.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Mulțumesc, domnule președinte.

Întrebări nu-s.

Următorul proiect, proiectul nr.139 din 4 mai 2016.

Domnule Ștefan,

Vă rog, prezentați raportul.

Domnul Ștefan Creangă:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

Comisia economie, buget și finanțe, în contextul avizelor prezentate de comisiile parlamentare, Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului, a examinat proiectul Legii privind declararea utilității publice de interes național a lucrărilor de construcție a conductei de transport gaze pe direcția Ungheni – Chișinău (Faza a II-a a implementării proiectului „Conducta de interconectare a sistemului de transport gaze naturale din România cu sistemul de transport gaze naturale din Republica Moldova”), pentru lectura a doua.

Prezentul proiect de lege are drept scop declararea utilității publice de interes național a lucrărilor de construcție a conductei de transport gaze pe direcția Ungheni – Chișinău și care a fost elaborat în temeiul Legii exproprierii pentru cauză de utilitate publică.

Amendamentele și propunerile înaintate au fost puse în discuție în cadrul ședinței comisiei, iar rezultatele examinării sînt expuse în sinteza anexată la prezentul raport. Suplimentar, în titlul proiectului de lege și în textul proiectului de lege au fost efectuate ajustări cu caracter redacțional.

Pornind de la cele menționate și ținînd cont de avizele comisiilor permanente, comisia propune proiectul legii sus-menționat spre examinare și adoptare în lectura a doua ca fiind lectură finală.

Vă mulțumesc.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Mulțumesc, domnule președinte.

Întrebări nu-s.

Următorul proiect de Lege pentru completarea Legii nr.81 din 18 martie 2004 cu privire la investițiile activității de întreprinzător, nr.117 din 14 aprilie 2017.

Domnule președinte Ștefan Creangă,

Prezentați raportul.

Domnul Ștefan Creangă:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Onorat Plen,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat în lectura a doua proiectul de Lege pentru completarea Legii nr.81 cu privire la investițiile în activitatea de întreprinzător, prezentat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova și raportează următoarele.

Propunerile și obiecțiile parvenite au fost sistematizate și examinate pentru lectura a doua, fiind reflectate în sinteza rezultatelor examinării lor și în proiectul de lege redactat, care sînt părți integrante ale raportului comisiei.

Urmează de menționat că Comisia economie, buget și finanțe a acceptat modificarea și completarea proiectului de lege cu reglementări ce țin de:

– concretizarea prevederii de „proiecte investiționale strategice”, prin menționarea că acestea sînt proiectele investiționale realizate în scopul executării prevederilor programelor și strategiilor de stat și care contribuie la creșterea economiei naționale și au un impact pozitiv asupra dezvoltării socio-economice stabile a țării;

– stabilirea că acordurile de investiții încheiate de Guvernul Republicii Moldova nu pot oferi investitorului facilități fiscale și vamale, precum și nu pot conține prevederi în detrimentul altui agent economic care activează pe teritoriul Republicii Moldova;

– de asemenea, statuarea precum că încheierea Acordurilor de investiții care urmează să dispună de statut de tratat internațional, se va efectua cu respectarea cerințelor stabilite de Legea nr.595 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova.

Luând în considerare cele expuse, Comisia economie, buget și finanțe propune examinarea și adoptarea proiectului de lege redactat în a doua lectură și în lectură finală în plenul Parlamentului.

Vă mulțumesc.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Mulțumesc, domnule președinte.

Întrebări nu-s.

Aveți încă un raport pentru lectura a doua, dacă se poate.

Proiectul de Lege pentru completarea Anexei Legii nr.121 din 4 mai 2007 privind administrarea și deetimizarea proprietății publice, proiectul nr.161 din 27 aprilie 2015.

Domnule Ștefan Creangă, președintele Comisiei economie, buget și finanțe,

Vă rog, raportul comisiei.

Domnul Ștefan Creangă:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Onorat Plen,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat pentru lectura a doua proiectul de lege privind completarea Anexei Legii nr.121 privind administrarea și deetimizarea proprietății publice, inițiativa legislativă a unui grup de deputați și comunică următoarele.

Propunerea legislativă prenotată a fost examinată și aprobată în lectura întâi în ședința Parlamentului din 25 mai, anul curent. Menționăm că, în procesul de examinare a proiectului de lege pentru lectura a doua, în adresa comisiei nu au parvenit amendamente suplimentare.

Totodată, informăm că proiectul de lege a fost redactat în contextul conceptului propus și aprobat de către plenul Parlamentului în prima lectură prin completarea articolului 13, alineatul (2) cu o nouă liniuță în redacția: „instituțiile medico-sanitare publice”, iar denumirea inițiativei legislative urmează a fi expusă în redacția: „...pentru completarea articolului 13 din Legea nr.121 din 04.05.2007 privind administrarea și deetimizarea proprietății publice”.

În contextul celor relatate, conceptul inițiativei legislative examinate este conform prevederilor legale în vigoare privind administrarea și deetatizarea proprietății publice. Textul proiectului redactat este anexat la prezentul raport.

În rezultatul examinării proiectului, Comisia economie, buget și finanțe, cu vot unanim, propune Parlamentului adoptarea proiectului de Lege nr.161 în lectura a doua ca fiind lectură finală.

Mulțumesc.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Mulțumesc, domnule președinte Creangă.

Întrebări nu-s.

Următorul proiect, Legea nr.47 din 30 martie 2017 pentru ratificarea Protocolului de amendare a Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind cooperarea în domeniul militar, nr.781 din 28 aprilie 2017, spre reexaminare.

Vă rog, domnule Roman Boțan, președintele Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică, prezentați raportul comisiei.

Domnul Roman Boțan:

Stimați colegi,

Comisia securitate națională, apărare și ordine publică a reexaminat Legea pentru ratificarea Protocolului de amendare a Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind cooperarea în domeniul militar nr.47 din 30 martie 2017, nepromulgată de către Președintele Republicii Moldova și, în contextul obiecțiilor expuse în adresare, comunicăm următoarele.

La 2 mai 2017 Curtea Constituțională a adoptat Hotărârea nr.14 privind interpretarea articolului 11 din Constituție „Neutralitatea permanentă”. Prin hotărârea respectivă sînt reflectate o multitudine de aprecieri ale Curții Constituționale cît privește dreptul neutralității. Respectiv, în punctele 162 și 163 din această hotărâre este specificat că „dreptul neutralității nu impune condiții suplimentare care să limiteze politica externă a statului neutru și nici nu definește poziția pe timp de pace a unui stat neutru permanent”.

În special, practica și doctrina tradițională nu au împiedicat statele neutre să colaboreze cu autoritățile militare străine pentru a pregăti măsuri comune de apărare.

În mod similar un stat care s-a proclamat permanent neutru nu are obligația de a-și extinde neutralitatea asupra domeniului politic, ideologic sau economic. Dreptul neutralității acordă o mare libertate de acțiune și limitează luarea de către stat a deciziilor politice doar într-o foarte mică măsură.

Neutralitatea nu este o instituție care determină conduita generală a politicii externe, mai degrabă este un statut în conformitate cu dreptul internațional public, al cărui conținut esențial îngust oferă o mare libertate pentru formularea unei

politici externe, adaptată nevoilor momentului și cea care în practică trebuie să fie, în mod constant, dezvoltată pentru a răspunde schimbărilor din scena politică internațională. Singurul principiu neschimbător inerent neutralității este neparticiparea unui stat la conflictele armate între alte state.

De asemenea, în punctul 172 Curtea Constituțională statuează că „dacă neutralitatea ar însemna interzicerea cooperării cu alte țări în domeniul politicii de securitate, aceasta ar reprezenta un obstacol periculos pentru măsurile internaționale care vizează combaterea acestor amenințări”. Respectiv, în punctul 184 se menționează că „dreptul neutralității nu impune condiții suplimentare care să limiteze politica externă a statului neutru și nici nu definește poziția pe timp de pace a unui stat neutru permanent. Singurul principiu neschimbător inerent neutralității este neparticiparea unui stat în conflictele armate între alte state.”

Iar în punctul 185 se stipulează că „Curtea reține în scopul oricărei politici de securitate, trebuie să fie asigurarea securității la 4 nivele: individual (cetățeni), colectiv (asociații de interese), național (stat) și internațional (mediul extern).” Aceasta presupune o ajustare continuă a sistemului național de securitate la mediul extern și intern pentru a face față noilor provocări și probleme de securitate pe toate cele 5 dimensiuni: politic, militar, economic, ecologic și social, inclusiv individual, cultural, energetic, alimentară, informațional, comunicații, telecomunicații, resurse etc.

În contextul celor relatate, comisia consideră inoportune obiecțiile prezentate de Președintele Republicii Moldova și consideră întemeiată menținerea deciziei Parlamentului asupra acestei legi.

Astfel, comisia propune Parlamentului să-și mențină votul asupra Legii pentru ratificarea Protocolului de amendare a Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind cooperarea în domeniul militar, nr.47 din 30 martie 2017.

Vă mulțumesc.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Mulțumesc, domnule președinte.

Și prima întrebare, domnul Mitriuc.

Vă rog.

Domnul Ghenadi Mitriuc:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

La acest subiect.

Уважаемые депутаты, непромульгированный закон сам по себе, в общем, носит больше технический характер по изменению Соглашения между Правительством Республики Молдова и Правительством Румынии о сотрудничестве в военной сфере от 2013 года.

Но уважаемые коллеги, вдумайтесь в то, на что указывает само соглашение в частности. Оно само по себе содержит многие положения, идущие вразрез не только с требованиями Конституции и законодательства Республики Молдова в области постоянного нейтралитета, а еще и против здравого смысла по сохранению суверенитета страны.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Я извиняюсь.

Господин...

Domnul Ghenadi Mitriuc:

Так, статья вторая...

Domnul Vladimir Vitiuc:

У вас декларация есть или вопрос? А?

Пожалуйста.

Domnul Roman Boțan:

Întrebarea, vă rog.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Пожалуйста, на центральную трибуну.

Так, по этому субъекту, пожалуйста, на трибуну и выступайте...
Вопрос задавайте.

Господин Митрюк,

Poftim. Говорите.

Domnul Ghenadi Mitriuc:

Am dreptul două minute la acest subiect să expun poziția mea.

Voce din sală:

Poziția fracțiunii.

Domnul Ghenadi Mitriuc:

Și de ce nu... Так, статья вторая Соглашения предусматривает сотрудничество во многих областях, которые для нейтральной Молдовы опасны и губительны. Смотрите: такие области, как военная разведка, мобилизация, контроль воздушного пространства, доктрины по применению военной силы и другие включены в это соглашение.

Только одно перечисление областей сотрудничества вызывает тревогу и напряжение стран, не состоящих в блоке НАТО, а также приводит в действие механизмы роста напряженности в переговорном процессе по приднестровской проблеме. Не кажется ли вам, что данное Соглашение прямым образом противоречит Конституции нашей страны, а именно принципу постоянного нейтралитета Республики Молдова?

Президент Республики Молдова Игорь Николаевич Додон, избранный народом Республики, страны, является гарантом соблюдения Конституции, и мы вместе с коллегами из партии и фракции Партии социалистов Республики Молдова поддерживаем позицию Президента страны и выступаем против данного закона.

Protocolul de amendare a Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind cooperarea în domeniul militar este unul care poate aduce grave consecințe statului Republica Moldova și pune în pericol securitatea națională.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Зря отказались. Оно с центральной трибуны было бы ярче.

Спасибо.

Domnule președinte,

Întrebări nu-s.

Vă rog.

Domnul Roman Boțan:

Eu pot doar să precizez... doar o singură precizare vreau să fac, că acest proiect de lege este unul absolut tehnic.

Ceea ce vă refereați dumneavoastră, dacă s-o iau în calitate de întrebare la conținut despre neutralitate în poziția expusă, a fost deja foarte argumentat acest lucru.

Vreau să vă aduc aminte, stimate coleg, că garantul de care vorbiți dumneavoastră nu întreprinde absolut nimic atunci când trupe străine mășăluiesc ilegal în raioanele de Est ale Republicii Moldova și fac aplicații militare, practic, zilnic nici o reacție ca garant al constituționalității că acest garant nu face nimic ca să întărească capacitatea Armatei Naționale interzicând participarea la aplicații militare și asta este garantul care trebuie să ne asigure securitatea noastră.

Iar dumneavoastră, în calitate de vicepreședinte al Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică, cunoașteți acest lucru.

Vă mulțumesc.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Mulțumesc, domnule președinte.

Luați loc.

Următorul proiect de Lege pentru modificarea articolului 32 alineatul (1) din Legea nr.91 din 29 mai 2014 privind semnătura electronică și documentul electronic. Proiectul nr.12 din supliment... ordinea de zi.

Vă rog, domnule Ruslan Munteanu, director adjunct al Serviciului de Informații și Securitate, prezentați proiectul.

Domnul Ruslan Munteanu – *director adjunct al Serviciului de Informații și Securitate:*

Doamnelor și domnilor deputați,

Proiectul de Lege pentru modificarea articolului 32 alineatul (1) al Legii cu privire la semnătura electronică și documentul electronic a fost elaborat de Serviciul de Informații și Securitate în vederea extinderii termenului de valabilitate al certificatului cheii publice al utilizatorului semnăturii electronice de la 1 an la 5 ani în funcție de mijloacele tehnice utilizate în vederea realizării semnăturii electronice.

Dacă e să citesc din proiectul de lege, sintagma „dar nu poate constitui mai mult de 1 an” se substituie cu sintagma „dar nu poate constitui mai mult de 5 ani, în funcție de capacitățile mijloacelor tehnice de creare a semnăturii electronice”.

Necesitatea promovării proiectului rezultă din realitățile practice în domeniu fiind catalizat de existența dispozitivelor de creare securizată a semnăturii electronice pentru o perioadă mai îndelungată ținând cont de capacitățile mijloacelor tehnice și echipamentelor utilizate, dar și întru asigurarea nivelului minim de securitate scontat, fără apariția riscurilor de compromitere a cheilor.

Astfel, considerăm că modificarea în cauză va avea un efect pozitiv pentru dezvoltarea serviciilor electronice în Republica Moldova, va micșora cheltuielile utilizatorilor semnăturii electronice ce țin de procurarea certificatului, precum și va stimula utilizarea pe scară largă a serviciilor electronice bazate pe aplicarea semnăturii.

Vă mulțumesc.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Domnule Munteanu,

Vă mulțumesc.

Întrebări nu-s. Și vă rog, domnule Roman Boțan, președintele Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică, prezentați raportul comisiei.

Domnul Roman Boțan:

Stimați deputați,

Comisia securitate națională, apărare și ordine publică, sesizată în fond, a examinat proiectul de Lege pentru modificarea articolului 32 alineatul (1) din Legea nr.91 din 29 mai 2014 privind semnătura electronică și documentul electronic, înaintat spre examinare Parlamentului de către Guvern.

Prin prezenta inițiativă legislativă autorii proiectului propun extinderea termenului de valabilitate al certificatului cheii publice al utilizatorului semnăturii electronice de la 1 an până la 5 ani, în funcție de capacitățile mijloacelor tehnice de creare a semnăturii electronice.

De asemenea, autorii propun ca Guvernul, în comun cu Serviciul de Informații și Securitate, în termen de 12 luni de la data publicării prezentei legi, să aducă actele sale normative în concordanță cu prezenta normă.

Reieșind din faptul că asupra prezentului proiect de lege nu au parvenit careva obiecții de ordin conceptual, comisia propune plenului Parlamentului aprobarea prezentului proiect de lege în primă lectură.

Totuși, dacă fiind vorba despre un proiect tehnic, propun ca acest proiect să fie votat și în lectura a doua. E vorba doar de schimbarea de termen.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Mulțumesc, domnule președinte.

Întrebări nu-s.

Următorul proiect de Lege pentru modificarea articolului 19 din Legea nr.1456 din 20 mai 1993 cu privire la activitatea farmaceutică, proiectul nr.32 din 17 februarie 2017.

Vă rog, doamnă Liliana Iașan, viceministru al sănătății, prezentați proiectul.

Doamna Liliana Iașan – viceministru al sănătății:

Vă mulțumesc.

Stimate domnule Președinte al ședinței,

Onorați deputați,

Vin în atenția dumneavoastră cu modificarea articolului 19 din Legea nr.1456/1993 cu privire la activitatea farmaceutică.

Proiectul prevede abrogarea alineatelor (4), (5) și (6) ale articolului nominalizat 19, Legea nr.1456 cu privire la activitatea farmaceutică, în contextul prevederilor introduse în legislația națională care reglementează activitatea de întreprinzător și vizează garantarea liberei concurențe de piață.

Scopul proiectului constă în excluderea barierelor anticorupționale din sectorul farmaceutic, fapt care va avea impact pozitiv asupra accesului cetățenilor la medicamente și va asigura activitatea favorabilă pentru operatorii pieței de medicamente.

Vin cu argumentele de ordin juridic. Încălcarea normelor constituționale privind executarea liberă a comerțului și activității de întreprinzător, concurența loială contravin normelor Constituției Republicii Moldova, și anume articolul 9 alineatul (3) care prevede că piața, libera inițiativă economică, concurența loială sînt factorii de bază ai economiei.

Și articolul 126 alineatul (2) litera b) – statul trebuie să asigure libertatea comerțului și activității de întreprinzător, protecția concurenței loiale.

În hotărîrea sa Curtea Constituțională a Republicii Moldova a atenționat în repetate rînduri asupra obligației autorităților publice să respecte normele constituționale menționate.

Prevederile constituționale sînt dezvoltate în Legea privind protecția concurenței nr.1103 din 2000 ... articolul 9 ce prevede: autoritățile administrației publice ce țin să interzică emiterea deciziei cu privire la limitarea drepturilor agenților economici de procurare sau comercializare de mărfuri. La fel, aceeași lege articolul 3 ce prevede: statul asigură libertatea activității de întreprinzător, protecția concurenței loiale și apărarea drepturilor și intereselor întreprinderilor și ale cetățenilor, cît și activitatea anticoncurențială și concurența loială.

În aceste condiții, prevederile unor acte normative naționale restricționează activitatea și concurența pe piață, în special cele cu privire la atribuirea unor noi drepturi exclusive.

Potrivit articolului 12 al Legii nr.183 din 2012 sînt interzise orice acțiuni sau inacțiuni ale autorităților și instituțiilor administrației publice centrale sau locale care restrîng sau împiedică, sau denaturează concurența, precum și stabilirea de interdicții sau restricții, neprevăzute de lege, pentru activitatea întreprinderilor.

Menținerea în continuare a restricțiilor demografice și geografice la amplasarea farmaciilor produce efecte economice, dar și sociale, care sînt cele mai importante în această lege, pentru consumatorul final și pentru întreprinzător. În primul rînd, suferă consumatorul, acesta poate fi lipsit de dreptul de a beneficia de servicii farmaceutice calitative prin impunerea acestuia să procure produse farmaceutice doar de la o anumită farmacie, amplasarea unei alte alternative de farmacie în apropiere fiind restricționată prin restricția de distanță sau restricția demografică în satele cu puțină populație în Republica Moldova.

Totodată, la aprecierea respectării obligației menționate, trebuie să se țină seama de faptul că sănătatea și viața persoanelor ocupă primul loc printre bunurile și interesele protejate de tratat și că revine statelor membre ca sarcină de a decide cu privire la nivelul la care intenționează să asigure protecția sănătății publice, precum și cu privire la modul în care acest nivel trebuie atins.

De remarcat că fondarea noilor farmacii conform unui plan, care a fost stipulat în același articol 19 alineatul (6) „Plan național de amplasare a farmaciilor”, contravine și scopurilor politice de reglementare stipulate în Legea nr.235 din 2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător.

Respectiv, în sectorul farmaceutic orice reformă trebuie să fie orientată spre pacient, spre ocrotirea sănătății și îmbunătățirea calității vieții, dar și accesibilității și alegerii pe piața farmaceutică.

În acest context, Ministerul Sănătății a elaborat proiectul de Lege ce ține de modificarea articolului 19 alineatele (4), (5) și (6) cu privire la activitatea farmaceutică, care își propune excluderea barierelor anticoncurențiale din activitatea farmaceutică, fapt care va avea un impact și ne dorim să aibă un impact

pozitiv asupra accesului cetățenilor la medicamente și întru operarea pieței de medicamente.

Stimați deputați,

Rog susținerea proiectului dat.

Mulțumesc.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Mulțumesc, doamnă Iașan.

Și prima întrebare, doamna Valentina Stratan.

Doamna Valentina Stratan:

Mulțumesc, domnule Președinte al ședinței.

Doamnă ministru,

Acest proiect de lege conține un subiect foarte sensibil, discutat contradictoriu pe parcursul anilor și, de fapt, în acest context vreau să amintesc că atunci, în aprilie 2011, când Parlamentul a introdus aceste modificări la articolul 19 și a introdus aceste două criterii ca și condiții necesare pentru deschiderea farmaciilor, mă refer la indicatorul demografic și geografic, atunci Parlamentul a urmărit scopul asigurării accesibilității populației la farmacii. Pentru că acolo se găsește acest produs social cum este medicamentul, inclusiv, în primul rînd, la farmaciile din zona rurală, care constatăm că ne lipsesc cu desăvîrșire.

Cu regret, pe parcursul anilor, am văzut că această normă a rămas moartă din mai multe considerente, le-ați și menționat dumneavoastră. Eu vreau să vă întreb în acest context, dacă aveți informația, cîte farmacii s-au deschis din acea perioadă pînă acum în zona rurală și în zona urbană? Și, totodată, dacă puteți să vă referiți și la cîte litigii au pierdut autoritățile centrale din considerentul că agenții economici mergeau în instanță și atacau aceste norme?

Iată mă interesează, ce au cîștigat cetățenii? Au avut sau au farmacii mai alături de ei sau nu? Și unde au fost amplasate aceste farmacii?

Doamna Liliana Iașan:

Stimată doamnă deputat.

Mulțumesc pentru întrebare.

Cu adevărat, după ce au fost introduse în 2011 aceste modificări, despre care am vorbit, s-a început procesul de discordanță la Camera de Licențiere.

Adică, pînă în prezent avem 182 de dosare pierdute prin instanța de judecată or, astfel fiind spus, aceste farmacii oricum se deschid în pofida faptului că această prevedere este în lege, iar prin instanța de judecată, căpătînd permisul de a deschide farmaciile. Deci la moment avem 188 de pierderi în judecată, mai sînt 20 de dosare depuse care au venit ca și informație la Ministerul Sănătății ...
(Rumoare în sală.)

Domnul Vladimir Vitiuc:

Stimați colegi.

Doamna ...

Doamna Liliana Iașan:

La moment mai sînt încă 20 de dosare depuse pentru a fi eliberate licențele pentru deschiderea farmaciilor. Totodată, vreau să remarc faptul că ce ține de Direcția Sănătății UTA Găgăuzia adeseori avem solicitări. La moment avem cel puțin 6 solicitări de deschidere în unele sate unde este populație mai mică decît trei mii, ceea ce ține de restricționarea în alineatul (5) al articolului 19.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Mulțumesc.

Doamnă Stratan,

Aveți o precizare sau a doua întrebare? Nu-s.

Mulțumesc.

Doamnă Domentî,

Poftim, prima întrebare.

Doamna Oxana Domentî:

Da. Mulțumesc.

Doamnă ministru,

Eu am să fiu de acord cu colegii mei anteriori, într-adevăr, proiectul acesta este cu istorie în Parlament, cel puțin a șasea oară noi discutăm necesitatea stabilirii unor criterii la amplasarea farmaciilor și de fiecare dată discuțiile sînt aprinse și sensibile, pînă la urmă, după multiple discuții, în 2011, practic Parlamentul a decis că în Republica Moldova ar fi binevenită instituirea anumitor reglementări în domeniul amplasării farmaciilor.

Am urmat o practică europeană răspîndită care nu contravine cadrului normativ european, așa cum spuneți dumneavoastră, ci este lăsată la discreția țărilor să stabilească legea așa cum este în interesul social și am decis, totuși, să aprobăm un model reglementat, adică să stabilim acele criterii restricționate.

Totuși, pînă la urmă, noi nu putem să vorbim, de fapt, a funcționat sau a dat beneficii acea normă sau putea să dea beneficii, pentru că ea nu a funcționat. Iar Ministerul Sănătății, Agenția Medicamentului, Guvernul pînă la urmă putem spune că a sabotat. Pentru că în lege era foarte clar scris: trebuia să fie stabilit un Plan de amplasare a farmaciilor actuale și în baza acestui plan să fie eliberate acele licențe. Or, toate litigiile pe care le-a avut Camera de Licențiere cu agenții economici a fost pe motivul că, totuși, pînă la urmă, Guvernul nu a elaborat acel Plan de amplasare. În orice moment se putea de venit.

Bine. Eu, în primul rând, vreau să vă întreb, de ce nu a fost elaborat acest plan? Pentru că el a fost motivul tuturor litigiilor și inclusiv pierderilor pe care le-a avut statul. Și dacă nu era posibil de făcut acest plan, de ce nu ați venit să anulați acel plan? Dar să vedem cum funcționează norma cu privire la reglementarea criteriilor de amplasare. Pentru că este o normă care funcționează în foarte multe țări, care nu contravine practicii libere de concurență, pentru că se urmărește un obiectiv social comunitar. Și lucrul acesta este explicat și în decizia Curții Europene de Justiție și țările care își doresc să asigure o distribuție echitabilă, inclusiv în zonele dezavantajate ale farmaciilor, au pledat pentru aceste criterii. Și eu, de exemplu, personal susțin aceste criterii și îmi doresc ca ele să fie funcționale.

Vreau să vă întreb, de ce nu a fost executată legea precedentă, deci nu a fost îndeplinit sau elaborat acel Plan de amplasare? Și, respectiv, nu ați oferit motiv pentru Camera de Licențiere să acorde licențele în baza criteriilor care erau stabilite în lege?

Doamna Liliana Iașan:

Doamnă președinte,

Mulțumesc pentru întrebare.

Această întrebare am primit-o în marea majoritate a comisiilor. Îmi este greu să răspund de ce nu s-a efectuat acest plan, dar, oricum, istoric o să răspund de activitățile care au fost pînă de curînd. Cu adevărat, în anul 2012, Ministerul Sănătății a emis un ordin, în baza căruia trebuia să se creeze acel plan farmaceutic despre care noi vorbim și a fost la fel atacat și declarat nul, precum că restricționează concurența între... și loialitatea, acel ordin a fost declarat, la fel, fără activitate.

Eu, totuși, vreau să remarc deciziile de la Comisia Europeană că și în deciziile Curții Europene, la fel, este stipulat această clauză.

Și vreau să dau citire: Comisia Europeană, anul 2006, declară procedura de încălcare contra Spaniei și Austriei ale căror legislații conțineau restricții demografice și geografice pentru amplasarea farmaciilor. Conform Comisiei Europene, sistemul de limitare a numărului de farmacii nou-deschise, pe baza unor reguli privind numărul de locuitori, cât și distanță dintre farmacii, pare disproporțional și chiar contravine relației cu obiectivul de asigurare a unei bune furnizări de medicamente și anume în zone.

La fel, Curtea Constituțională de Justiție în Hotărîrea sa Europeană din 1 iunie 2010 în cauzele conexe către țările menționate mai sus au stabilit limitele demografice și biografice pentru... demografice și geografice pentru înființarea unor noi farmacii constituie o restricție a libertății și a stabilității de deschidere a activității farmaceutice.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Mulțumesc, doamnă viceministru.

Poftim, doamnă Domentî, precizare sau a doua întrebare.

Doamna Oxana Domentî:

Da, eu chiar nu vreau aici să avem discuții în contradictoriu, dar eu am aceeași decizie a Curții de Justiție a Uniunii Europene din 1 iunie 2010 la care ați făcut și dumneavoastră referință și care este, totuși, în favoarea statelor pentru a stabili restricții și totul depinde cum interpretați.

Prima parte a acestei decizii, într-adevăr, spune că aduce anumite limite principiilor de concurență, dar, totuși, următoarea frază spune următorul... pe care dumneavoastră, nu știu de ce, n-ați dorit s-o citiți.

Totuși, limitele respective sînt compatibile cu dreptul Uniunii Europene dacă sînt stabilite în așa fel încît să nu împiedice în zonele dezavantajate ce prezintă caracteristici demografice particulare înființarea unui număr suficient de farmacii pentru a asigura un serviciu farmacist adecvat. Și, în baza acestei decizii, practic, au fost ulterior stabilite criterii de restricții geografice și demografice în foarte multe țări europene. Și toată lumea interpretează această decizie tocmai ca și o permisiune de a stabili restricțiile și ca o recomandare, de fapt, că în domeniul farmaciilor nu putem vorbi de o activitate economică pură. Totuși, este vorba de vinderea (*voce nedeslușită din sală*) medicamentelor, obiectivelor sociale și nu vindem cărămizi la piață și aici trebuie să fie vorba de cu totul alte principii.

Iar cea de-a doua întrebare pe care vroiam să v-o pun. Pentru că tot faceți referință la regulile de concurență, da, și că, prin excluderea acestor restricții geografice și demografice, ați stabili niște criterii de concurență mai libere.

Eu vreau să vă întreb: dacă dumneavoastră cunoașteți practica Republicii Moldova, dar și din alte state, ea este bine cunoscută, ce se întîmplă atunci cînd se exclud aceste restricții? De fapt, este interesul rețelelor mari farmaceutice, pentru că ele vin, își deschid farmaciile sau filialele alături de farmaciile mai mici pe o perioadă temporară de timp, prin dumping, pentru că ele își pot permite într-o anumită filială să reducă prețurile pentru o anumită perioadă, astfel încît a ucis alături concurentul și farmacia mică, după care, după ce acesta s-a închis, el își stabilește prețurile, pentru că el rămîne singur în zona respectivă și își stabilește prețurile mai mari.

Deci, practic, nu putem să vorbim că, prin excluderea acestor restricții, noi vom asigura reguli libere de concurență atîta timp cît pe piață acest sector farmaceutic este monopolizat de cîteva rețele farmaceutice și acest lucru trebuie luat în considerare. Și eu mi-aș dori foarte mult ca Parlamentul să voteze în conștiință de cauză și poate să mai oferim timp ministerului și Guvernului pentru a implementa acele prevederi legislative care erau stabilite cu restricțiile în cauză geografice și demografice, să elaboreze Planul național de amplasare a farmaciilor.

Noi, fracțiunea noastră, nu vom vota acest proiect de lege. Noi insistăm în continuare să existe reglementări de amplasare a farmaciilor și cu respectarea legilor care au fost stabilite de către Parlament.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Mulțumesc, doamnă Domentii.

Vă rog, domnule Diacov, prima întrebare.

Domnul Dumitru Diacov:

Doamnă ministru,

Stimați colegi,

Eu nu sînt farmacist, sigur că mi-i complicat să dau aprecieri profesioniste acestui proiect. Mai degrabă în calitate de contribuabil, orășean, cetățean. Sigur că atunci cînd ieși din casă în Chișinău, faci o sută de metri, îți crezi impresia că avem două ramuri în economia națională: benzinăriile și farmaciile.

Orice cetățean al Republicii Moldova dacă-l întrebi: e destul în Chișinău farmaciile? Sigur că o să spună că e destul.

Noi trebuie să scriem legi, trebuie să fie atîta lume antrenată ca să venim la niște concluzii foarte clare.

Eu vreau să vă întreb, doamnă ministru, altceva.

Iată eu, nu demult, în presa rusească am citit o informație precum că în farmaciile din Federația Rusă undeva în jur de 30% de medicamente sînt fabricate, sînt false. N-am auzit toți acești ani: distanță 15 metri între farmacii, 20 de metri. Eu aș pune să fie trei opriri de troleibuz, nu mai puțin, între farmacii, dar nu în fiecare colț, într-o casă-s două farmacii.

Există o statistică, există norme cîte procente... sau corespunde calitatea medicamentelor care se vînd în toată aglomerația asta de farmacii, există un control riguros în Republica Moldova? Fiindcă, repet, noi nu ducem lipsă de farmacii. Eu presupun că noi ducem lipsă de calitate a medicamentelor care se vînd în farmaciile din Republica Moldova.

Deci eu cred că discuția trebuie să fie paralelă. Și amplasarea trebuie să fie fără abuz, în lectura a doua trebuie să vedem foarte bine, dar și noțiunea de calitate a medicamentelor care se vînd în farmaciile Republicii Moldova trebuie undeva să fie.

Mulțumesc.

Eu n-am auzit, repet, n-am auzit nicăieri că în Republica Moldova 3% de medicamente-s false.

Noi luptăm cu multe fenomene negative în Republica Moldova: cu bețivii, cu ăsta, cu narcoticele ș.a.m.d., dar cu mafia care produce medicamente false și le vinde la om și omul consumă medicamente cu gîndul că o să se lecuiască, dar, în realitate, el consumă cretă sau nu știu ce acolo, noi de lucrul ăsta nu prea vorbim.

Mulțumesc.

Doamna Liliana Iașan:

Mulțumesc, stimate deputat, pentru întrebare.

Chiar dacă nu este în contextul ordinii de zi, o să încerc să vă răspund punctual la întrebare. În primul rînd, o să vă răspund cum le zic directorilor care adeseori spun că în urma licitațiilor, spre exemplu, primesc medicamente necalitative sau pacienții se plîng.

Fiecare are dreptul, inclusiv în farmacie, în cazul în care depistează sau presupune că a cumpărat un medicament neconform, să declare.

Dar eu o să vă spun în felul următor: astăzi toate medicamentele care sînt în Republica Moldova sînt trecute prin Laboratorul de calitate, în pofida faptului că acum este într-un proiect twinning și se aduce la toate necesitățile și conformitățile cerinței europene. Periodicul despre care vorbiți că 3% din medicamente ar fi neconforme este un periodic care nu știu cum să răspund la această întrebare, chiar nu pot, adică fiecare astăzi poate să reproducă în presă din datele pe care le deține el.

Dar toate medicamentele care sînt în farmaciile autorizate în Republica Moldova sînt trecute prin Laboratorul de calitate de la Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale și dețin certificatul de calitate.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Vă mulțumesc.

Doamnă Buliga,

Vă rog prima... mă scuzați.

Domnule Diacov,

O precizare.

Domnul Dumitru Diacov:

Doamnă ministru,

Sigur că... a fost un comentariu, a fost, mai degrabă, așa o meditație la tema dată. Eu repet încă o dată: statistica, în ceea ce privește Federația Rusă, periodic, apare în presă. Nu cred că în Moscova există un procent de medicamente falsificate foarte ridicat, dar în Republica Moldova el e zero. Nu cred în chestia asta, de aceea aș îndemna – nu cred că este vorba, într-adevăr, de acest proiect – ca noi să ne ocupăm mai mult și de calitatea medicamentelor în Republica Moldova, nu numai de amplasarea farmaciilor.

Mulțumesc.

Doamna Liliana Iașan:

Aveți perfectă dreptate și vreau totuși să spun că Inspectoratul farmaceutic pe perioada anului curent are extrem de multe ieșiri în teritoriu și se fac evaluări inclusiv în farmacii.

Deci nu pot să... chiar nu pot să fiu de acord cu această remarcă a dumneavoastră. Îmi cer scuze. (*Rîde.*)

Domnul Vladimir Vitiuc:

Vă mulțumesc.

Poftim, doamnă Valentina Buliga, prima întrebare.

Doamna Valentina Buliga:

Domnule Președinte al ședinței,

Vă mulțumesc foarte mult pentru posibilitate.

Doamnă viceministru,

Eu nici nu știu, poate nici nu întrebare, o constatare. Am avut marea responsabilitate să muncesc în perioada când în Republica Moldova erau reglementate anumite activități desfășurate de farmacii, întreprinderile farmaceutice, depozitele farmaceutice și calitatea serviciilor prestate de către farmaciști.

În această perioadă noi nu am avut, și statul Republica Moldova nu a permis, amplasarea farmaciilor în stații de troleibuz, perete în perete, pe un metru pătrat șase-șapte farmacii și vreau să vă întreb cu cât a sporit accesul la medicamente, norma care a fost abrogată și, ulterior, introdusă în satele Moldovei? Cu cât s-a îmbunătățit calitatea sănătății cetățenilor Republicii Moldova, când avem această concurență sălbatică a farmaciilor? Care este rezultatul bolii medicamentoase care trebuie să fie monitorizată de instituțiile specializate? Și de ce, înainte de a veni cu această propunere, nu ați prezentat un tablou amplu, ce se întâmplă în jurul nostru în toate țările și care este modelul de reglementare pe care trebuie să și-l asume Republica Moldova pentru a atinge obiectivul pe care-l vrem – medicamente sigure, de calitate și accesibile și în satele Moldovei, și nu doar în Chișinău la fiecare stație de troleibuz și de alimentare cu motorină.

Doamna Liliana Iașan:

Mulțumesc pentru întrebare.

De fapt, a fost și comentariul dumneavoastră că mai mult este o precizare decât o întrebare. O vastă analiză a situației care se produce în jurul nostru, din păcate, cu adevărat, nu am prezentat-o. La necesitate, dacă este necesar o să vin cu o astfel de precizare, dar cea mai ponderală parte a întrebării dumneavoastră a fost accesibilitatea la medicamente. Nu doar prin abrogarea articolului dat noi asigurăm accesibilitatea la medicamente. Prioritar în accesibilitatea la medicamente eu aș menționa faptul că noi am extins lista de medicamente compensate, am dat trimitere și posibilitatea de prescriere și altor specialiști decât medicii de familie...

Domnul Vladimir Vitiuc:

Vă mulțumesc.

Doamna Liliana Iașan:

... am dat posibilitate și prescrierii copiilor pînă la 18 ani, fiind și alte acte normative. Aveți perfectă dreptate cînd remarcați faptul că nu doar această prerogativă va spori accesibilitatea la medicamente și, iarăși, poate mă repet, dar zic că în marea multitudine de comisii, pe care le-am trecut cu acest proiect, am avut această întrebare: cum trebuie să asigurăm accesibilitatea celor din satele Republicii Moldova unde, cu adevărat, nu există farmacii?

Sînt de acord cu dumneavoastră, venim cu politicile ulterioare.

Mulțumesc.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Doamnă Buliga,

Aveți o precizare sau...?

Mulțumesc.

Domnule Deliu,

Poftim, prima întrebare.

Domnul Tudor Deliu:

Mulțumesc mult.

Eu am să fiu de acord cu doamna Buliga că, într-adevăr, acest proiect, pe care ni-l propuneți dumneavoastră, nu cred că poate să soluționeze problema, dar să revenim la aceea ce încercați dumneavoastră să ne convingeți în nota informativă. Fiindcă în nota informativă vorbiți cu totul despre altceva, despre licențiere, despre nu știu ce și nicidecum despre textul pe care îl propuneți în acest proiect de lege.

Eu știu că înainte de a purcede la elaborarea unui proiect de lege se face un studiu, se analizează situația, se analizează – cum spunea și doamna Buliga – experiența internațională în acest domeniu. Încă o dată zic, mie mi se creează impresia că atunci în 2011 a fost un lobby al cuiva și acum e un lobby al altcuiva. Nu știu, eu zic lobby, nu e vorba de persoane, fiindcă și asupra autorităților se poate de făcut lobby, e un lobby al altcuiva.

Întrebarea mea firească: după aceste modificări pe care dumneavoastră le propuneți, se va îmbunătăți situația în acest domeniu? Vor avea cetățenii acces la medicamente de calitate, încă o dată mă refer sau – cum spunea, iarăși, a treia oară pronunț numele doamnei Buliga – vor procura medicamente sub miros de benzină și motorină?

Mulțumesc.

Doamna Liliana Iașan:

Și eu vă mulțumesc, stimate domnule deputat.

Al cui a fost lobby în 2011 eu nu știu. Astăzi nu este lobby al Ministerului Sănătății. Doi. Articolul 19 nu prevede calitatea medicamentului. În nota informativă este strict direct proporțional cu ceea ce am vorbit de aici din tribuna Parlamentului. Iar articolul 19 prevede restricționarea demografică, restricționarea populațională și restricționarea geografică, cât și planul despre care s-a vorbit. Astfel, nu putem să vorbim despre calitate.

Eu aș pune astfel întrebarea: dar dacă această prevedere legală astăzi există din 2011, nu este o prevedere nulă?

Domnul Vladimir Vitiuc:

Domnule Deliu,

Poftim, precizare.

Domnul Tudor Deliu:

Eu nu am vorbit despre oportunitate sau inoportunitate, eu nu m-am pronunțat asupra proiectului. Eu am pus o firească întrebare: odată cu abrogarea acestor restricții, se va îmbunătăți acest serviciu pentru cetățeni?

Doamna Liliana Iașan:

Dacă noi avem astăzi...

Domnul Tudor Deliu:

În Chișinău – da. (*Rîde.*) În Chișinău – da.

Doamna Liliana Iașan:

... noi avem astăzi în Republica Moldova 44 de sate cu o populație mai mică decât 1500 populație. Poate este, nu știu, o dorință mult prea optimistă a noastră, ca, în satele astea unde există dorința de a deschide farmacii – să se deschidă.

Domnul Tudor Deliu:

Bine. Și întrebarea care rezultă din ceea ce am vorbit anterior.

Doamna Liliana Iașan:

La discreția dumneavoastră spre discuție, doamnă Buliga, a alineatelor din articol.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Doamnă viceministru, doamnă viceministru.

Domnul Tudor Deliu:

Care este experiența statelor Uniunii Europene în acest domeniu, dacă a fost studiat acest fenomen?

Doamna Liliana Iașan:

Da. Eu am vorbit despre experiența statelor, cât și am vorbit și despre decizia Curții Europene. Cu adevărat, nu sînt niște restricții absolute, statele își selectează

posibilitatea de restricționare sau geografică, sau populațională, dar eu mă refer la faptul că ceea ce a fost răsfrînt în nota informativă, cît și ceea ce a fost în deciziile Camerei de Licențiere, prin deciziile judecăților, acest articol trebuie a fi modificat.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Mulțumesc, doamnă ministru.

Și prima întrebare, domnule Hotineanu, vă rog frumos.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Întrebarea mea va fi foarte scurtă, chiar nu am vrut să adresez o întrebare, fiindcă am zis că nu este pregătit acest proiect de lege. Durerea mare a cetățenilor noștri este lipsa asistenței farmaceutice în sate.

Cum acest proiect de lege va aduce plusvaloare la accesul cetățenilor de la sate la medicamente? Uitați-vă, dacă mă convingeți, votez, dacă nu – nu.

Doamna Liliana Iașan:

Replica anterioară a mea în contextul acesta și a fost. Luînd în considerare că avem peste 40 de sate care au populație mai mică decît 3 mii, atunci aceste sate vor avea posibilitatea să deschidă farmacii și vor avea acces la medicamente.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Mulțumesc.

Domnule Reidman,

Poftim, prima întrebare.

Doamna Liliana Iașan:

Eu m-am referit la populație. *(Discuții.)*

Domnul Oleg Reidman:

Спасибо.

Вопрос у меня такой. Вопрос у меня такой, Министерство здравоохранения, вообще говоря, ответственна за обеспечение и доступ населения к медицинским услугам, в том числе и фармацевтическим, и в последнюю очередь ответственно, грубо говоря, за соблюдение правил свободной конкуренции и т.д., тем более что Европейский суд признал оправданными, в общем-то, такие ограничения и такие рестрикции.

Да, он признал, что это ограничения конкуренции, что это рестрикции, которые ведут к ... ограничению, но он признал их оправданными в целях социальных и т.д.

Эта норма, которая была введена в 11 году, она предназначалась для того, чтобы двинуть фармацевтическую деятельность и аптеки двинуть в сторону села, в сторону периферии, и статистика, которой мы располагаем, говорит о том, что за это время в районах по крайней мере открылось

дополнительно 150 аптек. Что теперь будет? Что теперь будет, зачем им там держаться? Там достаточно сложные условия функционирования и т.д.

Что теперь там будет? 150 аптек, плюс эффект был. Если бы еще Правительство исполнило бы законы, сделало бы plan de amplasare, то этот эффект был бы еще больше. Еще больше.

Как вы можете это дело прокомментировать? Все-таки эффект от этого дела плюс 150 аптек в районах. Да не в каждом селе, но все-таки ближе, чем в Кишиневе, и цифры внушительные. Но посмотрите, Анений Ной, ближайший район к нам было в одиннадцатом году 17 аптек, стало 24. Это включая, наверное, и сельские. Мы говорим о районных, да.

По всем районам – плюс, за исключением там... Бричан, да. Я так думаю, что вот Тараклия, да, маленький райончик Тараклия было 8 аптек, стало 17. Это хорошо. Это и была цель того закона.

Теперь вы инструмент этого закона убираете, и тем самым процесс этот останавливаете. И доступа людей к фармацевтическим услугам вновь начнут нарастать ограничения. Что вы можете сказать по этому поводу?

Инструмент годился, как мы видим по статистике, а вы его сегодня собираетесь убрать.

Doamna Liliana Iașan:

Mulțumesc pentru întrebare.

Stimate domnule deputat,

Eu cred că dumneavoastră vorbiți despre secțiile farmaceutice care au fost licențiate pe lângă spitale și, respectiv, din farmaciile care erau comerciale s-au adăugat cele care au fost licențiate pe lângă spitale. Sînt sigură că deținem și noi această informație.

Doi. Nu văd în urma modificării legislative pe care noi o propunem de ce să dispară aceste farmacii, nu au pentru ce să dispară. Ele vor activa în continuare. Ele nu pot dispărea.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Domnule Reidman,

Poftim, precizare.

Domnul Oleg Reidman:

Госпожа министр, вот это как раз свидетельствует, извините, конечно, о том, что механизмы рынка в Министерстве здравоохранения не сильно освоены. Вы говорите о лозунге свободной конкуренции... не сильно освоены.

Сейчас туда пойдут, когда в Тараклии вместо 8 стало 17, пойдет большая сеть, которая убьет эти малые аптеки, и потом будет делать что хочет в этой Тараклии, и не будет никакой конкуренции там. Вот о чем речь.

Почему они должны пропасть? Потому же, почему пропадали и здесь, в Кишиневе, мелкие аптеки. Вот почему они должны пропасть.

Doamna Liliana Iașan:

Trebuie să gândim ce o să fie și în viitor, este cu adevărat, dar asta nu înseamnă că doar...

Eu înțeleg că aici se vorbește foarte mult despre rețelele de farmacii, eu înțeleg substratul la aceste toate întrebări, dar eu încă o dată vreau să mă pronunț totuși pentru faptul că cifrele despre care dumneavoastră ați vorbit acestea sînt cifrele reale, dar în urma modificărilor care urmează, doar în cazul pe care-l presupuneți dumneavoastră direct, în cazul în care se duce o rețea mare de farmacii și deschide și pe astea chipurile că o să fie... dar concurența trebuie să fie una sănătoasă.

În cazul în care ei vor veni cu prețuri bune pe piață, atunci accesul la medicamente de calitate și la prețuri pentru Republica Moldova va fi unul bun.

Poate eu nu înțeleg...

Domnul Vladimir Vitiuc:

Doamnă Domentî,

Poftim, întrebarea.

Doamna Oxana Domentî:

Eu nu pun întrebare, eu doar vreau să fac o precizare la întrebarea domnului Hotineanu cu privire la ... dacă această prevedere va deschide farmacii la sate și dumneavoastră ați spus că astăzi există restricția asta demografică și nu pot fi deschise la sate farmacii...

Doamna Liliana Iașan:

Nu la sate, da...

Doamna Oxana Domentî:

... pentru că există restricția demografică de 3 mii.

Vreau să vă zic că doar în municipii, orașe și centre raionale farmaciile se înființează de la un număr de la 3 mii la 4 mii de locuitori. În sate această restricție nu există. Deci acesta poate fi un plafon maximal. Deci astăzi nimeni nu împiedică orîșice antreprenor să deschidă farmacii la sate pentru ... dar e altceva că nu există interes pentru asta ca să meargă acolo.

Deci vreau totuși să fie înțeles corect lucrul acesta.

Doamna Liliana Iașan:

Și alte localități.

Doamna Oxana Domentî:

Și alte localități cu statut de oraș.

Doamna Liliana Iașan:

Exact, cu statut de oraș.

Doamna Oxana Domentii:

Cu statut de oraș. Deci este clar că în sectorul rural noi sîntem interesați să deschidem și doar respectînd acest criteriu geografic.

Doamna Liliana Iașan:

Geografic...

Doamna Oxana Domentii:

Și încă un aspect cu privire la concurența legată de prețuri. Eu vreau să vă zic că toate țările Uniunii Europene, de fapt, și noi am mers pe această cale să reglementăm maximal prețurile astfel încît, bine, farmaciile nu prea au posibilitate să obțină profituri maximale, pentru că prețul de înregistrare este cîtuși de cît reglementat, adaosul comercial este cîtuși de cît reglementat și toate țările Uniunii Europene, de fapt, pledează pentru ca prețurile în toate farmaciile, indiferent de cine ar fi proprietarul acestei farmacii, să fie mai mult sau mai puțin egale prin aceste reglementări pe care, de fapt, și noi ar trebui să urmărim ca să nu fie diferență foarte mare de prețuri ținînd cont de cine este proprietarul acestei rețele.

Iar prin faptul că statul garantează, da, că tu la o distanță de 500 de metri nu ai un alt concurent, dar tu poți să vinzi calitativ și să prestezi servicii de calitate, asta este și un fel de garanție și o subsidie din partea statului pentru a păstra interesul farmacistului să activeze inclusiv într-o zonă defavorizată.

La părerea mea, noi spre aceste lucruri trebuie să tindem și nu să venim cu schimbări de legislație la fiecare moment.

Eu vă înțeleg foarte bine. Eu am impresia că dumneavoastră prezentați un proiect pe care nu-l susțineți, care a fost, de fapt, interesul Ministerului Economiei, Guvernului, dacă vreți, dar nu al Ministerului Sănătății, dar ați fost pusă în situația în care să prezentați acest proiect, pentru că ține de Legea ocrotirii sănătății și nu vă invidiez pentru asta.

Mulțumesc.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Mulțumesc, doamna președinte.

Doamna Liliana Iașan:

Mulțumesc pentru apreciere.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Vă rog, domnule Juravschi, prima întrebare.

Domnul Nicolae Juravschi:

Mersi mult, domnule Președinte.

Stimată doamnă viceministru,

Eu cred că intervenția mea e mai mult cu titlu de informare decât ca întrebare, și anume aș vrea să îmi explicați, dacă este explicație, vizavi de producția și realizarea anabolizanților la noi, deoarece, fiind din domeniul sportului, e clar că avem o faimă în lume că în Republica Moldova se produce acest material și nu tot timpul de cea mai bună calitate.

Și ar fi de dorit sau aș vrea să cunosc și eu în ce mod se duce evidența chiar și la producția și la realizarea acestor produse care sînt la noi, se produc la noi în țară, în Moldova.

Și clar că din alt punct de vedere e bine că se produce, fiindcă oamenii aceștia plătesc impozite la buget, sînt acumulări, dar, într-același sens, e normal ca să cunoaștem și să ținem controlul ce prezintă aceste produse și cît ele sînt de curate, să zicem, adică din punctul de vedere al producției.

Doamna Liliana Iașan:

Mulțumesc pentru întrebare.

Nu sînt foarte pregătită ca să vă dau un răspuns. O să vină ulterior un răspuns pentru dumneavoastră personal, stimate domnule deputat.

Unica ce pot să spun, că tot ce este de producție, cum i-am răspuns și domnului Diacov, ceea ce trece prin Laboratorul de calitate al Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale se ține conform certificatului, dar cred eu că trebuie să venim cu informație mai detaliată pentru dumneavoastră personal.

Mulțumesc.

Domnul Nicolae Juravschi:

Da, mersi.

Dar vreau să zic că e faima în, nu în Moldova, în alte țări, că în Moldova se produce chestia asta și foarte ușor poți să le capeteți, să le ai în posesie. Și de aia ar trebui să reglementăm și să vedem noi ce gamă de producție este fabricată în Republica Moldova.

Mersi.

Doamna Liliana Iașan:

Bine. Am să vin cu un răspuns către dumneavoastră.

Domnul Nicolae Juravschi:

Mersi.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Mulțumesc, domnule Juravschi.

Domnule Ștefan Creangă,

Poftim, întrebarea.

Domnul Ștefan Creangă:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimată doamnă viceministru,

Pentru o concretizare, ca să înțeleg mai bine, dumneavoastră, totuși. propuneți ca Planul național de amplasare să fie ... norma privind aplicarea Planului național de amplasare a farmaciilor să fie abrogată. Corect am înțeles?

Doamna Liliana Iașan:

Corect.

Domnul Ștefan Creangă:

Bine. Respectiv, întrebarea: din 2011, când a fost adoptată legea, când a fost aprobat acest plan și când a fost anulat de către instanță? Care a fost perioada aceasta?

Doamna Liliana Iașan:

În 2011 a fost introdusă prevederea în articolul 19, nu doar alineatul (6), dar alineatele (4), (5), (6) demografică și geografică și, respectiv, în 2012 a fost emis ordinul Ministerului Sănătății cu privire la Planul farmaceutic. Și atunci, în 2012, dacă îmi permiteți vă spun și luna – 01.06, dacă nu greșesc.

Domnul Ștefan Creangă:

Adică, perioada de ...

Doamna Liliana Iașan:

Un an.

Domnul Ștefan Creangă:

... un an de zile acest plan a fost în Republica Moldova, să înțeleg?

Doamna Liliana Iașan:

Exact. A fost ordinul, da.

Domnul Ștefan Creangă:

În perioada de un an de zile, când a fost Planul de amplasare în vigoare, câte farmacii au fost deschise în localitățile rurale întru implementarea planului?

Doamna Liliana Iașan:

Stimate domnule deputat,

Ca să fiu înțeleasă corect. Deci a fost ordinul fără plan, în baza căruia „Sanfarm-Prim” trebuia în instituțiile medicale... a venit cu solicitare către secțiile farmaceutice care ulterior să dea cu titlu gratuit cel puțin pe 10 – 15 ani... și fără Plan farmaceutic, doar ordinul. Și ordinul a fost casat în 2012.

Domnul Ștefan Creangă:

Vă mulțumesc.

Să înțeleg că Ministerul Sănătății nu a reușit totuși să implementeze acest plan.

Doamna Liliana Iașan:

Nu.

Domnul Ștefan Creangă:

Și a doua întrebare la subiect. S-a discutat foarte mult de antevorbitorii noștri despre aspectul economic al afacerii cu farmacii. Într-adevăr, este foarte limitat pentru agenții economici, respectiv rentabilitatea este limitată.

Doamna Liliana Iașan:

Profitul.

Domnul Ștefan Creangă:

Nu v-ați gândit dumneavoastră ... Profitul este destul de mic, respectiv atractivitatea de a deschide farmacii în localitățile rurale este foarte mică. Nu v-ați gândit dumneavoastră, sub aspectul experienței internaționale, de a reglementa farmaciile mobile?

Vă mulțumesc.

Doamna Liliana Iașan:

Farmaciile mobile nu sînt o soluție ... pot fi o soluție de moment, stimate domnule deputat. Experiența internațională arată următoarele că, în localitățile rurale sau în localitățile neatractive pentru rețelele de farmacii, pentru farmaciile mari, atunci autoritățile publice locale acordă diferite priorități pentru cei care deschid farmacii, pentru că asta fiind partea medico-socială a societății în general.

Iar farmaciile mobile nu cred eu că sunt o soluție pentru noi, cel puțin la moment, dar poate fi, cu adevărat, prevăzut și astfel de ...

Mulțumesc.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Mulțumesc, doamnă viceministru.

Întrebări nu-s.

Doamna Liliana Iașan:

Chiar nu-s.

Mulțumesc.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Scuzați.

Domnule Odnostalco,

Poftim. Ultima întrebare.

Doamna Liliana Iașan:

N-o să-mi meargă, că m-am întors înapoi.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Scuzați.

Domnul Vladimir Odnostalco:

Doamnă ministru,

Вопрос следующего характера. Вот то, что мы сейчас здесь говорим, эта норма касается больше частных аптек – больших, меньших. А что у нас происходит с государственными аптеками? Что у нас там ... Что с этим предприятием? Потому что, насколько мы знаем, если я не ошибаюсь, оно идет под приватизацию сейчас.

Doamna Liliana Iașan:

Deci eu nu pot să vă răspund la astfel de întrebare că merge sau nu merge, chiar nu este prioritatea mea acum să vă răspund. Ce ține de secțiile farmaceutice, despre care am vorbit, sînt autorizate. Ce ține de farmaciile care acordă în localitățile rurale, atît lista de medicamente sociale care trebuie să fie prezentă, cît și medicamentele compensate această prevedere este. Atît pot doar să vă răspund.

Domnul Vladimir Odnostalco:

И все-таки – что с сетью государственных аптек?

Domnul Vladimir Vitiuc:

Господин Оdnostalco, это, по-моему, не совсем по проекту?

Domnul Vladimir Odnostalco:

Бессарабский, насколько я знаю, там штраф на предприятии 4 и 7 миллиона леев. Сейчас оно будет обанкрочено и закрыто.

Doamna Liliana Iașan:

Aici dumneavoastră vorbiți despre secția farmaceutică. Eu cunosc, stimate domnule deputat, întrebarea dată. Este secția farmaceutică din spital, care a trecut procedura toate celelalte secții care au fost. Dar cred că nu este în contextul proiectului de astăzi.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Mulțumesc, doamnă viceministru.

Întrebări nu sînt.

Și o invităm la tribuna centrală pe doamna Oxana Domenti.

Vă rog, doamnă președinte, prezentați raportul comisiei.

Doamna Oxana Domentii:

Stimați colegi,

Vă prezint raportul asupra proiectului de Lege pentru modificarea articolului 19 din Legea nr.1456-XII din 25 mai 1993 cu privire la activitatea farmaceutică, proiect de Lege cu nr.32 din 17 februarie 2017.

Comisia protecție socială, sănătate și familie a examinat în ședință proiectul de lege în cauză, inițiativa legislativă a Guvernului, și comunică următoarele.

Proiectul de lege are drept scop abrogarea alineatelor (4), (5), (6) ale articolului 19 din Legea cu privire la activitatea farmaceutică, cu restabilirea condițiilor de amplasare a farmaciilor existente pînă la 1 aprilie 2011.

Astfel, Guvernul propune excluderea condițiilor de amplasare a farmaciilor care prevăd indicatori geografici (250 metri de la farmacia existentă și 500 metri de la farmacia existentă cu funcție de preparare a medicamentelor extemporale) și cei demografici (de la 3000 la 4000 de locuitori în localitățile urbane) și care urmau să se regăsească în Planul național de activitate a farmaciilor.

Potrivit autorului, normele existente la articolul 19 alineatele (4), (5) și (6) din Legea nr.1456 din 1993 urmăresc excluderea barierelor anticoncurențiale din sectorul farmaceutic.

În urma dezbaterilor, care au fost destul de controversate, membrii comisiei, doar cu 6 voturi „pro” din 10 membri prezenți, propun aprobarea în prima lectură a proiectului de lege.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Mulțumesc, doamnă președinte.

Întrebări nu-s.

Și următorul proiect, proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii....

Scuzați, scuzați, scuzați.

Doamnă Valentina Buliga,

Poftiți la tribuna principală pentru luare de cuvînt.

Scuzați.

Doamna Valentina Buliga:

Stimate domnule Președinte al ședinței,

Stimați colegi deputați,

Provocările cu care se confruntă piața farmaceutică din țările vecine și, în mod deosebit, Republica Moldova sînt foarte majore. Așteptările multor state cu privire la nereglementarea pieței farmaceutice și abordarea greșită a activității farmaceutice ca activitate de întreprinzător, argumentare, de fapt, invocată și în nota informativă a proiectului au fost deseori și rămîn false.

Proiectul de lege propus de către Ministerul Sănătății în viziunea lor are un scop nobil: armonizarea legislației la acquis-ul comunitar, asigurarea liberei concurențe, excluderea interdicțiilor și reglementărilor pentru activitatea întreprinderilor farmaceutice. Dar aceste modificări vor aprofunda și mai mult problemele existente în sistemul de ocrotire a sănătății și, în mod deosebit, ale asistenței cu medicamente. Și vă spun de ce.

Piața farmaceutică nu este o piață tipică, ea este o componentă importantă a domeniului de sănătate și trebuie abordată cu multă atenție și precauție, deoarece în centrul acesteia este omul și sănătatea lui. Rolul și misiunea farmaciilor este să ofere produse farmaceutice calitative cetățenilor, să ofere servicii și consultanță în domeniul prevenirii anumitor maladii și, nu în ultimul rând, să facă pledoarie pentru sănătatea populației.

În Uniunea Europeană există astăzi două modele de înființare a farmaciilor. Un model este cel mai des întâlnit în majoritatea țărilor membre UE și care înseamnă, în principiu, că farmacia este a farmacistului. În acest sens, un farmacist nu poate avea decât o farmacie, că există un raport strict între populație și farmacie și că între două farmacii trebuie să existe o distanță de „x” metri.

Un alt model este cunoscut ca modelul liberal sau neregulamentar, model care oferă libertate tuturor celor care vor să înființeze o farmacie – să o facă.

Referindu-mă la cazul Republicii Moldova, argumentul invocat în nota informativă precum că criteriul demografic și criteriul de distanță contravin directivelor europene și Legii concurenței este nesustenabil.

Din păcate, unele instituții din țara noastră văd concurența numai din punct de vedere economic, dar nu văd sau nu vor să tragă să vadă că Strategia de asigurare a populației cu medicamente este de competența altor organisme ale statului.

Menționez încă o dată că directivele europene lasă la latitudinea fiecărui stat să-și construiască legislația în domeniu în funcție de necesitățile fiecărui stat și specificul existent.

Din punctul meu de vedere, reglementările în domeniu trebuie să aibă în exclusivitate realizarea obiectivului cu referire la asigurarea unei aprovizionări sigure și de calitate a populației cu medicamente. În acest context, mai mulți profesioniști își pun întrebarea: dacă pentru cabinetele medicilor de familie există reglementări stricte în privința raportului numărului de pacienți și al medicilor de familie, de ce să nu se păstreze același lucru și în ceea ce privește raportul farmacie–populație? Este vorba de un număr oare infinit de pacienți? Astfel, vă întreb: de ce experiența altor țări nu ne este de folos?

Nu cred că roata trebuie reinventată de fiecare dată. Există și rațiuni economice de care instituțiile statului ar trebui să țină cont.

Dacă am face o serie de calcule economice, am demonstra clar de ce criteriul demografic și geografic trebuie să rămână la înființarea farmaciilor.

Unul dintre obiectivele de bază ale dereglementării este sporirea accesibilității la medicamente a cetățenilor, însă, din păcate, studiile arată că accesibilitatea cetățenilor în zonele rurale la serviciile farmaceutice nu s-au îmbunătățit, deoarece majoritatea farmaciilor au fost înființate în zonele urbane.

În Republica Moldova un caz aparte: lipsa farmaciilor la sate, amplasarea în stații de troleibuz, apartamente, centre comerciale. Avem exclusiv exemple de țări în care, după liberalizarea totală a pieței farmaceutice, care s-a dovedit a fi un fiasco. Exemplul Poloniei și Ungariei, iar, ulterior, reglementările au fost imediat introduse în aceste țări inclusiv introducând și dreptul de proprietate.

De asemenea, concluziile Raportului „Impactul de reglementări și a reglementării în domeniul farmaceutic din Uniunea Europeană” arată că dereglementarea, adică eliminarea unor criterii demografice, geografice, profesionale la înființarea unei farmacii, nu este însoțită de o creștere a competiției și competitivității pe piața medicamentelor și nici de o reducere a prețului la medicamente în care se eliberează fără prescripție medicală. Dimpotrivă, aceasta creează premise pentru creșterea numărului de farmacii în marile zone urbane și reducerea numărului de farmacii în mediul rural.

În statele unde a fost lansat acest proces, patronii farmaciilor au tendința să înființeze farmacii pentru a avea profit, astfel farmaciile sînt înființate în centrele mari comerciale, în locuri atractive pentru creșterea profitului.

De asemenea, studiul a arătat că dezvoltarea pe verticală a capitalului farmaciilor, în mod deosebit a rețelelor, nu a dus la scăderea prețurilor la medicamente, ci la creșterea acestora. Și astăzi unii din colegii mei au menționat aceasta. La fel, duce la repartizarea inegală a farmaciilor comunitare în cadrul statului. Creează un rol dominant pentru unii jucători de pe piață, în special favorizează angrosiștii.

Presiunea economică crescîndă în vederea creșterii cifrei de afaceri prin intermediul comercializării medicamentelor care se vînd fără prescripția medicului și a produselor nonfarmaceutice provoacă multe dereglări în sănătatea națiunilor, scade perioada și calitatea serviciilor de consiliere în vederea procurării medicamentelor. Astfel, odată cu creșterea numărului de farmacii, numărul farmaciștilor și calitatea serviciilor farmaceutice scade.

Stimați colegi,

Este raport care pot să vi-l prezint efectuat în toate țările membre ale Uniunii Europene.

De ce se propune abrogarea normativelor cu ochii închiși? De ce nu a fost făcută o analiză comparativă a țărilor Uniunii Europene și CSI? De ce în țări, cum ar fi: Danemarca, România, Spania, Austria, Franța aceste norme dau rezultate și au contribuit esențial la îmbunătățirea sănătății populației?

În nota informativă se menționează că, respectiv, în sectorul farmaceutic orice reformă trebuie să fie orientată spre pacient, spre ocrotirea sănătății și îmbunătățirea calității vieții. Frumoase doleanțe și mă subscriu sub ele.

Însă, prin abrogarea normativelor în cauză, noi vom obține tocmai contrariul, deoarece prin concurența sălbatică în care s-au pomenit farmaciile comunitare astăzi, dar și fără normative, ea se va înăspri și mai tare. Îi impune pe patroni și pe alocuri și pe farmaciști să aplice multiple șiretlicuri orientate spre a vinde cât mai mult și cât mai scump. Și, în astfel de situații, se uită de pacient, de normele eticii, de profesionalism, de noțiunea „nu dăuna”, de jurământul lui Hipocrate și totul are doar un singur scop – obținerea de venit.

Astăzi situația în sistemul farmaceutic este mult prea grea. Problema prețurilor pentru medicamente, dispariția medicamentelor necesare pe piața farmaceutică, implicarea masivă a nespecialiștilor în activitatea farmaceutică, majorarea pieței tenebre ca rezultat al anulării etichetei cu fișie latentă, introducerea farmaciilor online, dispariția preparării medicamentelor extemporale în farmacii și multe altele.

Prin abrogarea alineatelor (4), (5) și (6) din Legea nr.1456, sînt sigură că problemele din sistemul farmaceutic nu se vor rezolva. De aceea vă propun, stimați colegi, să nu ne grăbim.

Să abrogăm la această etapă doar alineatul (6) din articolul 19, iar în termen cât mai mic, Guvernul Republicii Moldova să vină cu un pachet de legi care să aibă o nouă abordare a medicamentului și a activității farmaceutice.

Guvernul Republicii Moldova își dorește asigurarea securității farmaceutice a fiecărui cetățean și instituție din sistemul de ocrotire a sănătății.

Acest proiect deblochează doar o singură situație în domeniul licențierii, dar nicidecum nu ne ajută să rezolvăm problemele din sistem.

Sînt ferm convinsă că noile abordări în acest domeniu vor asigura accesul la medicamente de calitate atît al cetățenilor din satele Moldovei, cît și la Chișinău cînd farmacia va fi unitate, parte componentă a sistemului de sănătate, și nu de comerț.

Eu vă mulțumesc, stimați colegi, și sper la o înțelegere profesionistă și dedicată sănătății populației Republicii Moldova. (*Aplauze.*)

Domnul Vladimir Vitiuc:

Mulțumesc, doamnă președinte.

Și următorul proiect, stimați colegi, proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii asociațiilor de economii și împrumut nr.139 din 21 iunie 2007.

Domnul Iurie Filip,

Vă rog, prezentați proiectul.

Domnul Iurie Filip – *vicepreședinte al Consiliului de administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare:*

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați domni deputați,

Proiectul care se supune atenției dumneavoastră vizează activitatea asociațiilor de economii și împrumut, un domeniu al pieței financiare nebankare care deși ca și cifră de afaceri este unul incomparabil, chiar aș zice incomensurabil cu sectorul financiar-bancar, însăși ca esență de activitate sînt multe lucruri similare.

Este de menționat faptul că asociațiile de economii și împrumut, în special, cele de categoria B și, eventual, de categoria C, sînt singurele organisme financiare care pot acumula depuneri, adică acumula resursele financiare ale populației pe lîngă instituțiile bancare. Și, în acest sens, proiectul vine cu anumite noutăți care vin să implementeze în acest sector cam aceleași principii de reglementare și supraveghere ca și în sectorul bancar.

Noutatea principală în acest sens, pe care vreau să o evidențiez, este necesitatea creării unui Fond de garantare a depunerilor de economii acceptate de asociațiile de economii și împrumut. Ca și obiectiv și conținut de funcționalitate acest Fond de garantare urmează să facă același lucru pe care îl are Fondul de garantare a depozitelor în sectorul bancar.

Pentru informare, deci actualmente, asociațiile de economii și împrumut de categoria B, care sînt circa 60 la număr la noi în țară, au în total acumulate depuneri de economii de circa 300 de milioane. Cu toatecă, cum am zis, este o cifră modestă în comparație... nici nu putem să o suprapunem, să o corelăm cu sectorul bancar, dar ca și esență, ca și efect avem aceeași situație. Și deoarece acest sector de servicii financiare este foarte prezent în mediul rural, în special, și este foarte apropiat persoanelor care trăiesc în acest sector, noi considerăm că deja trebuie să ne gîndim la protejarea acestor depuneri, cu atît mai mult că dinamica creșterii interesului cetățenilor față de activitatea aceasta a asociației este foarte accentuată.

Actualmente, noi avem circa 130 de mii de membri la aceste asociații. Iată de ce noi, de pe acum, punem problema creării unui Fond de garantare a împrumuturilor în acest sector.

O altă noutate importantă a acestui proiect de lege, la fel, împrumutat din practicile și din realitățile pieței financiare, în special, celei bancare, este introducerea mecanismului de administrare specială a asociațiilor de economii și împrumut, la fel, similar ca și în sectorul bancar și mai recent în sectorul asigurărilor. Practica arată că sînt multiple cazuri cînd intervenția în managementul asociației poate salva situația în aceste asociații și permite regulatorului să nu aducem la faliment societatea.

La fel, proiectul de lege, fiind unul foarte complex, presupune și o serie de modificări la modul de funcționare, de organizare a activității a acestor asociații. În acest sens aș remarca, în primul rând, propunerea noastră de a modifica procedura de convocare a adunărilor generale ale acestor asociații. Actualmente, la convocare se folosește o procedură din 3 etape posibile, astfel, prima adunare poate fi convocată cu un cvorum de cel puțin jumătate din membrii asociațiilor, a doua, repetat, în caz că nu se convoacă prima, poate avea loc cu o pătrime din membri și, în final, a treia adunare poate avea loc cu, cel puțin, 30 de membri ai asociației.

Noi propunem simplificarea acestui procedeu: prima adunare să poată fi convocată cu, cel puțin, o pătrime din membri, a doua adunare cu o optime sau cu 30 de membri, se alege cifra cea mai mică dintre aceste două valori. Nu este o invenție a noastră, la fel este o practică internațională, mai mult decât atât, acolo unde am avut posibilitate de a studia aceste criterii – sînt cazuri cînd nu există în general cerințe de cvorum pentru desfășurarea adunărilor generale, însă ce există în mod categoric este obligativitatea conducerii asociațiilor să informeze membrii săi despre convocarea adunărilor și să le pună la dispoziție conținutul chestiunilor care urmează a fi examinate.

Sînt, bineînțeles, și o serie de alte propuneri. În final, anticipînd eventualele discuții sau eventualul lucru la acest proiect de lege în lectura a doua, în speranța că va fi acceptat în primă lectură, comisia vine cu o solicitare care a apărut de curînd ca rezultat al unor investigații și al unor studii suplimentare care le-a făcut comisia în ultimul an.

Trebuie să recunosc că comisia a început lucrul la acest proiect de lege încă în 2014, iar acum un an de zile comisia, grație Comisiei Europene, beneficiază de un proiect twinning împreună cu autoritatea de supraveghere din Polonia. Și folosindu-ne de această ocazie, vreau să vă aduc la cunoștință că este un exemplu foarte fructuos de obținere a informației și a studierii experienței altor țări. Or, autoritatea din Polonia are o vastă și foarte variată experiență de reglementare a sectorului și chiar acum noi avem o echipă de colaboratori ai autorității de supraveghere din Polonia, care anume în domeniul Asociațiilor de economii și împrumut activează, la ei se numesc „union de credit”. Și dînșii au venit cu o serie de recomandări insistente, dar în același timp foarte convingătoare, de modificare a acestei legi, în special, ceea ce ține de modul de funcționare a fondului de garantare, de formare a lui, de gestionare etc.

De aceea noi, cum am zis, anticipînd eventualele discuții în Parlament și dacă domnia dumneavoastră va accepta, venim cu propunerea de a modifica esențial compartimentul legat de modul de funcționare a fondului de garantare.

Acestea fiind spuse, solicit respectuos susținerea acestui proiect de lege și, în rest, sînt gata să răspund la întrebări.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Mulțumesc, domnule Filip.

Poftim, domnule Diacov, prima întrebare.

Domnul Dumitru Diacov:

Da, domnule raportor,

Este un proiect foarte important, eu tot a doua remarcă fac, fiind nespecialist în domeniu, dar mai mult ca contribuabil, vreau să vă întreb dacă aveți o prioritate în elaborarea acestui proiect? Noi apărăm asociațiile și creăm condiții – și este una din obligațiunile statului – sau noi, creînd condiții mai bune pentru asociații, încercăm să apărăm și populația Republicii Moldova? De fapt, asta este menirea statului de a crea condiții în învățămînt, în medicină, în alimentație, să apară... să consolideze economia, dar să avem grijă de populație. Statul trebuie să monitorizeze calitatea serviciilor.

De ce întreb eu lucrul acesta? Fiindcă eu mă uit așa într-un ziar avem noi republican, nu vreau să-i fac reclamă ziarului, în fiecare zi în acest ziar se publică vreo 15, 20 de anunțuri: asociația de împrumut cutare, cutare cheamă persoana fizică cutare, cutare în judecată. Și noi știm cu dumneavoastră de astea îs zeci de anunțuri în fiecare zi, astea îs sute sau mii de anunțuri pe lună. Și pe an cîte sînt ele? Și eu îmi pun întrebarea, dar eu știu, și oamenii se adresează că asociațiile acestea, la condiții foarte neclare, oferă credite, pe urmă îi strîng de gît pe oamenii aceștia ai noștri care „vai de capul lor” în ce condiții semnează aceste acorduri de împrumut și pe urmă oamenii aceștia nimeresc în capcană: pierd case, pierd apartamente, pierd business ș.a.m.d.

Sigur că „aculele” acestea care acordă sprijin financiar temporar oamenilor, dar pe urmă îi curăța și îi... asta e treaba lor, asta e business-ul lor. Care e rolul statului? Rolul statului e să apere cetățenii Republicii Moldova.

De aceea întrebarea mea este – noi o să susținem proiectul acesta de lege, o să votăm, dar să știți că în lectura a doua o să venim cu careva propuneri care să fie îndreptate, într-adevăr, la apărarea intereselor cetățeanului de rînd – din punctul acesta de vedere dumneavoastră considerați că este totul făcut necesar ca noi să reglementăm acest aspect?

Mulțumesc.

Domnul Iurie Filip:

Mulțumesc, domnule președinte, pentru întrebare.

Dar să-mi fie iertată îndrăzneala, am impresia că se produce o confuzie.

Noi vorbim acum de asociații de economii și împrumut. Deci acestea sînt niște societăți comunitare care se constituie pe bază de încredere, în limitele unei comune sau unui raion.

În majoritatea cazurilor împrumuturile în aceste asociații se oferă fără gaj, doar pe principii de încredere. Fenomenul despre care dumneavoastră ați pomenit mai mult, probabil că, se referă la organizațiile de microfinanțare așa-zise, care sînt societăți comerciale.

Asociațiile de economii sînt organizații nonprofit. Deci acesta e mai mult un fenomen social, deși ele acordă servicii financiare, dar asta e mai mult o școală de familiarizare a populației în special, cum am zis, din sectorul rural cu serviciile financiare.

Noi aici nu avem așa o cifră impunătoare, am zis din start. Noi, de pildă, avem doar 40 de mii de împrumuturi. Cifra medie a împrumutului e de 14 mii de lei. Nicidecum nu poate fi vorba aici de gajuri de valoare despre care dumneavoastră ați spus.

Dar vă dau deplină dreptate, pentru că în sectorul microfinanțare există această complexitate și comisia demult s-a autosesizat în acest sens și am mai avut ocazia în Parlament să vorbesc despre acest lucru. Și comisia încă 5 ani în urmă a elaborat un proiect de lege care să reglementeze activitatea organizațiilor de microfinanțare, la fel ca și organizațiilor de leasing care practică cam același lucru, dar din varii motive proiectul continuă să fie într-un proces interminabil de analiză, de discuții și de ajustări.

Mulțumesc.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Poftim, domnule Diacov.

Domnul Dumitru Diacov:

Da, eu numai o propoziție. Sigur că eu mă gîndeam cred că la acele asociații de microfinanțare mai mult, fiindcă ele sînt mai vizibile și acolo este esența problemelor pe care le-am avut în vedere. Și era bine ca dumneavoastră să urgentați proiectul acesta de lege sau poate să ni-l împrumutați nouă ca noi să-l propunem în calitate de inițiativă legislativă.

Domnul Iurie Filip:

Deci mulțumesc, domnule președinte.

Chiar o să-mi permit așa o obraznicie în acest sens. În decembrie 2015, domniile voastre, Parlamentul a adoptat o hotărîre prin care a obligat Guvernul și Comisia Națională să prezinte acel proiect de lege despre care vorbim în termen de 3 luni.

Exact într-o lună comisia l-a prezentat Guvernului, am obținut toate avizele pozitive ale tuturor instituțiilor și ministerelor implicate, cu excepția Ministerului Finanțelor care pînă în prezent nu s-a decis ce să facă cu acest sector.

Să-mi fie iertați colegii din Ministerul Finanțelor că fac acest denunț, dar, iată, aceasta este situația. Deci, pînă în prezent, el nu poate fi discutat nici măcar la nivel de Guvern.

Mulțumesc.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Mulțumesc.

Пожалуйста, господин Головатюк, ваш первый вопрос.

Domnul Vladimir Golovatiuc:

Спасибо.

Уважаемые коллеги, когда я увидел данный проект, я подумал: ну, слава Богу, все нормально, по примеру банковской системы. Действительно, это достаточно благая цель – защитить интересы вкладчиков, но, ознакомившись подробнее, глубже и после обсуждения на комиссии по экономике, бюджету и финансам есть некоторые сомнения. Ведь о чем идет речь? Это то, что называлось раньше «касса взаимопомощи». Их порядка 300 в стране.

Вот здесь говорилось, и только что приведены данные: средний размер кредита – 14 тысяч, а средний размер вклада – 40 тысяч. Понимаете, люди, извиняюсь за выражение, сбрасываются сами для себя. И я думаю, что если мы посмотрим, вот такие вещи, отклонения ... и т.д., то есть там варьирует: кто-то 2 тысячи, а кто-то и 100 тысяч положил, а это неприбыльная, некоммерческая организация. Значит, там все распределяется в зависимости от вклада: средние проценты, средние проценты по кредитам, по депозитам.

Это очень интересный сектор, и то, что абсолютно нормально и сделано для банковской системы, уважаемые, в банках работают десятки, сотни тысяч работников, а здесь сколько средний персонал в этой ассоциации – три, четыре человека.

Дальше. Говорят, там будет введен институт администраторов по примеру банковской системы и страховых обществ, которые мы недавно тоже утвердили. Отлично, это где? В селе А где ассоциация из трех человек, Кишинев CNPF, будет назначать администратора? Из числа кого? Командировочные из ASEM-а? То есть... очень много вопросов.

Повторяю – то, что абсолютно нормально для банков, то такой маленький сектор, с маленькими учреждениями, небольшими по размеру – он требует других подходов.

Конечно, нужно защитить интересы этих вкладчиков, но здесь должны работать законы. Те же ... какие-то нормы нужно вводить в законы и требовать соблюдения этих законов ... введение администраторов, фонд гарантирования, причем фонд гарантирования в банковской системе сформированный как самостоятельное юридическое лицо, фонд гарантирования с администрацией и т.д.

Здесь этот фонд будет в рамках CNPF. Но извините, там уже есть стабилизационный фонд, а здесь написано: *se substituie* – заменить – «стабилизационный фонд» на «фонд гарантирования». Зачем?

То есть CNPF, орган надзора, будет заниматься... Это вопрос.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Давайте ближе к вопросу, господин...

Domnul Vladimir Golovatiuc:

Этот вопрос. Это вопрос. Анатолий, тогда вы аргументируйте сами.
Вот.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Пожалуйста, господин Филип.

Domnul Vladimir Golovatiuc:

Значит, считаете ли вы необходимым по-прежнему самостоятельный данный институт – фонд гарантирования вкладов в этом секторе?

Мы считаем, что это нецелесообразно.

Domnul Iurie Filip:

În privința modului de funcționare a fondului de garantare, modului de formare a lui și acele temeri și îngrijorări pe care dumneavoastră le-ați exprimat sînt perfect valabile și vă asigur că și noi, într-un fel, mult am meditat acest...

Și în finalul prezentării mele am zis că noi propunem în a doua lectură serios să modificăm acest compartiment anume pornind de la aceste meditații și inclusiv de la recomandările, cum am zis eu, colegilor noștri din Polonia.

Ca să fie foarte explicit, iată, experiența Poloniei. În Polonia fondul de garantare a fost creat în mod obligatoriu în 2012. Fondul de garantare în Polonia este cumulat cu fondul de garantare a depozitelor bancare și anume acest lucru a permis sistemului polonez al creditelor ... să supraviețuiască o criză care s-a produs, s-a început în ultimii ani. Astfel, din sectorul dat, de pildă, au dispărut circa... cum a dispărut, a fost prejudiciat cu circa 1/4 din toate depunerile.

Deci ca concluzie, aceasta și e sugestia noastră, să mai reexaminăm încă o dată împreună cu dumneavoastră anume modul de funcționare a fondului de garantare și de formare a lui.

Cît privește necesitatea că de el este nevoie, noi sîntem absolut convinși și asta-i recomandarea tuturor experiențelor pe care noi cel puțin am reușit să le studiem, pentru că am zis chiar dacă noi avem aici o cifră de afaceri incomensurabilă cu sectorul bancar, în sectorul bancar avem peste 50 de miliarde de depozite, aici avem 300 de milioane de depuneri, dar ca și esență același lucru – omul își aduce banii lui și îi dă pentru gestiune în această asociație și el trebuie, și statul, noi cu dumneavoastră, în mod legal oferim acestor asociații dreptul de a acumula aceste resurse și noi trebuie să creăm toate mecanismele pentru a proteja aceste resurse financiare fie ele cît de modeste.

Cum vom crea, cum vom diminua costurile acestor mecanisme, deci vă spun, noi avem în acest sens noi idei și noi propuneri.

Mulțumesc.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Mulțumesc.

Господин Рейдман, пожалуйста, первый вопрос.

Domnul Oleg Reidman:

Да, спасибо, господин председательствующий.

Уважаемый господин рапортор, ну, во-первых, вы опираетесь на опыт польский и на комиссии и здесь приводите нам его в пример, говорите, что это полезно и т.д.

Вы не учитываете одной большой, очень существенной вещи. Выбирая опыт, на который вы хотите опереться, вы забыли или не знали, не дай Бог, что в Польше на протяжении всей ее истории, довоенной и послевоенной, да, земля не была обобществлена, она была в частной собственности. Кооперирование на земле не было проведено.

У них другой опыт – кооперирование в смысле взаимной помощи и împrumut. И там этот împrumut и его возвратность и т.д., оно зависело, будем так говорить, от общества, от общины, а не от закона больше.

То, что польский опыт внедрил там у себя, да, оно на 80% неприменимо в Республике Молдова – и по ментальности, и по способу общения участников этих ассоциаций. Ну, это ладно, это, так сказать, подводка.

Вот такое ощущение постоянное, что вы хотите со своим вот таким вот рынком фондовым, да, и там финансовым, да, вот с таким вот рынком быть такими же большими, как Национальный банк. Ну, это, наверное, неправильно. Вы сами говорили на комиссии – 3% невозврата.

В Польше гарантирование происходит не от невозвратов, или в меньшей степени от невозвратов, а от риска в бизнесах, где это крутится. Вы хотите и от воровства, и от невозвратов. Это неправильно.

Сегодня, при дороговизне денег на банковском рынке, вы хотите удорожить деньги и на рынке взаимной помощи, взаимного кредитования. Потому что отчисление в этот фонд неминуемо удорожает предоставление этих средств клиентам.

Вот почему мне кажется, ну, вы объяснились, что это преждевременно. Не нарастили мы объемы этого рынка, нету никаких сегодня особых, так сказать, угрожающих моментов и рисков, да, которые бы вызвали необходимость создания такого фонда. Фонд стабилизационный был, мне кажется, что этого достаточно.

Как вы считаете, почему нужно вот сейчас приходить с этим? Рынок этот не развит, а вы его уже блокируете дополнительными отчислениями.

Domnul Iurie Filip:

Mulțumesc, stimate domnule deputat, pentru întrebare, este una extrem de complexă.

O să încerc cumva să răspund cât se poate de laconic. Am zis că, da, cifrele sînt incomparabile cu sectorul bancar, dar, totodată, am zis că dinamica creșterii este, la fel, incomparabilă cu sectorul bancar, dar în sens pozitiv. Noi avem o creștere permanentă a cifrei de afaceri a acestui sector, a asociațiilor, nu vorbesc de microfinanțare, de circa 10% anual, în timp ce sectorul bancar în ultimii ani stagnează.

Totodată, dacă chiar și o să ne referim la textul care astăzi îl prezint atenției dumneavoastră, nu la acele idei care, sper, să le acceptați în lectura a doua, dacă vom ajunge la lectura a doua. Crearea fondului de garantare astăzi în text se presupune în cinci ani de zile. Atenție! Cinci ani de zile se dă pentru ca fondul să acumuleze cifra de 1% de la toate depunerile care astăzi sînt. Acele 300 milioane astăzi sau eventual ele vor crește, cum v-am zis, cu circa...

A doua cifră. Da, astăzi noi avem doar 7 mii de deponenți, care în mediu au adus circa 40 de mii de lei depunerea medie. Noi cu dumneavoastră, da, trebuie să lucrăm în termeni probabilistici, dar noi trebuie să avem grijă ca să protejăm acești 7 mii de cetățeni.

Eu am să-mi permit să aduc aminte așa un fenomen din sectorul bancar, cînd în 2009 a falimentat Banca „Investprivatbank”, statul din bugetul de stat a alocat circa 500 milioane de lei pentru ca să acopere depunerile, depozitele la 6 mii de cetățeni persoane fizice. Fix aceeași cifră care o avem astăzi în sectorul de asociații de economii și împrumuturi.

De aceea noi sîntem ferm convinși că trebuie astăzi să începem lucrul de creare a acestui fond de garantare. El nu se referă la activitatea asociațiilor, nu va ține cont de ... sau nu va avea un impact asupra modului de management nemijlocit al asociației, va fi un instrument de reglementare.

Noi propunem ca la acest fond ... și sîntem gata să examinăm, ca să diminuăm eventualele cheltuieli cum să-l administrăm de către comisie sau împreună cu sectorul bancar, deci ca acest fond să preia și competențele de stabilizare, de intervenție timpurie în activitatea asociațiilor, ca să prevenim eventualele falimente.

Mulțumesc.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Господин Рейдман, пожалуйста, второй вопрос.

Господин Рейдман, пожалуйста.

Domnul Oleg Reidman:

Ну, только precisare. Так сказать, не очень иллюстративный пример вы взяли с „Investprivatbank”, могли бы взять пример Соединенных Штатов, где

во время финансового кризиса миллиарды долларов госбюджет отдал для спасения банков. Миллиарды. И было бы красивее, цветнее.

Теперь задайте сами себе вопрос. Это только уточнение. Не потому ли сегодня ваш сектор, вот этот împrumut, да, ваш сектор развивается настолько динамично, что он не сильно зарегулирован? В то время как банковский сектор связали вот так по рукам и ногам и заставили его стагнировать ваши коллеги из финансового сектора. Поэтому ваш сектор развивается.

А вы хотите сегодня дать сигнал сектору: ребята, не торопитесь, мы вас так зарегулируем, что у вас нечем будет дышать.

Спасибо.

Domnul Iurie Filip:

Da, doar o singură frază.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Poftim.

Domnul Iurie Filip:

Stimate domnule deputat,

Totuși, dacă vreți, am ambiția să cred că noi tocmai am reușit să găsim acel echilibru între necesitățile de dezvoltare a sectorului și nivelul de reglementare, inclusiv prin această lege.

Mulțumesc.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Poftim, domnule Cobzac, prima întrebare.

Domnul Grigore Cobzac:

Da. Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Modificarea articolului 38 ... Aici, aici. Modificarea articolului 38. Convocarea adunări generale este un element foarte important de activitate a oricărei entități. Noi știm că este dificil să convoci orice adunare generală. Prevede articolul două încercări de a convoca și la a treia deja cu un număr minim de 30 sau, în fine, cel puțin 1/8 se convoacă.

Bine, dacă aceste, să spunem, greutăți sînt firești, dar sînt cazuri cînd cei care administrează entitatea primele două încercări pot artificial să le epuizeze pentru ca împreună cu cei care, eu știu, eventual sînt cointeresați în unele fraude să convoace adunarea generală cu minimum de membri, anume cu dînșii. Care ar fi garanțiile ca primele două încercări să nu fie artificial epuizate? Doar o întrebare am, asta.

Domnul Iurie Filip:

Da. Mulțumesc.

Deci garanția în acest sens sau, am zis că, o altă latură a acestei probleme și noi într-un fel încercăm și aici să venim cu anumite reglementări este faptul ca să obligăm și să fie posibilitatea de a controla ca managementul, conducerea acestor asociații să informeze membrii săi despre convocarea adunării și, cel mai important, conținutul chestiunilor care urmează a fi examinate la această adunare.

Iar membrului noi îi lăsăm la cheremul lui decizia să participe sau nu. Noi trecem deja de la principiul care obligă asociația în fel și chip să aducă oamenii la adunare, vor ei sau nu vor, trecem la principiul responsabilității membrului. El trebuie să fie informat și mai departe decide: vrea vine la adunare, vrea nu vine.

Am zis ulterior că în alte părți, în alte experiențe în genere nu există cerințele de cvorum. Da, este, să zic așa, o mișcare poate complicată care trezește îngrijorări, dar noi oricum trebuie să ne mișcăm în acest sens, pentru că noi avem mai multe cazuri sau mai multe situații când din cauza existenței acestor cerințe rigide asociațiile intră în impas, în imposibilitate de funcționare, de adoptare a deciziilor. Dar dacă o să vă uitați atenți, conform legii, un șir foarte larg de întrebări, de chestiuni, pardon, sînt la competența exclusiv a adunării generale. Și atunci noi riscăm multe asociații să le blocăm, mai ales în condițiile, cum ați vorbit, unei migrații accentuate a populației, mai ales, iarăși, în sectorul rural, sezoniere sau ...

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Domnul Grigore Cobzac:

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Cobzac,

Vă rog frumos.

Da, nu mai sînt.

Vă mulțumesc mult.

Domnul Bejan. (*Gălăgie în sală.*)

Domnul Valerian Bejan:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimate domnule autor,

Vreau să salut inițiativa dumneavoastră de a veni cu un proiect de lege pe care, probabil, unii cetățeni îl așteaptă. Dar, cu regret, studiind Raportul anticorupție, am depistat un șir destul de larg de contradicție care vin în contradicție cu alte legi, alte probleme și dacă dumneavoastră o să luați în calcul toate observațiile din Raportul anticorupție, atunci, avînd în vedere că singur proiectul de lege este pe 3 foi, iar Raportul anticorupție e pe vreo 4–5, mai mult

decît proiectul propriu-zis, atunci, pentru lectura a doua, se va schimba esențial proiectul de lege.

De aceea, din punctul meu de vedere, reieșind și din întrebările adresate dumneavoastră ulterior anterior de către colegi, proiectul de lege necesită prelucrare serioasă. Ar fi bine de întors înapoi și de mai lucrat asupra lui.

Noi nu vom susține prezentul proiect de lege în forma în care este prezentat acum.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Vă mulțumim foarte mult.

Domnul Deliu în continuare.

Domnul Tudor Deliu:

Mulțumesc.

Domnule Filip,

Trebuie să recunoaștem că, acum cîțiva ani în urmă, am avut cazuri ieșite din comun cînd cetățenii Republicii Moldova, prin intermediul acestor asociații, au fost deposedați de resursele financiare. Nu vreau să dau denumirea localităților unde au fost aceste asociații, dumneavoastră, sînt sigur că, le cunoașteți.

Și chiar dacă astăzi se vorbește că cetățenii în ultimul timp au început să aibă o mai mare încredere în aceste asociații de economii și împrumut, întrebarea mea este următoarea: odată cu operarea acestor modificări la Legea nr.139, cum credeți dumneavoastră, se va reîntoarce credibilitatea asociațiilor către cetățeni sau nu, în rîndul cetățenilor?

Domnul Iurie Filip:

Da. Mulțumesc, domnule deputat, pentru întrebare.

Deci eu, totuși, insist să afirm că, la moment, credibilitatea acestor asociații în rîndul cetățenilor, din contra, este în creștere sau cel puțin pozitivă, în pofida faptului că avem cîteva cazuri, aș spune eu, numărate în care, într-adevăr, sub umbrela sau sub paravanul, sau sub firma acestor asociații, unii cetățeni certați cu legea deci și-au permis să organizeze niște scheme de sustragere a ...

Domnul Tudor Deliu:

Resurselor.

Domnul Iurie Filip:

... resurselor financiare de la populație.

Regretăm că în acest sens au fost implicate, cum v-am spus eu, denumirile de asociații, dar asta de-acum ține, cum să spunem, de domeniul penalului și, în

acest sens, noi colaborăm cu organismele de anchetă, cu respectivele instituții și încercăm să contracarăm acest fenomen. Totodată, nu pot să dau garanții aici, să aduc garanții sută la sută că nu vor exista aceste fenomene și pe viitor.

Dar anume pentru a avea posibilitatea de a compensa, cel puțin, efectele unor astfel de situații, noi și venim cu acest proiect de lege, inclusiv cu mult discutatul aici fond de garantare care, dacă ar fi existat deja, noi poate chiar interveneam într-un caz la care, probabil că vă referiți, fără a da numele localității unde s-a produs, da, poate interveneam.

Dar, la moment, noi nu avem, pentru că, apropo, făcând referință la una din întrebări a deputatului anterior, fondul de stabilizare care astăzi există, el nu permite să acoperi... depunerile. Fondul de stabilizare se folosește doar numai pentru capitalizarea asociației, în caz când ea intră în complicație, insuficiență de lichidități.

În cazul dacă asociația a intrat în faliment sau s-au produs delapidări, fondul de stabilizare legea nu permite să fie folosit în acest scop.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumesc foarte mult.

Și ultima întrebare, domnul Deliu.

Vă rog.

Domnul Tudor Deliu:

Da. Un mic comentariu.

Domnule Filip,

Eu nu pun la îndoială existența acestor asociații, deoarece, într-adevăr, ele se constituie benevol de către persoanele fizice și juridice, eu, pur și simplu, v-am adresat întrebarea să nu se întâmple ceea ce s-a întâmplat.

Dar acum o întrebare de tehnică legislativă. Legea nr.139 are 58 de articole. Dumneavoastră, prin aceste modificări, veniți cu 35 de articole să fie modificate. Și nu există articol „Dispoziții finale și tranzitorii”. Poate era cazul ca să introduceți și „Dispoziții finale și tranzitorii” unde să vă obligați ca legea să fie republicată, fiindcă operați modificări în mai mult de 50% din articolele acestei legi. Or, actuala Lege nr.780 prevede aceasta că dacă se operează mai mult de 40%, legea se republică, fiindcă va fi foarte greu mai apoi de operat cu ea.

Domnul Iurie Filip:

Mulțumesc pentru sugestie. (*Rumoare în sală.*)

Cred că o să luăm în considerare, evident, colegii din Parlament o să ne ajute în acest sens. Explicația ar fi doar că v-am zis că am lucrat foarte mult timp la această lege. Din 2014 permanent mai adăugam câte un articol, două, trei și, ca rezultat, s-a obținut această cantitate pe care ați remarcat-o.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Aici nu mai sînt întrebări.

Vă mulțumim foarte mult, domnule Filip.

În continuare, vă dorim succese în activitate.

Vă mulțumim că ați avut răbdarea să fiți alături de noi astăzi aici.

Domnule Creangă,

Vă rugăm foarte mult, din partea comisiei, să ne prezentați raportul pentru primă lectură la acest proiect de lege.

Domnul Ștefan Creangă:

Stimate domnule Președinte,

Onorat Plen,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii asociațiilor de economii și împrumut nr.139 din 21 iunie 2007, prezentat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova, și raportează următoarele.

Proiectul de lege are drept scop asigurarea stabilității sistemului financiar nebanca, dezvoltarea sistemului de asociații de economii și împrumut și protejarea intereselor depunătorilor de economii ai asociațiilor.

Respectiv, comisia a constatat că proiectul de lege prevede simplificarea procedurii de desfășurare a adunărilor generale ale membrilor, micșorarea pragului minim al cvorumului necesar, completarea atribuțiilor consiliului asociației cu dreptul de a retrage calitatea de membru în cazul dacă acesta mai mult de 3 ani nu a participat la adunărilor generale ordinare consecutive și nu beneficiază de serviciile asociației.

Totodată, proiectul de lege reglementează substituirea fondului de stabilizare care este prevăzut de legea în vigoare cu Fondul de garantare a depunerilor de economii a persoanelor fizice, scopul căruia este compensarea depunerilor de economii persoanelor fizice în cazul lichidării silite sau insolabilității asociației.

Luînd în considerare faptul că unele prevederi din proiectul de lege referitor la crearea fondului de garantare, la moment, sînt irealizabile și pot afecta activitatea asociațiilor de economii și împrumut, comisia consideră oportun de a promova crearea acestuia printr-un proiect de lege separat, după efectuarea unei analize de impact asupra sistemului. În acest context, pentru lectura a doua se va examina și posibilitatea cumulării funcției de administrare specială de către fondul de garantare în proiectul de lege separat.

În cadrul examinării proiectului de lege pentru lectura a doua, comisia se va expune și asupra normelor noi ce extind tipurile de servicii ce pot fi acordate de către asociații, reieșind din capacitățile existente și riscurile implicite: existența

infrastructurii informaționale adecvate, calificării necesare a administratorilor asociațiilor, costurile operaționale și de securitate conforme serviciilor noi conexe și, în special, ținând cont de faptul că prevederile legale actuale deja permit asociațiilor prestarea altor servicii cu acordul scris al autorității de supraveghere.

Comisia, de asemenea, va revizui și reglementările privind delegarea unor funcții suplimentare asociațiilor centrale, inclusiv a funcției de control al asociațiilor cu scop de supraveghere – funcție de bază unei autorități de supraveghere și va lua în calcul că asociațiile nemijlocit se află în calitate de membri în organele de conducere ale acestor asociații centrale, fiind admis inevitabil conflictul de interese.

În opinia comisiei, în condițiile în care măsurile de stabilizare sînt foarte diferite, interzicerea expresă de a atrage depuneri de economii, dacă asociația se află în proces de măsurare de stabilizare, poate provoca insolvabilitatea asociației, chiar și în condițiile în care asociația ar dispune de perspective de dezvoltare, respectiv norma ce reglementează interdicția corespunzătoare urmează a fi exclusă din proiectul de lege pentru lectura a doua.

La capitolul de interdicții, ce urmează a fi revizuite, este și interdicția de a atrage depuneri de economii pentru stingerea doar a datoriilor financiare și comerciale cu termen de scadență pînă la 3 luni și expirate. Comisia consideră, că asociațiile acceptînd depunerile de economii, urmează să le direcționeze spre activitatea operațională (și anume, în active generatoare de dobîndă, prioritar fiind împrumuturile acordate) și nu spre stingerea unor datorii financiare și comerciale, întrucît există riscul afectării stabilității financiare a asociației.

Tot pentru lectura a doua, va fi exclusă norma ce prevede posibilitatea cumulării cu caracter permanent a funcțiilor de director executiv și director de filială, deoarece contravine articolului 12 alineatul (3) litera a) din legea în vigoare.

Comisia va examina suplimentar oportunitatea acceptării noilor prevederi ce țin de modul de utilizare de către asociația centrală a resurselor financiare disponibile din fondul de lichidități și a noilor prevederi privind excluderea efectuării auditului obligatoriu anual al asociațiilor centrale.

Urmează de menționat că proiectul de lege a fost supus expertizei anticorupție, iar propunerile acceptate de autor sînt deja parte componentă a acestuia.

Comisia agricultură și industrie alimentară s-a pronunțat pentru susținerea proiectului de lege în plenul Parlamentului.

Comisia securitate națională, apărare și ordine publică și Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media au propus spre dezbateri proiectul de lege în cadrul ședințelor plenare ale Parlamentului.

Comisia drepturile omului și relații interetnice a decis respingerea inițiativei respective.

Comisia juridică, numiri și imunități, Comisia protecție socială, sănătate și familie și Comisia administrație publică, dezvoltare regională, mediu și schimbări climatice au propus examinarea și aprobarea proiectului de lege în ședința plenară a Parlamentului.

Direcția generală juridică a prezentat aviz cu obiecții și propuneri la proiectul de lege.

Propunerile și obiecțiile parvenite din partea comisiilor parlamentare, precum și cele care vor fi expuse de deputați în amendamente și în cadrul ședinței plenare a Parlamentului vor fi examinate și raportate în cadrul examinării proiectului de lege în lectura a doua.

Reieșind din cele relatate, Comisia economie, buget și finanțe propune examinarea și aprobarea proiectului de lege în primă lectură.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult, domnule Creangă.

Aici se încheie runda de întrebări-răspunsuri și în adresa comisiei, fiindcă nu sînt întrebări.

Vă mulțumim foarte mult.

Se încheie dezbaterile la proiectul nr.445 din 28 noiembrie 2016.

Vă rog, dragi colegi, să vă luați locul, pentru că e 13.40 deja, trebuie să trecem la procedura de vot. Pe ordinea de zi mai sînt două subiecte, dar vom reveni la ele pentru a le dezbate după exercițiul de vot. Sînt deputați care au deplasări foarte curînd și vor să își exercite dreptul de vot pînă la deplasare.

Numărătorii,

Vă rugăm frumos să ne dați prezența în sală.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 25.

– 42.

– 22.

Domnul Andrian Candu:

Vedem rectificarea.

Vă rugăm pentru sectorul nr.1?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 26.

Domnul Andrian Candu:

Dragi colegi,

Să trecem la exercițiul de vot. Avem cvorum în sală. Sînt 90 de deputați. Majoritatea simplă este de 46. (*Voce din sală.*) Asta nu știu, fiindcă mă iau doar după numărul pronunțat de numărători.

Și un prim proiect de lege care se pune la vot este proiectul de Lege cu privire la actele normative, este vot pentru lectura a doua, proiectul nr.407 din 21 octombrie 2016.

Cine este pentru adoptarea acestuia în cea de-a doua lectură, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Iar numărătorii,

Vă rugăm să ne dați rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 3.

Sectorul nr.2 – 37.

Sectorul nr.3 – 12.

Domnul Andrian Candu:

Cu 52 de voturi, proiectul de Lege cu privire la actele normative, proiectul nr.407 din 21 octombrie 2016, astfel, este votat și adoptat în lectura a doua și ultima.

Se supune votului pentru aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege pentru modificarea și completarea Legii privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, proiectul nr.393 din 6 octombrie 2016.

Cine este pentru aprobarea acestuia în primă lectură, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Majoritatea celor prezenți în sală au susținut aprobarea proiectului de lege în primă lectură, astfel, proiectul nr.393 din 6 octombrie 2016 fiind aprobat.

În continuare, se supune votului pentru adoptarea în cea de-a doua lectură a proiectului de Lege nr.449 din 30 octombrie 2016, proiect de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Cine este pentru, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Numărătorii,

Vă rugăm să ne dați rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 26.

Sectorul nr.2 – 37.

Sectorul nr.3 – 15.

Domnul Andrian Candu:

Cu 78 de voturi, proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, proiectul nr.449 din 30 noiembrie 2016, a fost votat în cea de-a doua lectură și ultima.

În continuare, se supune votului pentru adoptarea în cea de-a doua lectură a proiectului de Lege cu privire la dispozitivele medicale, proiectul nr.403 din 19 octombrie 2016.

Cine este pentru, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Numărătorii,

Vă rugăm să ne dați rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 4.

Sectorul nr.2 – 42.

– 11.

Domnul Andrian Candu:

Cu 57 de voturi, proiectul de Lege cu privire la dispozitivele medicale, proiectul nr.403 din 19 octombrie 2016, a fost votat în lectura a doua și ultima.

Se propune votului adoptarea în cea de-a doua lectură a proiectului de Lege pentru modificarea articolului 11 din Legea ocrotirii sănătății, proiectul nr.157 din 19 mai 2017.

Cine este pentru, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Numărătorii,

Vă rugăm să ne dați rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 26.

Sectorul nr.2 – 43.

Sectorul nr.3 – 15.

Domnul Andrian Candu:

Cu 84 de voturi, proiectul nr.157 din 19 mai 2017, proiect de Lege pentru modificarea articolului 11 din Legea ocrotirii sănătății este adoptat în lectura a doua și ultima.

Se supune votului pentru adoptarea în cea de-a doua lectură proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, proiectul nr.492 din 15 decembrie 2016.

Cine este pentru, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Numărătorii,

Vă rugăm să ne dați rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 26.

Sectorul nr.2 – 38.

– 15.

Domnul Andrian Candu:

Cu 79 de voturi, proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, proiectul nr.492 din 15 decembrie 2016, astfel, a fost votat în lectura a doua și ultima.

Se supune votului pentru adoptarea în cea de a doua lectură a proiectului de Lege privind declararea utilității publice de interes național a lucrărilor de construcție a conductei de transport gaze pe direcția Ungheni – Chișinău și mai departe după text, proiectul nr.139 din 4 mai 2017.

Cine este pentru, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Iar numărătorii să ne dați rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 4.

Sectorul nr.2 – 38.

Sectorul nr.3 – 22.

Domnul Andrian Candu:

Cu 64 de voturi, proiectul de Lege privind declararea utilității publice de interes național a respectivelor lucrări de construcție, proiectul nr.139 din 4 mai 2017 a fost votat în lectura a doua și ultima.

Se supune votului pentru adoptarea în cea de a doua lectură a proiectului de Lege pentru completarea Legii cu privire la investițiile în activitatea de întreprinzător, proiectul nr.117 din 14 aprilie 2017.

Cine este pentru, vă rugăm frumos să vă pronunțați prin vot.

Numărătorii,

Vă rugăm rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 4.

Sectorul nr.2 – 38.

– 12.

Domnul Andrian Candu:

Cu 54 de voturi, proiectul de Lege pentru completarea Legii cu privire la investițiile în activitatea de întreprinzător, proiectul nr.117 din 14 aprilie 2017, astfel, a fost votat în lectura a doua și ultima.

Se supune votului pentru aprobarea reexaminării Legii nr.47 din 30 martie 2017, proiectul nr.781 din 28 aprilie 2017, vot repetat, pentru reconfirmarea votului aprobat sau proiectului aprobat în 3 februarie 2017.

Cine este pentru, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Numărătorii,

Vă rugăm să ne dați rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 4.

Sectorul nr.2 – 38.

– 12.

Domnul Andrian Candu:

Sectorul nr.3,

Încă o dată, domnule Mocanu.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.3 – 22.

Domnul Andrian Candu:

Cu 64 de voturi este... reconfirmată și reaprobată Legea nr.47 din 30 martie 2017 ce ține de ratificarea Protocolului de amendare a Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind cooperarea în domeniul militar.

În continuare, se supune votului pentru adoptarea în cea de a doua lectură a proiectului de Lege pentru completarea Anexei la Legea nr.121 privind administrarea și deetatizarea proprietății publice, proiectul nr.161 din 27 aprilie 2015.

Cine este pentru, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Iar numărătorii,

Vă rugăm să ne dați rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 26.

Sectorul nr.2 – 44

Sectorul nr.3 – 19.

Domnul Andrian Candu:

Cu 89 de voturi, proiectul de Lege pentru completarea Anexei la Legea nr.121 privind administrarea și deținatizarea proprietății publice, proiectul nr.161 din 27 aprilie 2015, a fost votat în lectura a doua și ultima.

Se supune votului, pentru cea de a doua lectură, proiectul nr.162 din 24 mai 2017, proiectul de Lege privind unele măsuri de control la frontieră, control vamal și asigurarea regimului fiscal în cadrul controlului în comun la unele puncte de trecere a frontierei de stat moldo-ucrainene.

Cine este pentru, vă rog frumos să aprobați... să vă pronunțați prin vot.

Și numărătorii,

Vă rugăm să ne dați rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 4.

Sectorul nr.2 – 38.

Sectorul nr.3 – 22.

Domnul Andrian Candu:

Cu 64 de voturi, proiectul nr.162 din 24 mai 2017 ce ține de măsurile de control la frontieră, control vamal și asigurarea regimului fiscal și mai departe după text a fost adoptat în lectura a doua și ultima.

În continuare, se propune aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege pentru modificarea articolului 19 din Legea nr.1456 cu privire la activitatea farmaceutică, proiectul nr.32 din 17 februarie 2017.

Cine este pentru, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Majoritatea celor prezenți în sală au susținut aprobarea proiectului de lege în primă lectură.

Vă mulțumim foarte mult.

Se supune votului, la fel pentru aprobarea în primă lectură, a proiectului de Lege pentru modificarea și completarea Legii asociațiilor de economii și împrumut, proiectul nr.445 din 28 noiembrie 2016.

Vă rog frumos să vă pronunțați prin vot cine este pentru aprobarea acestuia în primă lectură.

Majoritatea celor prezenți în sală au susținut aprobarea proiectului de Lege nr.445 din 28 noiembrie 2016 în primă lectură.

Se supune votului pentru aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege pentru modificarea articolului 32 alineatul (1) din Legea nr.91 privind semnătura electronică și documentul electronic, proiectul nr.138 din 4 mai 2017.

Cine este pentru aprobarea acestuia în primă lectură, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Majoritatea celor prezenți în sală au susținut aprobarea proiectului în primă lectură.

Înțeleg că comisia a propus și cea de a doua lectură.

Domnul Boțan acum confirmă vizual pentru stenogramă și... *(Rumoare în sală.)*

Se va înregistra în stenogramă, după aia puteți să verificați după oră, pe cameră video, dar puteți să spuneți și dumneavoastră, domnule Boțan, bineînțeles.

Poftiți.

Domnul Roman Boțan:

Domnule Președinte,

Confirm, a fost discutată posibilitatea, dacă nu este nimeni împotrivă, pentru a fi votat și în lectura a doua, fiind un proiect tehnic.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult pentru confirmare.

Se supune votului pentru adoptarea în cea de a doua lectură a proiectului de Lege nr.138 din 4 mai 2017.

Cine este pentru, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Iar numărătorii,

Vă rugăm să ne dați rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 26.

Sectorul nr.2 – 38.

Sectorul nr.3 – 12.

Domnul Andrian Candu:

Sectorul nr.2,

Se pare că vreți să rectificați.

Sectorul nr.2,

Vă rog frumos, domnule Sîrbu.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.2 – 44. *(Rumoare în sală.)*

Domnul Andrian Candu:

Cu 82 de voturi, proiectul de Lege pentru modificarea articolului 32 alineatul (1) din Legea nr.91 privind semnătura electronică și documentul

electronic, proiectul nr.138 din 4 mai 2017, astfel, a fost aprobat în cea de a doua lectură și ultima.

Dragi colegi,

Aici se încheie exercițiul de vot. Se pare că le-am trecut pe toate.

Așa cum am menționat, pe ordinea de zi aprobată mai sînt încă două subiecte. Și următorul...

Deci puțină atenție, puțină răbdare, maximum 10, 15 minute. Nu plecați din sala plenului, sînt două proiecte foarte tehnice, sper mult.

Și un prim proiect de lege este proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii privind societățile cu răspundere limitată, proiectul nr.153 din 18 mai 2017, subiectul nr.11 pe ordinea de zi.

Prezintă proiectul doamna Susan, Secretar de Stat al Ministerului Economiei.

Vă rugăm la tribuna principală.

Vă invităm la tribuna principală.

Doamna Angela Susan – Secretar de Stat al Ministerului Economiei:

Stimate domnule Președinte,

Stimați deputați,

Vă prezint spre atenție proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.135 din 14 iunie 2007 privind societățile cu răspundere limitată.

Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.135 a fost elaborat în vederea executării prevederilor articolului 28¹ din Legea nr.317 din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională, potrivit căruia Guvernul trebuie să prezinte Parlamentului proiectele de legi cu privire la modificarea, completarea sau abrogarea actelor normative sau a unor părți ale acestora declarate neconstituționale.

Prin Hotărîrea nr.27 din 27 septembrie 2016 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din Legea nr.135, Curtea a declarat neconstituțională sintagma „operate în actele de constituire”, prevăzută la alineatele (1) și (2) din articolul 30 al Legii privind societățile cu răspundere limitată.

Curtea a constatat că, avînd în vedere că formarea și activitatea societăților cu răspundere limitată se bazează pe voință și încredere reciprocă a asociațiilor, există situații în care calitatea de nou asociat sau a dobînditorului unei cote sociale poate fi refuzată de asociații societății cu răspundere limitată.

Acest refuz, însă, nu trebuie să afecteze drepturile patrimoniale ale dobînditorului părții sociale, acesta fiind îndreptățit să primească echivalentul valoric al respectivei părți sociale. Totodată, Curtea remarcă lipsa unei asemenea reglementări a unor asemenea situații.

Prin urmare, proiectul de lege propune reglementarea dobândirii prin succesiune a dreptului de proprietate asupra părții sociale, precum și efectele acesteia în ipoteza în care calitatea de asociat a dobânditorului părții sociale poate fi refuzată de asociație, precum și reglementarea faptului că pentru înregistrarea în Registrul de stat al persoanelor juridice a modificărilor privind dobândirea părții sociale, dobânditorul va prezenta la Camera Înregistrării de Stat actul juridic de înstrăinare autentificat notarial, fără a fi necesar de prezentat actul de constituire modificat al societății cu răspundere limitată și hotărârea adunării generale a asociațiilor în acest sens.

În această ordine de idei, în proiectul de lege propus examinării propunem completarea articolelor 25 și 30 din Legea nr.135. În baza celor invocate, precum și în vederea executării prevederilor articolului 28¹ din Legea nr.317 din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională, considerăm imperativă promovarea proiectului de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.135 din 14 iunie 2007 privind societățile cu răspundere limitată.

Mersi.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

În continuare, întrebări în adresa autorilor.

Vă rog frumos, prima intervenție.

Domnule Reidman,

Poftiți.

Domnul Oleg Reidman:

Да, мы обсуждали на комиссии, спрашивали на комиссии, но так и не получили ответа. Вы говорите здесь, так сказать, передаче только части уставного капитала предприятия, когда идет наследование, там чего-то, только часть уставного капитала, а собственный капитал предприятия как – наследуется, не наследуется? Как? Какие здесь регламентации существуют?

Doamna Angela Susan:

Noi vorbim de partea socială. Adică, dreptul de proprietate a

Domnul Oleg Reidman:

Да, но вы отменили вообще требование к уставному капиталу сегодня. Там нечего говорить, не о чем говорить.

Doamna Angela Susan:

Pot să fie bunuri, adică ...

Mersi de întrebare.

Pot să fie bunuri ...

Domnul Oleg Reidman:

Нет, нет, вы давайте точнее. Сегодня в законе отменено требование к объему уставного капитала, сегодня есть numai право, dreptul, доля și atît.

Doamna Angela Susan:

Corect. Însă dacă nu este plafon pentru capital social, asta nu înseamnă că el...

Domnul Oleg Reidman:

А что делать с собственным капиталом предприятия, с его активами, с его долгами?

Doamna Angela Susan:

Haideți să răspund altfel la întrebare. Curtea Constituțională a declarat că este neconstituțională remarca operată în actele de constituire. Noi prin modificările venite încercăm să facem în așa fel încît persoana care este dobînditor de cotă socială, de parte socială, care este legal dobînditor, să poată să-și revindece acel drept. În cazul cînd prin actele de constituire va fi indicat că nu se permite sau vor fi anumite reglementări, atunci în dreptul dobînditorului de cotă socială fie prin succesiune, fie prin cesiune, urmează să fie răscumpărată partea. Adică, oricum dobînditorul de parte socială urmează să-și răscumpere partea asta socială, el nu poate fi lezat în drepturi, fie că a primit prin cesiune sau prin succesiune această parte socială.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Reidman

Vă rog frumos, dacă aveți a doua întrebare.

Domnul Oleg Reidman:

Часть уставного капитала, которая числится по бухгалтерским книгам и по бухгалтерским счетам, она числится в таком номинале, в котором была внесена по решению учредительного собрания. По какой цене он должен его выкупать? По номинальной? С какой радости. Короче, закон, на мой взгляд, непродуманный. ОК.

Все. Спасибо.

Вы не можете ответить. Я знаю, что не можете, на комиссии вы не могли на этот вопрос ответить.

Doamna Angela Susan:

Ba da, există posibilitatea în a doua lectură de a veni cu modificări și amendamente prin care să fie posibil ca dobînditorul de cotă socială să fie răscumpărat ori prin evaluarea acestei cote sociale de către un evaluator independent, ori să fie în baza activelor nete a părții sociale pe care o are, ori să fie la acordul părților. Adică, există modalitate.

Domnul Andrian Candu:

Ultima precizare, vă rog frumos, domnule Reidman.

Domnul Oleg Reidman:

Вновь Министерство экономики приходит, бросает камень в воду, а потом Парламент должен дорабатывать и разрабатывать закон. Вы понимаете, что с момента открытия дела о наследовании нужно остановить все действия с собственным капиталом и с активами предприятия? Вы понимаете, что это должно быть в вашем законе? Если вы следуете букве того, что делает Конституционный суд, вы должны обеспечить наследнику все возможности ... обеспечить процедуры, которые обеспечивают его права, а вы хотите чтобы это мы за вас делали. Вот и качество вашего закона из вашего Министерства Экономики.

Спасибо.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Domnule Bannicov,

Vă rugăm frumos, poftiți.

Domnul Alexandr Bannicov:

Да. Спасибо.

Я хочу просто продолжить то, что говорил господин Рейдман, потому что получается, поскольку тоже на комиссии задавали вопросы: сколько будет длиться эта процедура? То есть человек умер, наследники вступают в свое право, через шесть месяцев только они могут получить документ о том, что являются наследниками этого человека умершего.

Дальше. Как минимум сначала вы предлагали шесть месяцев, сейчас получается, насколько я понимаю, что-то где-то около трех месяцев. То есть через девять месяцев он сможет только вступить в право наследователя. В течение этих девяти месяцев, то есть, наследник не имеет права предъявить свои требования. Вот в течение этих девяти месяцев предприятие функционировало, заработало какие-то деньги, или нанесли ущерб предприятию. То есть он не имеет никакого права на вот этот или заработанный или проигранный капитал. Что... вот как нам поступать? Что делать?

Doamna Angela Susan:

Da. Mersi de întrebare.

Într-adevăr, proiectul de lege inițial prevede termenul de jumătate de an, de șase luni pentru răscumpărarea acestei părți sociale, însă, într-adevăr, pentru a doua lectură a fost ... se propune, dacă se va trece de prima lectură, de micșorat

termenul de la șase luni la trei luni. Nu este un termen bătut în cuie sau un termen foarte principial pentru noi.

În același timp succesiunea de jumătate de an este un termen ... adică revendicarea succesiunii de jumătate de an este un termen prevăzut în legislația succesorală, adică nu face parte în cadrul proiectului de Lege privind SRL. Noi putem micșora termenul de la șase luni la trei luni sau putem discuta alt termen, dar nicidecum revendicarea dreptului de succesiune este jumătate de an.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Domnule Bannicov,

Mai aveți precizare sau a doua întrebare?

Vă rog.

Domnul Alexandr Bannicov:

Да, у меня есть второе предложение как бы, то есть в ходе... ко второму чтению, я так думаю, что необходимо было бы, наверное, все-таки разработать модель устава, в котором предусмотреть все необходимые вещи, то есть пункты, которые должны быть учтены при создании предприятия. То есть, как оно должно ликвидироваться, как наследники себя должны вести, как ..., то есть все это должно быть в модели, и тогда пропадут все эти вопросы.

Спасибо.

Doamna Angela Susan:

Mersi mult pentru sugestie.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Se încheie aici runda de întrebări-răspunsuri și de prezentare a proiectului de lege.

Vă mulțumim foarte mult, doamnă Susan.

Și în continuare, domnule Creangă, președintele Comisiei economie, buget și finanțe, vă rugăm să ne prezentați raportul comisiei.

Domnul Ștefan Creangă:

Stimate domnule Președinte,

Onorați colegi,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legi nr.135 privind societățile cu răspundere limitată, înaintat de Guvernul Republicii Moldova și comunică următoarele.

Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii privind societățile cu răspundere limitată este propus Parlamentului întru executarea Hotărârii Curții Constituționale nr.27 din 27 septembrie 2016, prevederile căreia au declarat neconstituțională sintagma „operate în actele de constituire” din articolul 30 alineatele (1) și (2) din Legea privind societățile cu răspundere limitată, conținutul căreia afectează dreptul de proprietate al moștenitorului asupra părților sociale înstrăinate sau dobândite prin dependența lor de modificările operate în actul de constituire.

În această ordine de idei, proiectul de lege supus examinării propune completarea articolelor 25 și 30 din Legea nr.135 cu noi reglementări privind „dobândirea părții sociale” de rînd cu „înstrăinarea ei către succesorul persoanei fizice sau juridice” și concretizează procedura de înregistrare a cesiunii/sucesiunii părții sociale.

Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.135 privind societățile cu răspundere limitată este avizat de comisiile permanente ale Parlamentului și Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului care s-au expus pentru examinarea și adoptarea proiectului de lege în plenul Parlamentului. În Raportul de expertiză anticorupție nu sînt atestate norme care ar determina riscuri de corupție.

În cadrul examinării proiectului de lege nominalizat, s-a constatat necesitatea corelării termenului în care adunarea generală a asociațiilor decide asupra procurării părții sociale cu termenul de intrare în posesie, cît și de concretizare a procedurii de răscumpărare a părții sociale.

În acest context, pentru lectura a doua, comisia va examina toate obiecțiile și propunerile expuse la proiectul de lege.

În rezultatul examinării proiectului de lege, Comisia economie, buget și finanțe, cu majoritatea voturilor, propune plenului Parlamentului aprobarea proiectului de Lege nr.135 în primă lectură.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Nu sînt întrebări în adresa comisiei.

Vă mulțumim foarte mult.

Aici se încheie dezbaterile la proiectul de Lege nr.153 din 18 mai 2017.

Și următorul subiect pe ordinea de zi, proiectul nr.186 din 8 iunie 2017. Un proiect de Hotărîre pentru modificarea și completarea articolului 1 din Hotărîrea Parlamentului nr.68 ce ține de componența nominală a delegațiilor Parlamentului Republicii Moldova la organizațiile parlamentare internaționale și organizațiile parlamentare bilaterale.

Este prezentat, din numele Biroului permanent, de doamna Buliga, președintele Comisiei politice externe și integrare europeană.

Vă rugăm, poftiți.

Doamna Valentina Buliga:

Stimate domnule Președinte al Parlamentului,

Stimați colegi,

Se propune atenției dumneavoastră noua componentă a delegației Parlamentului Republicii Moldova la Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei, componentă care se modifică după cum urmează:

Domnul Andrei Neguța se revocă din calitatea de membru al delegației.

Se propune domnul Vlad Batrîncea, se alege în calitate de membru al delegației.

Domnul Igor Dodon se revocă.

Doamna Zinaida Greceanîi se alege în calitate de membru supleant al delegației.

Doamna Liliana Palihovici se revocă din calitatea de membru supleant al delegației.

Și se propune domnul Tudor Deliu în calitate de membru supleant al delegației.

„Articolul 1, compartimentul „Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei” din Hotărîrea Parlamentului nr.68/2015 privind componența nominală a delegațiilor Parlamentului Republicii Moldova la organizațiile parlamentare internaționale și organizațiile parlamentare bilaterale, cu modificările ulterioare, se modifică în conformitate cu articolul 1 din prezenta hotărîre”.

Rog, stimați colegi, să susțineți propunerile din proiectul de hotărîre.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult, doamnă președinte Buliga.

Nu sînt întrebări în adresa autorilor, nu sînt întrebări în adresa dumneavoastră.

Și acum se încheie dezbaterile la proiectul nr.186 din 8 iunie 2017.

Și, dragi colegi, să trecem la procedura de vot pe acele două subiecte examinate și dezbătute acum.

Vă rog frumos să vă luați locul.

Numărătorii,

Să fie, eventual, pregătiți.

Chiar dacă sînt două exerciții de vot care nu neapărat presupune majoritatea absolută.

Dragi colegi,

Se supune votului pentru aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.135 privind societățile cu răspundere limitată, proiectul nr.153 din 18 mai 2017.

Cine este pentru aprobarea acestuia în primă lectură, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot. (Gălăgie în sală.)

Majoritatea celor prezenți în sală au susținut aprobarea proiectului de lege în primă lectură. Astfel, proiectul nr.153 din 18 mai 2017 a fost votat și aprobat în primă lectură.

Și în continuare, se supune votului pentru adoptarea proiectului de Hotărîre privind modificarea și completarea articolului 1 din Hotărîrea Parlamentului nr.68, proiectul nr.186 din 8 iunie 2017.

Cine este pentru adoptarea acestuia, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Majoritatea celor prezenți în sală au susținut adoptarea proiectului nr.186 din 8 iunie 2017. Subiectul nr.13, astfel, la fel, fiind aprobat de pe ordinea de zi.

Dragi colegi,

Subiectele legate de... subiectul nr.354 din 17 august 2016 și proiectul nr.319 din 15 iulie 2016, așa cum a fost agreat, a mai fost discutat între fracțiuni și în grupul de experți, la un numitor comun, pe moment, nu s-a ajuns. De aceea solicitarea lor este să revenim la acest subiect la următoarea ședință a plenului Parlamentului.

Deoarece aceste proiecte de legi nu au fost nici introduse pe ordinea de zi, aici este epuizată ordinea de zi.

Și, înainte de a încheia ședința plenului.

Domnule Țurcan,

Vă rog frumos, ceva de procedură?

Poftiți.

Domnul Vladimir Țurcan:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

De fapt, noi regretăm, Frațiunea Partidului Socialiștilor, că iarăși a fost primită, adoptată decizia, din partea majorității, ca aceste două proiecte de legi să fie iarăși amânate. (*Rumoare în sală.*)

Știți, grupul de lucru a activat, a propus aceste proiecte de legi, inclusiv proiectul nr.318 care pînă în ziua de azi nici n-a fost propus spre includere în ordinea de zi.

Proiectele sînt gata pentru discuții.

Eu nu știu, iată, Președintele Adunării Populare a Găgăuziei deja de două ori vine la ședință și iarăși...

Domnul Andrian Candu:

Noi ne bucurăm foarte mult că el e alături de noi.

Vă mulțumim foarte mult, domnule Țurcan.

În continuare, domnul Țap.

Dacă e ceva de procedură, poftiți. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Iurie Țap:

Mulțumesc.

De fapt, este **Ora Guvernului**.

Domnul Andrian Candu:

Atunci, numai puțin. Dacă vreți să puneți întrebări în adresa Guvernului, numai puțin, am să rog colegii.

Dragi colegi, dragi colegi,

Vă rog frumos, un picuț de liniște.

Și chiar dacă subiectele de pe ordinea de zi deja au fost epuizate, mai avem Ora întrebărilor. Sînt deputați care vor să pună întrebări.

Iată de ce, îi rog frumos pe cei care, eventual, pleacă, s-o facă cît mai în liniște posibil.

Domnule Țap,

Vă rog frumos, poftiți.

Domnul Iurie Țap:

Mulțumesc.

Prima întrebare este pentru Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor și ține de măsurile pe care le întreprinde acest minister pentru întreținerea în stare bună a drumurilor naționale recent reparate, reabilitate. Ca argumentare, o să invoc starea drumului sau sectorului drumului național de la Orhei spre Chișinău, în special, în preajma satului Peresecina care deja este deteriorat.

Or, sume enorme care au fost investite și lipsa absolută de control din partea organului specializat ANTA, dar și a ministerului. Deci îl rog pe domnul ministru, viceministru care îndeplinește funcțiile, să prezinte informația în scris, dar și în următoarea ședință de plen.

A doua întrebare este adresată către Cancelaria de Stat. Recent a decedat primarul comunei Ștefănești, raionul Florești. Potrivit legii, au fost organizate... a fost ales primarul interimar.

Solicit Cancelariei de Stat să examineze dacă au fost respectate procedurile prevăzute de Legea nr.436 privind administrația publică locală.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc foarte mult.

Domnule Deliu,

În continuare, poftiți.

Domnul Tudor Deliu:

Mulțumesc.

Eu am o întrebare către Ministerul Economiei. Recent în presă au apărut foarte multe informații și dezbateri cu privire la contractul de achiziționare a energiei electrice, în special, mă refer la încheierea contractului cu Centrala de la Cuciurgan. Și de aceea întrebarea mea este: în ce condiții a fost încheiat acest contract și care vor fi beneficiile pentru consumatorii finali și dacă între ei nu mai există intermediarul „Energobank”? (*Voce nedeslușită din sală.*)... Com, cer scuze. Deci, repet întrebarea: care sînt beneficiile pentru consumatori, care au fost condițiile contractului de achiziționare și dacă între aceste două părți nu mai există interimarul „Energocom”? Intermediarul, cer scuze.

Domnul Andrian Candu:

„Energocapital” era intermediarul.

Dar, în fine, am înțeles.

Vă mulțumesc foarte mult.

Domnule Boțan,

Poftiți.

Domnul Roman Boțan:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

În debutul acestei ședințe, Frațiunea Partidului Liberal a solicitat prezența domnului Octavian Calmîc, ministru al economiei, privind întrebarea invocată inclusiv de domnul Deliu.

Aceeași întrebare o convoc și o... solicit răspunsul la aceeași întrebare la tribuna Parlamentului, cu prezența ministrului economiei, privind acest contract. Și să ne expună, pe lîngă cele invocate de domnul Deliu, impactul acestui contract asupra menținerii unui regim nepopular, separatist și ilegal în regiunea din raioanele de est ale Republicii Moldova. Fiindcă, de fapt, prin acest contract, Republica Moldova continuă să mențină un regim separatist.

Domnule ministru al economiei,

Vă rog să veniți în plen și să răspundeți la această întrebare.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Doamna Bodnarenco, în continuare.

Doamna Elena Bodnarenco:

Mulțumesc.

Вопрос адресую Министерству транспорта и дорожного строительства.

В июле 2015 года Парламент Республики Молдова ратифицировал договор о предоставлении кредита на проведение капитального ремонта национальной трассы R14, участка Сорока – Арионешть. Год Министерство транспорта проводило тендер, год готовит документы, в настоящее время дорога находится в неудовлетворительном состоянии. На неоднократные обращения полиции к руководству района Сорока ответов получено не было.

Вопрос о том, когда начнется капитальный ремонт дороги R14, участка Сорока – Арионешть?

Ответ прошу дать на следующем заседании Парламента.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Și ultima intervenție, domnul Panciuc.

Domnul Panciuc Vasili:

Mulțumim, domnule Președinte.

В продолжение того вопроса, что госпожа Боднаренко задала.

Есть участок дороги Кишинев–Бельцы, три участка обставлены знаками, направленными на... якобы обозначающими капитальный ремонт. Прошло полгода, ни одного человека там нет за эти полгода, никто не работает.

Прошу уточнить Министерство транспорта и дорожного хозяйства, какие существуют сроки, оговоренные в договорных обязательствах подрядчика, по выполнению ремонта этого участка дороги?

Спасибо.

Domnul Andrian Candu:

Dragi colegi,

Aici s-a încheiat și sesiunea de întrebări.

Vă mulțumim mult, domnule Panciuc.

Sper că nu v-am întrerupt, da? Totul e bine?

Mersi mult.

Dragi colegi,

Aici se încheie ședința de astăzi, 9 iunie 2017. Revenim peste o săptămână, deoarece săptămîna viitoare nu vor fi ședințele plenului, datorită a foarte multor deplasări.

Vă mulțumesc foarte mult.

Succese în continuare și un bun sfîrșit de săptămîna dumneavoastră și cetățenilor.

Ședința s-a încheiat la ora 14.20.

*Stenograma a fost pregătită spre publicare
în Secția pentru lucrările plenului Parlamentului
din cadrul Direcției generale documentare
parlamentară a Secretariatului Parlamentului.*